

TINGREFERATER FRA RINGERIKE

Aktsprotokoll 5 (1705-06)

Aktsprotokoll 6 (1706-07)

Utgitt 2015 av Ringerike Slektshistorielag

FORORD

Mellom august 1705 og august 1709 er det en lakune i de ordinære tingbøkene for Ringerike og Hallingdal, men de aller fleste sakene på tinget ble parallelt innført i aktsprotokoller. Aktsprotokollene var ment som et tillegg til tingbøkene, og mange skriftlige partsinnlegg og dokumenter som berørte saken er innført her. Disse protokollene er ikke avfotografert, og befinner seg ved Statsarkivet på Kongsberg. Flere av de innførte skjøtene i aktsprotokollene er fra før 1690, da de lokale pantebøkene begynner.

De manglende sakene i tingbøkene fordeler seg på seks aktsprotokoller. De to første av disse, protokoll 5 og 6 som dekker årene 1705-07, er nå transkribert av Sten Høyendahl. Sakene i disse protokollene er ikke innført i kronologisk rekkefølge.

Den kanskje mest interessante saken er en bitter familiestrid om Oppegården i Soknedalen, der Paal Helgesen ba om åbotstaksering for den gårdparten hans farbror Paal Ellingsen brukte. Mange gamle mennesker avga her vitnemål om tidligere tider.

Samtlige dokumenter i aktsprotokollen som vedrører de aktuelle sakene er avskrevet, og vi merker raskt at vi befinner oss i prokuratorennes tid med mange blomstrende partsinnlegg. I en sak mellom tre holebønder og deres landherre Eilert Hirnklov presenteres regnskapsutdrag for mange år tilbake, men vi har for fullstendighetens skyld valgt å medta alt dette.

Sakene fra Hallingdal er ikke medtatt i denne kildekriftutgaven. Alle gårdsnavn og personnavn er skrevet slik de er oppført i tingboken, men konsekvent med stor forbokstav. For å gjøre sakene lettere tilgjengelige er alle romertall endret til arabiske tall.

Innhold

Tingreferater fra aktsprotokoll 5	s. 3-59
Tingreferater fra aktsprotokoll 6	s. 60-95
Saksoversikter	upag.
Person- og stedsregistre	upag.

Steinsfjerdingen i Hole, 25. oktober 2015

Sten Høyendahl

Aktsprotokoll 5

TING 25. NOVEMBER 1705 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 98a) C: M: etc: Samt Effterskrevne Laugrettismænd af Nördrehougs Præsteg: paa Ringerige Neml: Torbiön Rud, Niels Berger, Ole Jensen Vager, Thomas Giörud, Embret Smedzböl Ole Gaugnum, Jörgen Vejen og Siver Tandberg gör vitterl: at A^o 1705 d: 25 November blev Retten til almindel: Sageting betient paa Tandberg tingstue i Nördrehougs P:steg: paa Ringerige, var overværende Kongl: Maj^{ts} Foged Höyagtbar og velfornemme mand Seig^f L T: Fuldmægtig Monsr Laurs Hansen Samt Böyde Lensmanden Peder Rasmußen Raae med tingsögte almue flere.

For Retten fremstillede sig ~~den Danneemand~~ Erlig og velforstandig Mand Christopher Heen og paa den danneqvinde Aase Alfsdaatters veigne boende og tilholdende ved Hönefoßen her paa Ringerige begierte een Lougskichet attest af Retten om hendes forhold her paa stedet siden hendes ankomst, da kd vi Sandfærdig berette hvor med og tilstedeværende almue med i stemmer at bem^{te} Aase Alfsdatter udj 3de aars tid hun har opholdt sig her ved Hönefoßen har Skichet sig ærl: og vel som det een ret Enche eller danneqvinde er Sömmel: og anstaaelig. Angaaende hendes Sl: mand som i fremmede land ved Döden schal vere bortkaldet (fol. 98b) derom er os intet vitterl: uden hvad mand af Spargement har hört, og af de udj Retten indgivne Missiver er underrettet, hvilchet hendes Fuldmægtig i tingsvidned begierte indfört som med sine paaskriffter er af fölgelig indhold q

NB Andre beviisligheder til at probere hendes mands dödel: afgang er ej fremfört.

q Hierte kiere datter Aaße Alvsdaatter. Voris Hilßen paa det venligste. Sörgelig - Effter ladne vi dig viide med stor Sorg at din kiere Sal: mand haver mist sit liv udj strædet paa disse Engelske orlaagsskibe, det blev mig tilkiendegivet af hans Cammerater som var med paa det samme Skib det veed gud hvor hart det gaar mig til hiertet at ieg skulle saa miste min Sön ligesaa vels: du Sörger for din hierte kiere Mand, Kiere datter giv dig til freds for guds Skyld Gud kd vel hielpe dig vi beder dig kiere datter at du endelig Kommer her over til os med det barn det allersnæreste du Kand: vi Skal aldrig forskyde dig men hielpe dig saa lenge lever Anne roße haver skrevet det ud paa Norsk for mig, thj ieg kd iche andet end paa tysk, ieg tacher dig for det du Skichet mig og sender dig et qvarter hvedemæl tag det til tache denne gang vi skal nest gudz hielp aldrig forglemme dig medens vi Lever derfor Sörg intet det gaar saa mangel fattig qvinde over gud hielpe dig din værfader ligger nu ved Sengen hand og din væbroder og Söster Lader Hilße dig samt dit Kiere barn og iche at forglemme ifra mig Selv at hilße dig paa det allerflittigste Nu vi vil befale dig den trofaste gud med alt Kiert og forbliver din hulde Moder til döden

Lunden den 11 May 1704

Ellebreche Daß

Derpaa stod denne O p s k r i f f t -

Dette Brev at Leverer til min h: K: datter Sl: Jan Jans: effterleverske Aaße Alvsdatter formodendes hos Helle Michels: i Christiania Venl: ad C h r i s t i a n i a

Velærede gode Ven som tienistel: Item Sörgel: Hils: Aaße Sl: Jansöns Enche - Dette skeer fornemel: uden at advicere om eders Kieriste som ved forledet Slag, udj disse Engelske orlogskibe udj Strædet haver mist Sit Liv hvilchet mig er tilkiendegivet af hans Cammerater som var med (fol. 99a) Paa samme Skib og Slag, Saa siden i udj min tieniste haver Skichet eder vel Kd ieg iche mindre end lade eder Vide at eders Kieriste er död, Jeg vil ønske at Siælen maatte have det Evige liv, der ved er intet videre at giöre der er heller iche noget

derved at hente som som (!) skulle være u:magen værd at spørge effter, fordj at paa et orlogs-Skib der stæler den eene fra den anden saa snart den iche selv Kd hielpe sig eller see effter sit godz, meget meere den som död er og ingen venner haver saa at der er intet viidere ved at giöre end ieg vil ønske eder ald velstand og löche og forbliver ieg eders velvillige ven og tiener altid -

Lunden th: 22 of November
A^o 1704

Christian Möller

O p s k r i f f t var saaledis -

A Mestris

Aase Jansens Sl: Jan Jansens effterleverske formodendes udj Christiania hos Helle Michelßen dette venl: C h r i s t i a n i a i Norge - NB

Saaledes for Retten passeret Testeris med haand og Signeter Actum A^o die et Loco ut supra -
besk: 2 arch

ÅBOTSTAKSERING 30. SEPTEMBER 1705 PÅ OPPEGÅRDEN I LUNDER

(fol. 99a) C M: etc: Sampt efftersch: Laugrættismænd i Lunder Annex i Sognedalen udj Nordrehougs p:stegiæld paa Ringerige, Nemlig Vebiörn Narverud, Harald Land, Joen og Thore Biercke, Levor Sertzrud og Peder Rösbye, Gör vitterligt, at A^o 1705 d: 30 Sept: blev Retten paa tilstevnte Aastæd Oppegrden betient, Var overværende Kongel: May: Foged T: T. S^f L T: Fuldmegtig Mons^f Laurs Hansen, Sampt udj Lensmandens Helge Bergs Stæd, Ole Olßen Kios. -

For Retten paa Aastæden Oppegrden Presenterede sig Erlig og velforstandig Dannemand Poul Helgeßen Oppegrden, som ved skrifftl: Varselseddél havde ladet indstevne Poul Ellings: ibidm formedelst hand lader nedraadne Gierdesgaardene om hans brugende anpart sampt og at faae besigtelße paa Huusene, etc:

Stevningen er af denne medfören -

Helßen med Gud

Saadan ieg er höjligen forarsaged paa egne og Faders (fol. 99b) Vegne at tiltale Poul Ellingßen Oppegrden, Först formedelst hand tilegner sig meere Eyedeeler til den Pladz Överbye end hand med Rette udj Oppegrds jorde kand tilkomme eller hans formand Ole Olsen Hovland for han: brugt Haver, Dernest formedelst hd Gierdesgrden imellem Oppegrden og Lundesgrden paa den væstre side mod Krogßrud bæcken gandske lader forfalde og nedraadne, som ieg formeener hand vorder tilkient paa sin egen bekostning af nye igien at opsette, eller derfor giöre mig vederlag, saas: man med tiden ej, om den ganske skulle blive borte, kunde viide skielne ock deelee imellem forberörte Grde, og man kunde have Gaardens Havne og Jorder frj for andres Creature,

Og for det tredie effterdj, at den om Oppegrdens Aasæde passerede Dom dⁿ 10 decembr: 1703 paalegger bem^{lc} min Fader Helge Berg effter Mænds Kiendelße at giöre Poul Ellingßen vederlag for de paa ödetompte opbiugte Huuße, saa vil ieg paastaae at faae besigtelße paa de af han: opbiugte, saavelsom andre grdens tilhörende Huuße, hvoreffter da kand vorde giort een ret ligning imellem os om Oppegrdens bröstfældighed og Aaboed, at vj dereffter paa begge Sider kand viide hvor viidt vj kd blive hin anden skyldige; For disße aarsagers skyld, Kald og Varsel gives Eder Poul Ellingßen at möde mig i Rette paa Aastæden Oppegrd d: 30 Sept: förstkommende for Dommer og Dannemænd, der at være overværende imedens Överbye fra

Oppegrden lough: vorder adskilt, og imidlertid Oppegrdens bröstfeldigheder vorder besigtet, samt i at vorde tilkiendt af nye igien at oprætte den forfaldne Gierdesgaarden omkring den Eng af Eder i Eders tid brugt, Saa varslis I og at anhøre de vidnisbiurd, som ieg i denne Sag indstevner, Neml: Ole Stövren, Hans Flaskerud, og Gunnild Biörnsdaatter med fleere, som denne Stevning bliver ankyndiget, hvilcke hermed til samme tid og stæd kaldis at vidne ved æd hvad Eder om Övrebys Eyedeeler saavels: om Oppegrdens bröstfeldighed i Formaalstid i Sandh: kd være beviist, med viidere s: ieg agter for Retten at paastaae, Hvoreffter ieg vil ervarte Dom: Lader icke nogen udeblivelße skee under Lovens foresigende, af Oppegrden d: 25 Aug: 1705.

L S

Poul Helgeßen
Oppegrden

(fol. 100a) Dereffter Producerede Citanten een Dom af ~~15 Novemb:~~ 10 Decembr 1703 Hvis afsigt er af effterskrevne Indhold -

Effterdj q:traparten Poul Ellings: Oppegrden ej producerer noget, hvorved de af Citanten fremlagde Domme kand svæckis, thj de ere gyldige beviis at Oppegrden ved 40 aar ej haver veret tvebrug, s: bem^{te} Poul Ellings: for saa vidt tilstaar i det hd siger med sin Sl: Faders bevilgning at have beboed een anpart i meerbem^{te} Oppegrden over 40 Aar; Da saasom Helge Berg, som sin Sl: Faders Ældste Sön, er berættiget effter Lougen til at besidde sin Faders Aasæde i Oppegrden, bör den yngre broder samme at fraviige, og inden dⁿ 3 Majj förstkommende gaarden for han: at rödiggiöre, Hvorimod Helge Berg hereffter svarer han: Landskylden Aarlig af sin tilhörende anpart i Oppegrden, eller og giöre han: fyldest derfor i Penge eller anden vahre, Saa bör hand og effter skiellige Mænds Kiendelße giöre hannem vederlag for de af han: paa ödetomte opbiugte Huuße - Hvad Landskyld Poul Oppegrd^{en} med indesidder for forløbende Aaringer, derpaa maa i Retten indgivis Rigtig bereigning förend derudjnden noget til afhandling kd foretagis etc:

L S

Christian Muller

Hvoreffter Citanten begierte at viide hvor meget eenhver tilkommer at svare hin anden i Aaboed og siden Gierdesgaarderne at vorde besigtet.

Paa Seig^f Niels Ivers: Tyrholms vegne Comparerede hans Fuldm: Mons^f Anders Christens: Fröshoug og begierte indfört At effterdj Poul Helges: til denne Rettes forsamling har stevnt paa it Deeles oprettelße Övrebye og Oppegaarden imellem, som bem^{te} Sr Niels Ivers: som een Pantemand for ald Övrebye og ellers eendeel herj Oppegrden, siger sig uviidende indtil hvad nylig i disße dage derom er bleven bekiendt, hvorfore hand aarsagis at giöre denne indsigelße, at intet skielne eller deele til nogen Marckegangs tvist imellem Överbye og Oppegrden vorder foretaget förend hand som een Panthaver og interessent dertil Lougligen bliver varsled, hvorudj (fol. 100b) Hand formoder at niude Lovens fölge; Skulle det siden anstaae Citanten at ville have separered Överbye fra Oppegrdens Ejedeeler formeener hd saadan fraskillelße ej alleene bör skee inden gierdes for Jordeslougene mens end og til Skougs og i udmark:en paa Citantens egen bekostning, naar som heldst vedkommende faaer Louglig Varßel; I det övrige har hand været f:Aarsaget at udsicke een Fuldm: der paa Contrapartens Side hans Sag og Ret kunde i agt tage, og finder hand da Poul Ellings: Oppegrden vorder sögt af sin brodersön Poul Helgeßen for Aaboeds fald paa Oppegrden, saavelsom een Heg(?)ning om samme Huuße paa Ødetombter opbiugt effter anledning af een Dom Passered d: 10 Decembris 1703.

Saa svarer Contraparten Poul Ellings: saaleedis dertil at hand ej endnu hos sin broder Helge Berg har giort nogen anmoedning for hvis Huuße q:traparten selv er vedkommende og selv

ladet opbiugge, og siunis være tid nock naar hans broder han: derfor skal udlöbe, og formoeder imidlertid hvad enten de ere onde eller gode da ere de hans egne - Hvad sig Aaboeden er ang^{de} saa formeener Contraparten der vel formodentlig ej nogen Aaboed udkrævis hvor Citanten ingen Huuße er ejende, tilmed befindis, naar man gaar til den ergangne Dom, hvor Oppegrden kiendis for een Mands brug og Aasæde, at samme grd da med saa mange fornödne Huuße findis forsiuned som een bruger og opsiddere derpaa for een rum tid kand behöve, og derfor unödigt af Citanten at begiere Aaboedzfald over hvis Huusebiugning^f Grden icke tilhörer, men des Eyere vel forbeholden sit eget som hand selv har ladet bekoste indtil de endelig skal qviteris, og vil hd formoede Citanten icke skulle findis saa ubarmhiertig at udstöde sin gl: Farbroder i sin Alderdom, effter at hand nu har boed i saa lang tid herpaa Grden imod det hand udreeder sin Landskyld og ellers holder Grdens Avling ved liige. Hvoraf dependerer at Contraparten selv finder sin Skyldighed derudj at holde Gierdesgrdene ved lige saaviit hans Andeel deraf kand være: -

Sluttelig understaar hand sig icke for denne Sinde (fol. 101a) at anhöre nogen vidnesbiurd for den paastevnte Gierdesgrd om ellers samme gierde skulle concernere noget Deele imellem Överbye og Oppegrden, effterdj Pantemanden nu herj dag lader protestere hand selv vil være overværende naar noged deele i saa fald skal skee -

Citanten Poul Helgeßen Oppegrden begierte besigtelße paa Gierder og Huußer, saas: sligt ej vedkommer Sr Niels Iverßen som hand ej veed noget i Överbye at være ejende. -

Dereffter besaae vj de omtvistede Eyedeeler, og mötte de indstevnte Prov os ved een Badstue som staar paa Hougen imellem Oppegrden og Överbye, saavelsom inciterede Poul Ellingßen sammested og anviiste os een deel steene s: hd sagde i Formals tid skulle være opreist til schielne imellem bem^{te} gaarde.

Ole Stövren tilstoed at hand for 40 aar siden med fleere Mænd var af Fogden Jacob Luth befaled at efftersee om der var nogen Rödsted, der nu Överbye er, og da stoed der een Riisgaard fra Badstue bierged i Toldhougen paa den Wæstre Ende og derifra i ~~Udmarken~~ Udgaarden, som bær næst effter til Krogsrud bæcken, og tilstoed hand i nogle Aar effter hin anden, for Sl: Elling Oppegrden at have slaged Græs paa den östre side samme gierde, og stundom ligeleedis for Ole Oppegrden, s: brugte den Part i Oppegrden gl: Poul nu bruger paa, den wæstre Siide, og siden Ole Oppegrd lejede Överbye af Fogden Jacob Luth, stoed samme Giærde der saa lenge dito Ole brugte der, og slog hd viidere i Oppegrds Jordet indtil den Nordeste Kjlde langs med Hougen og siden til Krogsrud bæcken. -

Hans Flaskerudz tilstand var at hd arbeidet f: Elling Oppegrd de samme Aaringer effter at Överbye var optagen, og da stoed riisgrden tvert over marcken som forbem^t, og da slog hand til samme Riisgrd upaa:anked, og slog hd sammetider for Oles Encke Mæling fra bæcken til Kilden og siden i Oppegrds hougen. -

Gunnild Biörnsdaatter vandt at den Riisgrd som omproved er stoed fra Graabierged ved badstuen og tvert over Marcken i mange Aar indtil gl: Poul fick Överbye og brugte med sin Fader i Oppegrden, som lod samme forfalde (fol. 101b) og nedraadne, og brugte Elling til sin part paa den östre Side Grden, og raged og skar hun i nogle Aar effter hin anden til dito Gierde for Elling baade for og effter gl: Poul kom hid, for een 9 eller 10 Aar siden da ragede hun for Sl: Ellings Qvinde samme steder, og da kunde hun endda see nogle stk^r af samme Gierdesgaard, tilstoed og at Oppegrds jordet gaar langs med Hougen forbj den Nordre Olde eller Kilde i bæcken, og gick Provene langs effter det stæd hvor den paastevnte Gierdesgrd tilforne haver staaed. -

Dereffter haver vj besigtiget den gierdesgrd langs med Lundesgrdjordet som vaar gandske nedfalden og forderved i Grunden, 44 maalstænger lang eller 88 fafner, hvilcken gl: Poul ej kunde fragaae jo at være pligtig igien af nye at lade opsette og Reparere, hvilcked med Skjved, stöer, kiörbel og Arbejde vil koste - 3 Rd^r

Angaaende Aaboed paa Contraparternes Huuße og Biugninger paa Oppegrden, da formoeder Citanten at de Huuße som paa Gaarden findis, bör höre hannem til uden Vederlag mod de som vederparten har ladet forraadne. -

Og befindis Huußene af effterskrevne beskaffenhed.

Stuehuußet er udögtig, hvorj gl: Poul har boed ved 40 aar, vil Koste at opbiugge - 20 Rd:

It Nedraadned Fæhuus udögtig vil Koste - 12 Rd:

Stalden vil med troveller, vindskier og andet forbedris som ansees for - 2 Rd:

Souv og Gedestalder aldeelis borte, wurderit for - 4 Rd:

Laden er af nye og dögtig:

Det Nördre Stabur staar paa Hald, Reparationen kand koste - 3 Rd:

Det Söndre dito fattis paa taged og vil Koste 1 Rd:

Störhuuset nedraadned dens reparation vurderes for - 6 Rd:

Contrapartens FuldM: refererede sig til forhen indförte Dom med formeening Poul Ellingßen meere bör have betaling for sine Huuße naar hand dem eengang skal qvitere end hand bör svare til nogen Aaboedzfald som man icke seer af hvad beskaffenhed det har været for ham, enten ved besigtelße eller nogen anden saadan beviislighed derom, hvorfor disputen fornemmeligst (fol. 102a) vil blive denne om Poul Ellingßen bör forskaffe Huuße effter sig da man skulle ville meene Oppegrden effter forhen ergangne Domme i tiden vorder een Mands Brug, hvilcked hand indstillede til Rettens Kiendelße med forhaabning for det Pretenderende Aaboedzfald at blive forskaaned, og i stæden at blive tilladt at giöre sig selv sine opbiugte Huuße saa nöttig som hand til sin tieniste helst vil og kand. -

Ellers beraabte Fuldmegtigen sig paa eendeel Vidnisbiurd angaaende Övrebye at vil före, Nemlig Peder Engebretßen, Elling Haviig, Friedrick Lundesgaarden med fleere hand agter at indstevne til den tid Retten maatte behage at forunde ham Opsættelße i denne Sag, og lovede Contraparten selv samme tid at vil holde Rettens betiente med fornöden underholdning, paa det hans brodersön effter hans paastand, formedelst denne forflöttelße, ej skal incommoderis med for megen bekostning.

Og er da Sagen optagen til nestkommende 30 octobris: -

ÅSTEDSBEFARING 30. OKTOBER 1705 PÅ OPPEGÅRDEN I LUNDER

(fol. 102a) Hvor vi da igien indfant os paa forberörte Oppegaarden i Sognedalen -

Hvorda Citanten Poul Helges: og hans Fader Helge Berg Comparerede for Retten -

Dereffter fremlagde Contraparten Poul Ellingßens FuldM: Mons. Anders Christens: Fröshoug Een skrifftl: Contrastevning, hvorved hd indkalder eendeel Prov om Övrebyes Eyedeeler at vidne, etc: som liuder saaledis.

Effter anledning seeniste Rettergangs holdelße imell: min Brodersön Poul Helges: Oppegrden og mig, hvor hd söger iblant andet effter Stevnemaaledz formaliam at Separere Övrebye fra

Oppegaarden, aarsagis ieg effter gjorde i Rettesettelße at före af fornödenhed eendeel Prov og vidnisbiurd til illustration hvor vidt mit Lougl: Brug inden Gierds I Hævdetid været for Övrebye, saa deraf Retteligen kand udfindis hvad Eyemaal Övreby af forige (fol. 102b) tider hafft haver, saavels: hvad og fult og brugt, hvor effter det icke skal være mig ukiert Övrebye bliver skilt ifra Oppegrden effter min brodersön Poul Helgeßen Oppegrdens begiering - Thj stevnis eendeel vidnisbiurd Neml: Peder Engebrets:, Elling Haviig, Fridrick Lundesgrden, Engebret Garhammers Hustrue Helje Poulsdaatter, Endre Biörns:, Marta Ödegrden, Helge Ols: Strömsod med fleere som denne Stevning forelæst vorder, at möde nestkommende 30 octobris paa aastæden imellem Övrebye og Oppegrden, der at udviiße og forklare hvad eenhver derom kand være beviist og vitterlig. Till samme forsk: tid og stæd Varslis Gedagte min brodersön Poul Helges: Oppegrden saavels: min Kiere Broder Helge Ellingßen Berg samme vidnisbiurd at anhöre, og ellers hosvære imidlertid den af os begge paastevnte Handels beskaffenhed afhandlet vorder, hvoreffter formoder Dommeren og Retten ligner og Kiender os imellem som med Loug og Ret kand være at forsvare, Gud befalet, Oppegaarden dⁿ 12 octobris 1705:

Poul Ellings: Oppegrden

Saa stevnis og paa deeled inden Gierds fra Krogsrudz bæcken og siden der öst igiennem effter Hougen til Kaarshoug bæcken med viidere Actum ut Supra

Poul Ellings: Oppegrden :

Blev saa fremkalded Peder Engebretßen som tilstoed at for 26 aar siden kom hand til gl: Poul i tieniste hvor hand var i 5 aars tid og da slog hand for sin Hosbond indtil een Gran som staar neden for Badstuehougen og op effter til Storleedet, hvilcked hand os paa aastæden nu anviiiste og det saa lenge hand tiende der, veed icke enten samme Slott hörte Oppegrden eller Överbye til, saae ej heller nogen Gierdesgrd paa de stæder oprætted, som hand dereffter kom i tieniste hos hans Fader Sl: Elling Oppegrden hvor hand var i 14 aar, da slog hand stedze lige imod samme Slot paa den östre Side, og da brugte gl: Poul den trediedeel med sin Fader ligeßom nu i Oppegrden. -

Elling Havig tilstod det samme undtagen at hand tiende kun i 3 Aar hos gl: Poul og siden blev hand Soldat og kom derfra -

(fol. 103a) Fridrick Lundesgrden ved 70 Aar gl: vandt at hand er opvoxßen paa Lundesgrden digt herhos, og for een 40 Aar siden tog Ole Hovland Övrebye i Böxel af Jacob Luth som da var Foged, som tilforn var noged opröd og det oprödede brugt af Oppegrdens besiddere indtil bem^{te} Ole Hovland lod det indföre i Mandtalet for it Rödsted, veed ej hvor vit des Ejedeeler strecker sig. -

Helje Poulsdaatter ved 54 aar gl: opföd paa Oppegrden er omtrent 40 aar siden hun kom her fra, vandt at hendis Fader Poul Clemmets: brugte tredieparten i Oppegaarden, og da stoed der it Gierde fra Bierget i Badstue Hougen til een Gran paa Engen, og siden langs med æckrene til Stoerleedet, og slog hendis fader paa den Wæstre og Elling Oppegaarden paa den östre Side, og da viste ingen at Övrebye var til, Nogen tid dereffter som hendis Fader var död, tog Ole Hovl: samme Rödsted i böxel, s: tilforne blev brugt under Oppegrden, veed icke hvor vidt Övrebyes Ejedeeler strecker sig.

Endre Biörns: tilstand var at for 23 Aar siden kom hand af sin tieniste hos Elling Oppegrden hvor hand havde tient i 5 Aar, imidlertid slog hand til Ellings part til forberörte Gran og siden langs med æckrene paa den östre Side til Storleedet, og da var der icke nogen Gierdesgaard, Veed ej hvor langt Övrebyes Eyedeeler strækker sig -

Marta Engebretzdaatter tiende hos Poul Oppegaarden i 2½ Aar for 23 aar siden og siden hos Elling ibidem til for 8 Aar siden hun kom derfra, proved at hun raked paa samme steder hendis broder Peder Engebretsen omvundet haver, viste icke noget videre om Övrebyes Eyer - Helge Strömsaads provning var at hand veed intet om Övrebyes Ejedeeler, men at Oppegårdens beboere for nogle og 20 Aar siden hand kom fra Lundesgaarden, brugte de samme ~~Pladzer~~ Slotter hver for sin anpart s: Peder Embrets: tilforn omprovede. -

Helge Rud fød paa Oppegaarden 53 aar gl: vandt at i hendis unge Aar stoed der it Gierde fra bierged (fol. 103b) til Granen og siden til Stoerleedet, hvilcke stæder hun os nu anviiste og brugte Elling paa den östre ock Johanne Hovor Snidkers paa den væstre side Gierdet, paa de tider viste hun intet om Övrebye, men dito Hovor brugte en trediedeel i Oppegården s: gl: Poul nu bruger, og satte Encken först Grinner paa det stæd Æckrene nu er oven for Grinden, og siden effter at Ole Hovland, som da boede paa Oppegården, havde böxled det Rödsted som hand kaldte Övrebye, havde hand Grinner paa samme stæd.

Fuldm: Anders Christens: Protesterede, effterdj de af Poul Ellingben i dag förte vidnisbiurd saa meget tydelig gör opliusing og udviising paa de tvistige Eyedeeler, hvorimod Cit: Poul Helges: Prov findis saa gandske contraire at det eene icke kommer over eens med det andet, saasom baade af tider og stæder, altsaa insinuerede hand dette under Rettens approbation om disße forbem^{te} stridige Prov bör admitteris med forsvarlighed effter Lougen til nogen ædfæstelße.

Citanten begierede at Sagen til i Morgen kunde beroe at Aastæderne viidere kunde efftersees -

ÅSTEDSBEFARING 31. OKTOBER 1705 PÅ OPPEGÅRDEN I LUNDER

(fol. 103b) Den 31 octob^r blev Retten igien ut Supra betient og effter at Aastæderne grandgiveligen var paa nye begrundsked og alle Provene havde igien anviist os de omprovede Gierdesgaards stæder,

Fremlagde Monsr Anders Christens: Poul Ellingbens Böxselseddel tilligmed hans Adkomst til Övrebye, Hvilcke begge ere af ord og Indhold s: effterlæses -

Jacob Luth, Kongel: May: Fouged over Ringerige ock Hallingdalens Fogderie, Kiendis og gör hermed vitterligt at have stæd og fæst nerværende Poul Oppegård It Rödstöed Kaldis Överbye, liggendis i Sognedalens Annex i Nördrehougs Præstegield paa Ringerige som Ole Ols: for han: godvill: opladt haver imod it andet Rödstöed Kaldis Rösbye som Poul Oppegård har stæd og fæst for ham, Hvilcken Pladz bem^{te} Överbye form^{te} Poul Oppegården skal niude, bruge og beholde sin (fol. 104a) Livs tid, dog med slig q:dition hand det skal opröde ock forbedre, Hans Kongel: May: og Cronen til Gavn og beste, og naar det bliver forbædred og kand taale Landskyld da deraf at give den Aarlig Landskyld og Rettighed som der bliver paalagt, ellers at give deraf imidlertid trej skilling i Wisöre saasom een Kiendelße, og være mig og mine effterkommere paa hans Kongl: May: vegne Hörig og Lydig, Des til vitterlighed under min Egen Haand, Actum Rud dⁿ 6 octob: 1665 -

Jacob Luth

Kiendis ieg underskrevne Poul Ellingben Oppegaarden af Sognedalens Annex udj Nördrehougs Præstegield boende og Jeg Torsten Narveben Weeme ibidem:, at vj begge haver indgaaed og giort med hver andre effterskrevne Mageskiffte og venlig forEening, Neml: Jeg Poul Ellings: Oppegården haver med min K: Hustrue Sirj Pedersdaatters Ja, villie og Samtycke afstaaen for voris Kiere Svoger Torsten Narveben hans Hustrue, börn og Arvinger, bem^{te} min

Hustrues Sirj Pedersdaatters tilfaldne Fæderne og Möderne Arvepart effter det derom oprættede Skifftebrev effter hendis Sl: Fader Peder Medböen og hns Sl: Hustrue Karen Eilevsdaatter, som er hende Neml: min Hustrue paalodned udj Gulbrandzrud i Næs p:stegield i Hall: trej Setting^f Korn uden böxel, og udj Medböen 4 2/7 Setting^f ligeleedis uden böxel, Imod at bem^{te} Torsten Narves: haver igien fra sig, sin Hustrue, börn og Arvinger til mig, min Hustrue, börn og Arvinger afstaaen tou skinds skyld med böxel og Herlighed udj den Grd Övrebye med tilliggende advenante skoug skyld, liges: han: det af S^f Niels Ivers: Tyrholm er bebreved, og derforuden haver Jeg Poul Oppegrd^{en} end og tilgiven til imellem bytte og vederlag til Torsten Narves: Förgetiuge Rd: Og s: mig Torsten Narves: bem^{te} 40 Rd: ved dette Mageskiffte strax er fornöyet og betalt, thj bepligter vj os eenhver for sig og sine Arvinger at holde den Eene den andens Arving^f (fol. 104b) Ved dette Mageskiffte uden skade og skadislidelße i alle optænkelige maader, og nu eenhver af os effterdags effterdags (!) at giöre sig hver sit saa nöttig og Gavnlig til u:igienkaldelig Odel og Eyendom som mand best veed og kand i alle maader, med ald des tilliggende som nu tilligger af Arrildz tid tilligged haver og som med Rette tilligge bör, være sig af Ager og Eng, Skoug og mark:, Fiskevand og Fægang, Lutter og Lunder til Fieldz og Fiære, intet i nogen maader undtagendis, Og til des dog tryggere skadislös forsickring paa dette Mageskifftes uryggelig igienkaldelße paa begge Sider haver eenhver af os een ligeliudende Gienpart underskrevet og med voris Zigneter bekræfftet, sampt venl: ombedet Kongel: May: Byfouged paa Bragernæs Peder Poulsen tilligemed den velfornemme Md Mons^f Niels Iverßen Tyrholm dette med os til vitterl: at underskrive og forseigle, Actum Bragernes Den 27 februarij Anno 1702: -

Poul Ellings: Egh:
L S

Thosten Narves: Vemme
L S Eghd

Effter begiering til vitterlighed underskrivis dette foranskrevne Mageskiffte af os underskrevne

L S *Peder Pouls:*

Niels I: Tyrholm

Liudeligen Læst og tingl: til Almindel: Sageting paa Trögstad tingstue i Norderhougs p:stegield paa Ringerige dⁿ 7 Martij 1702:

Test. *Christian Muller*

Wiidere blev ej paa enten Siderne indgived eller paastaaed -

Hvorfore herudjnden er saaleedis forefunden,
Dömt og Afsagt,

Effterdj ingen af alle de Prov, som i denne Sag ere stevnte og for Retten om Sagens beskaffenhed har udsagt deris viidenskab, kand forklare hvor viit den Rödningspladz Övrebyes Eyedeeler sig strecker, thj Citanten vil formoede med sine Eyedeeler (fol. 105a) at gaae til Badstue bierged forbi Toldhougen og til det stæd hvor udgaarden i Formaals tider har været opsat, Contraparten derimod Pretenderer at gaae it stöcke over samme streckning Nemblig fra bierged i Badstuehougen forbj een Gran som staar paa Engen og langs med æckrene til Storleedet; Da haver vj for Ret og billigt eragtet at deele samme omtvistede stöcke Jord i tou parter, hvoraf Övrebye tilleggis de Eyedeeler paa den væstre Side og Oppegaarden paa Østre Side; til it Kiendetegn at disße Eyedeeler ere fra hin anden adskilte haver vj neden for Badstuehougen paa Bierged sammenkast een steenhob, derfra haver vj gaaed een lige stræckning til it hvit berg op i Aaßen vesten for Storleedet, hvor vj atter har sammenlagt een Rös til skielne imellem Övrebye og Oppegaardens Eyedeeler; End wiidere for at forekomme ald tvistighed haver vj til Parternis nermerre effterretlighed i samme Gang og Linie nedsat trende Deeesteene hvor effter Deelesgaarden af Parterne kand oprættis, den förste Steen paa den Söndre

side een liden Dock, Den anden neden for æckrene paa den Nordre Side Docken og den tredie og siste oven for de överste Echre, og bliver da Övrebyes Eyedeeler paa den væstre side samme stræckning og Oppegaardens paa den östre Side, hvorved dette bliver at observere at det stöcke som nu ved dette Deelee er afskilt fra Övrebye beholder Poul Ellingßen til brugs under sin tredie part i Oppegaarden saa lenge hand samme besidder, saa forbliver Deeled ved Krogsrud bæcken og olden som det haver været af Gammelt, og haver vj til skielne der opreist (fol. 105b) tvende steene den Eene ved Hougen og den anden ved Krogsrud bæcken. - Den forfaldne Gaard af 88 favner lang som burde Gierde for den Part Poul Ellingßen bruger i Oppegaarden bör af hannem til anstundende Waar opsættis, I henseende Poul Helgeßen holder sine Gierder paa den anden Side Grden ved lige; hvis det icke skulle vorde effterkommed, da bör hand til Poul Helgeßen at betale trej Rixdaler hvorfor hd da samme reparerer og forsvarligens opsetter.

Belangende Aaboedet da som nogle Huuße ere forraadnede og borte og andre i stæden igien opbiugte, da kand vj ej tilkiende nogen af Parterne des fald at blive hin anden noget skyldige; Men som Fæhuußet er gandske forraadned bör Poul Ellingßen it andet i stæden at lade opbiugge, saasom hand ellers har ingen Raad tiil at forsvare sit Fæ om Vinteren. -

Saaleedis paa Aastæden passered, Testeris med Egen Haand og hoströgte Zigneter, Actum Anno, diebus et Locis ut supra: -

besk: 11 Arch

TING 26. NOVEMBER 1705 PÅ MO I HOLE

(fol. 105b) C M: etc: gör vitterl: at A^o 1705 d: 26 Novembr blev Retten til almindelig Sageting betient paa Moe tingstue i Hoele Præstegield paa Ringerige overværende Kongl: M: Fouged Höy agtbar og Velfornemme mand Seig: L. T: Böyde lensmanden Tosten Bye, Samt efftersk: Laugrettismænd Nembl. Anders Bye, Hendrich Ulleren, Jens Moe, Arne Gonnæs, Siver Kolkind, Halvor Braaten, Jens Colbiörnrud og Tollev Houg.

Hvor da Kongl: May^{ts} Foged ved sin skrifftl: varselseddel havde ladet indstevne Monsr Hendrich Luth formedelst hd skal have skaæd bord paa En Cassered Saug i Skierdalen etc.

(fol. 106a) Stevningen er af indhold som effterlæßis -

Saas: fornemmis at Hendrich Luth har understaaed sig at skiere bord paa hans Sal: Faders afgangne Jacob Luthis cassetede Saug i Skjierdalen her i Hoele Præsteg: paa Ringerige, saa aarsagis ieg her Ved paa Kongl: Maj^{ts} og egne vegne der om at give ham Lovl: Kald og Varßel til förstholdende Sageting paa Moe i Hoele Præsteg: d: 26 9ber at möde i rette og beviiße om hd nogen Kongl: eller Höy ministri bevillings brev paa bem^{te} Saugs lösladelße Kand have og hvis saadan rigtighed Skulle manqvere, da at være Dommerens Retmesßig Kiendelße til Saug og grund samt bordenes forbrydelße undergIVEN, alt effter höyloflig hukommelße Christiani Qvinti allernaadigste udgivne Saug ordinancis foresigende dat: 6 Sept: 1688 hvilchet Stevne-maal Lensmden Tosten Bye lovl: forkynder og mig strax igien med paaskriff tilstiller, hvor udjnden Bordene s: findes ved Saugen rigtig optelles, sampt paa viidere Skuur, giöris Lovl: forbud, saa og Camhiulet forseiglis saa forbliver og Saugbladet hos Lensmanden under virchel: beslaug og bevaring alt til Sagens uddrag - Steen dend 9 october 1705 -

L Tönder

Blev mig anviist paa Helgel:
den 16 8ber 1705 -

Henrich Luth

Monsieur Christian Tommes: wohnhaftig paa Storöen som formeener sig förste angivere, beretter ligeleedes at have Stevnt I same Sag til hvilchen ende hd begierde Stevnevidnene at ædfæstis Neml. Tosten og Niels Bye, hvilche gestendigede ved æd at de d: 31 octobr sist afviget stevnte Hendrich Luth og hs moder paa Helgeland udj hans Söster Maleene Sophies paahör för Soel gich ned for de lod Skiere Bord paa den forbudne Saug i Skierdalen, og gestendigede Tosten Bye at hand fich brev fra velb^{te} Sr Christian Tommes: den 25 at hand d: 26 october skulle stevne dennem, men hand tenchte at det var god tid at stefne naar de fich 14 dages Varßel hvorföre hand ej stefnte för den 31 ut supra mældt.

Dereffter fremstillede Sr Christian Thomes: tvende Mænd Ole (fol. 106b) Ols: Stadum og Ole Gommæs som tilstod at de var den 28 October med ham i Skierdalen og optelte paa den der staaende forbudne Saug 14 tioug og 5 tyl: smaa furubord af gran og furu som Hendrich Luth i höst skal have ladet skiere, og tilstoed de at Saugmæsteren Niels Kinna Sagde til dem at Hendrich Luth befalte ham at skiere, og at Hendrich slap selv vandet paa Saugen förend hand begynte at skiere -

Dereffter Protesterede Christian Tomes: at de forefundne bord bör være hannem som förste angivere effter hs Maj^{ts} allernaad: Forordning om Saug reglementet hiemfalden med viidere dens foresigende, saas: hd den 28 oct: har angived det for fogden Seig^r Tönder her paa tingstuen, som hd med sin æd vil bekreffte om Skulle paagielde, Hvor effter hand begierte Rettens Kiendelße -

Fogden Lod tilspörge Hendrich Luth saa vels: Saugmæsteren da hd om Skuren var bleven bekiendt om hd da iche har ladet dem forbyde at skiere paa bem^{te} forbudne Saug som skeede nogen tid förend Sr Tommesens optelling eller Stevning Passerede, hvor til de svarede at hd lenge förend Thomeßens optelling scheede lod dem forbyde at Skiere paa Saugen - paa hvilchen tilstand fogden formeente at være förste Loufæstere og Sagsöger paa Kongl: Maj^{ts} og egne vegne og derfor paastaar een Lougmesßig Kiendelße effter ordinancens allernaadigste tilhold hvor af hand indgav een Vidimered Copie under hans haand hvis allernaadigste indhold er saaleedes Liudende -

Christianus Qvintus etc: Vor naade tilforn vi tilskiche dig her hos een designation under voris haand og Zignete, paa alle de Sauger, som udj dit allernaadigste anbetrode Ampt hereffter maa blive staaendes, og paa hvor mange bord een hver Saug aarlⁿ maa skiere hvis indhold du der af udförligen kand see og fornemme, og er voris aller naad^{te} villie og befaling, at du den paa behörige stæder til samptl: vedkommendes effterretning strax Lader Læße og forkynde, og siden der over alvorligen holder, saa at paa (fol. 107a) alle vedblivende Sauger, ej flere bord Skiæris end det Qvantum de ere satte for, og hvis de det ene Aar ej skulle skiære det bevilgede qvntum, maa Saugerne dog ej være tilladt de fölgende aaringer, for at opnaae, hvis de det forrige aar havde skaaret forlidet, meere at skiære med det ordinarie bevilgede Qvantum, Saa haver du og denne anordning strax at giöre, at de övrige Sauger der i Amtet uden forskiel bliver forbudne og ganske afskaffede, og der hos ankyndige dennem hvis Sauger som för ermelt bliver staaende, at de, saa fremt de den: vil nyde, skal være tilforpligtet inden Sex uger effter din advarßel, at giöre allerunderdanigste ansögning om voris allernaadigste Confirmation paa samme deris Sauger, som dennem strax allernaad^t skal meddeelis, og dereffter tiene dem i stæden for alle adkomster, og paa det medforskr^{ne} skiörßel, des rigtigere kunde tilgaae, saa haver du og at tilholde de Saugbrugende, at de strax og uden ophold giver dig og fogderne rigtigen tilkiende hvormange deeler, de ved deris Sauger eller paa andre steder u-udskikede kunde have bestaaende, som og skal forstaaes om de ved Kiöbstæderne liggende Sauger, hvor udj Magistraten selv kunde være interesseret, hvilchen deris angivende tillige med den bevilgede skiörßel, Tolderne der i Districtet betimeligen skal communiceris, som dereffter haver at give agt paa at intet meere bliver udfördt, og hvis bord Tolderne over den bevilgende Skiör-

Bel, og det angivne Quantum antreffes, skal dennem eller andre som det angiver, være hiemfaldne, foruden at SaugEjerne end og der ved skal have deris Sauggrund og Rettighed til at skrive til os aldeelis forbrudt Dereffter du dig aller underdanigst haver at rette, og saavel Tolderne, som de Saugbrugende sligt strax til allerunderdanigste effterretning at forstendige, befalendes dig Gud, Skrevet paa vort Slot Fridrichsborg den 6 Septembr A^o 1688

Under vor Kongl. Haand og Zignet

L: S: *Christian*

(fol. 107b) Extract af Saug Reglementet over de Sauger som ere tilladt at brugis

Udj Skierdalen

N° 45 46 og 47 Skierdals Neml.

Onsöe, Bröder og Neder,

President Hans Must tilhörende - 22700

49 Præste - Nördrehougs Præsteboel - 4000

Hvor effter alle og eenhver sig allerunderdanigst haver at rette Skrevet paa vort Slot Fridrichsborg d: 6 Septembr A^o 1688

Christian L: S:

Ligeliudende med Originalen Testerer

L Tönder

Dereffter fremlagde Hendrich Luth Sit Skrifftlig tilsvær af i dag som indeholder efterskrevne.

Gud styrche Retten!

Til hans Kongl: Maj^{ts} Fogedz Seig^f Tönders udfærdigede og mig anviste Stevnemaal, angaaende den Skuur paa een af Skierdals Sauger, som giöris Pretention paa, er dette fölgende mit tienstl: Korte Svar -

Hvad min Kiere moder derudjnden af fornödenhed /: til tagverche paa den grd Fielstad :/ har ladet forrette, Skulle ieg u:forgribelig vente at det iche bör Komme paa mit ansvar alleene, og paastaar fordj fastelig, at Stevningen for dets aarsag, falder af sig selv, og Citanten tilfunden at stevne alle vedkommende Lougl: om hand ydermeere derpaa agter at urgere. Da der vel og vorder Lougl. Svart. Forblivende heele Reten^s tienst beflittende tiener

Helgel: den 26 Nov. 1705 -

Henrich Luth

Fogden Proponerede derimod at som den Kongl: allernaad: Saug Ordinance ej giör nogen forskiel hvor til bordene bliver forbrugt, Hendrich Luth og findes som Hovedmand i stervboed for sampl. arvinger som vel forlengst maatte være viidende om i stervboed eller hos nogen af arvingerne Kunde findes noget til befrielße mod höyst bem^{te} Kongl: ordinance og forbud saa vil hand iche formode at Dommeren i saa pur Sag paa saadanne Contraparters (fol. 108a) undskyldninger giör nogen Prolongation i Sagen, men effter forbem^{te} paastand fölgel: höystbem^{te} Kongl: anordning saaleedes derudj Kiendes og dömmet som i sin tid kand falde forsvarl: Herudjnden er til slutning forfunden At effterdj det befindes at alle paagiældende i denne Sag ej ere stevnte hvorom den producerede stevning af Kongl: Maj^{ts} Foged fremlagt, saa og de paa Sr Christian Tommes^s side förte stevne vidne giör tilstrechel: underretning, da s: det ej er Lougtilladeligt at nogen Rettergang maa steedes imod nogen uden den hvis godz det paagielder er lovl: Stevnt, understaar mand sig iche noget til endel:hed udjnden denne Sag at slutte

og Kiende, förend alle vedkommende derom vorder lougl: advared, hvorfor de velfornemme Citanter saa fremt de noget viidere paa denne Sag agter at urgere fornödiges ved nye Stevne-
maal, for alle interesserede forkyndet, at söge deris Sag. Saal: for Retten passeret bevidnes
med egen Haand og hoströgte signeter. Actum ut supra

besk: 3 ark.

TING 19. MARS 1706 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 113b) C: M: etc: gör vitterl: at A^o 1706 den 19 Martj blev Retten til Opsettelße ting be-
tient paa Tandberg tingstue i Nördrehougs Præstegield paa Ringerige, Overværende Kongl:
Maj^{ts} Foged Höyagtbar og velfornemme Mand Seig^f Laurs Tönder, Böygde Lensmanden
Peder Rasmußen Raae, Samt effterskrevne Laugrettis Mænd Neml: Niels Berger, Ole Gaug-
num, Anders Eidsgaard, Embret Smedzböl, Siver Tandberg, Mogens Gaugnum, Jörgen Vejen
og Michel Vexsal -

Paa fuldm. Sr Albret Kruses vegne fremstillede sig for (fol. 114a) Retten Monsr Anders Chris-
tenßen og begierte Dom i den opsat sag fra Nestafvigte Sageting den 25 Nov: 1705 -

Hvor da velbem^{te} Albret Kruse paa velædle og og Velb: hr: Admiralitets Raad Gerard Træ-
schou, Seig^f Söfren Hans: Lemick og medinteressenters vegne Producerede stevningen udj
Sagen, som saaledis liuder -

Saasom hr: Obriste Lieutenant Velædle og Velb^{te} Nicolai Sibberen haver Ladet opkiöbe een
stor deel Saugtömmen udj Walders, og deßen Destrict som drivis igiennem Spirilfiorden og
hand samme tömmer haver Ladet slippe, fra Slepningen og ud igiennem Elven paa Molvald
Hengsle, Hvorved vi som ejere og brugere formeener os baade imod Dom og billighed er for-
nermed, Saa haver vi vaaren Aarsaget samme tömmer Lougl: at Lade Sequestrere og forbyde
at det iche over Moldvaldz Hengsle slippis förend Dom derom er gaaen, Hvilchet forbud vi
med dette Stevnamaal vil fuldföre og derfor herved varßel giver Eder Velædle h^r Obriste
Lieutenant Sibberen Samt hs tiener Niels Jens: at möde os eller Fuldmegtig til Næstkommende
Sageting paa Nördrehougs tingstue for den anordnede Sorenskriver, Hvor vi skal paastaae og
gotgiöre voris Ret at bem^{te} tömmer iche fra Hönefos Sauger skal bortföris, og viidere hvad vi
til deßen hindrelße nödig eragter, tillige med omkostnings erstattelße, Bragernæs den 6 octo-
ber 1705 -

Paa samtl^e interesanters og egne Veigne -

G: Treschow

S: H Lemmick

Andreas Jenßen

Guri Sl: Thue

Anderßen Vulfsbergs

Jörgen Lauridßen

Samuel Hanßen Archtander

A^o 1705 den 10 october er denne Stevning Lougl: forkynt for velædle h^r Obriste Lieutenant
Sibberns Fuldmegtig tiener Niels Jenßen oven for Hoffs Fosßen ved omrörte tömmerbrötning
og hannem Copie Levered - Testerer

Peder Rasmus:

Anders Olufs:

Eghd

I ligemaade Lougl: Læst og forkynt for bem^{te} Niels Jenßens boepæl ved Sörgefoss udj hs
qvindes Nærværelße og Hans Jenßens begge deris paahör bekreftis af os,

Peder Rasmußen Eghd

Peder Torgiers: Frogsödegaard

P: T: S:

A^o 1705 den 14 Oct: er denne Stevne varbel Læst for Velædle h^r Obriste Lieutenant Sibberens boepæl paa Folloug, Nemlig Rudstad, udj hans fra værelße, mens hans Kieristis paahör, som ogsaa Copie her af er Levered, det tilstaar, saa sandt hielpes os gud, til vidne, Niels Steensrud med mig,

M: Laurids: _____ *og Niels Pouls:*

(fol. 114b) Peder Rasmus: og Anders Ols: tilstoed ved æed at Niels Ivers: er Lovl: Stevnt ovenfor Hofsoffen, hvor hd modtog Stevningen og begierte Copie der af som han: blev Levered -

Dereffter Producerede Sr Kruse sin fuldmagt paa Samptl: interessenters vegne, Sagen at Procedere, fremlagde dereffter den i Stevningen ommelte arrest som saaledes formelder

Kongl: Maj^{ts} Foged Seig^r Laurs Tönder

Saas: Md u: gierne maa fornemme at h^r Obriste Lieutenant Nicolai Sibbern, haver Ladet op-Kiöbe udj Valdels og deßen Destrict som drivis igiennem Spirilfiorden, Een anseelig Qvantitet af Saugtömmen, og det ved sin tiener Niels Jenßen Ladet slippe fra Bersunds Slipningen og udj Elven at bryde forbj Hönefoßen, tvert imod ald Ældgammel Skich og derfor Ervæbede Dom d: 15 Augustj 1703, Saa beder vi tienstl: h^r Foged samme tömmer ville Lade Seqvestrere og Lougl: forbud giöre til vedkommende at bem^{te} tömmer icke forbie Moldvalds Hengsle ud-föris förend derom Dom er gaaen, hvorpaa herhos Stevning fölger, vi skal derfor være h^r Foged ansvarl: og u:magen forskyldte med forblivende h^r Fogeds Tienstberedvillige tiener

Brag: d: 6 october
1705

Paa samtl^e Interessenters og egne vegne

G: Træschou *S: H: Lemmick* *Andreas Jens:* *Gurj Sl: Thue Anderßen Vulfsbergs*
Jörgen Lauridßen *Samuel Hanßen Arctander*

Som vedkommende foregiver at de til dette tömmers hindring skal beviiße sig Lougl: anledning og höyst fornöden Aarsage, saa befalis hermed paa Retten og Embedets vegne Lensmanden Peder Rasmus: Raee at hand med Lovlig vidne Neml: Anders Olßen forföyer sig til den stæd hvor bem^{te} tömmer nu findes beliggendes og samme rigtig effterseer og opteller, samt derpaa Liußer Lovl: beslag og forbud ej fra steden forinden Sagens uddrag at rippis eller bort-föris under Lovens foresigende Bröde, alt paa Sagsögernis egen til og forsvar; Hvorudjnden Veb^e h^r obrist Lieutenants fuldmægtig Niels Jenßen advaris om hd derved vil være nærværendes, hvor effter dette forbud og Liusis for hs boepæl, som alt herpaa under bekræftning beskris og vedkommende igien tilstillis -

Steen d: 9 October A^o 1705

L: Tönder

A^o 1705 den 10 october er dette forbud og beslag Lougl: anvist og forkynt for velædle h^r Obrist Lieutenant Sibberns fuldmægtig (fol. 115a) tiener Niels Jenßen, saavelsom hans bröttings Karls Neml: Haagen Jörgens: Oppen samt bem^{te} Niels Jenßens tieniste dreng Joen Michels: som da samptl: bröd paa omrörte Saugtömmen strax oven for Hofsoffen, og det udj deris egen paahör. Bekreffter vi med egne Hænder -

Peder Rasmußen Eghd

Anders Oluffßen

I Ligemaade, Lougl: Læst og forkynt for bem^{te} Niels Jens:^s boepæl ved Sörgefos udj hans qvindes Nærværelße og paahör, Samt velædle h^r Obriste Lieutenantz tieneris Hans Jenßens paahör, bekræfter vi undertegnede

Peder Rasmus:
Eghd

Peder Torgiers: Frogsödegrd
P: T: S:

Anno 1705 d: 14 Octobr: er denne Arrest seddel anvist Fru obriste Lieutenants Sibberns udj hendes Mandz fraværelße og Copie der af Levered, til vidne Niels Steensrud, med mig

Niels Poulsen

M: Lauridßen

Producerede der effter een respective Commisarial Dom dat: 15 Aug: 1703 hvis endel: Slutning melder saaleedes

Effter at denne Sag udj Bæste og nöyeste maader paa Aastædet er undersøgt, er der bleven befunden at de 14 Sauger udj Hönefosßen iche haver haft, eller kd have tömmer andre stædz fra, end alleene fra de omtvistede Skouge beliggende udj Valdris og desen destrict, og s: drivis igiennem de Elve til Sperilen ud igiennem Hönefosßen, Hvorfore det og fremdeelis derved bör at forblive, Saa at samme Saugers Brugere Niuder deris tömmer Kiöb derfra uden nogen andens indpas eller Præjudice til disße Hönefosß Saugers brugere i nogen maader saas: det Stadig af Ældgl: tid saaleedes haver vaaren og fremdeelis bör vedblive, Men som Stifftamptmanden Mathias Tonsberg Lader i Retten indkomme hs Kongl: Maj^{ts} allernaad^{te} brev af dato 14 April indeværende Aar, Hvorved han: allernaad^t bevilgis til hans tömmers bevaring af Land og Hedalen indtil det i giennem Hönefosßen kd udstödis, at Lade anlegge et Landhengsle paa hvis grund og Land hd det med Rette Ejermands minde og samtöche Kd formaae, dog at andre Saugbrugende ej derved Præjudiceris, Hvor af fölger at velbem^{te} Stifftamptmanden maa have tömmerKiöb af Land og Hedahlen som kd drivis igiennem den fiord Spirilen, da er saaleedes forefunden -

(fol. 115b) At meer Velbem^{te} Sr Stifftamptmanden i Krafft af same allernaad^{te} Kongl: bevilling, bör paa de omtvistede stæder udj Valders og Land, og hvor tömmer igiennem de Elve driver som gaar til Sperillen tillades at betiene sig af een convenable og billig tilhielp og understöt- telße til hans Ejendoms Ullelands Saugbrugs behövelige forraad, for saa vidt hd iche af de andre Elver, hvor hd sin tömmerhandling, til forn^{te} sit brug haver, tilstrecheligen kd vorde forsiuned, Dog saa at idzige hans tömmerkiöbere Abraham Richartßen eller hvem Stifftamptmanden eller i hans Stæd maatte behage at antage, iche til de Saugbrugendes Skade tilhandler sig meere tömmer, end hvis Stifftamptmanden til sit Ullelands brug, saaleedes som sagt er bekommer, Saa bör og StifftAmptmanden Lade giöre sin slipning paa Moldvalds Hengsle oven for Hönefos, paa saa beleilige tider om Aaret, at de Saugbrugende der sammestedz iche tilföyes nogen Hinder eller Skade - Og som besagde Saugbrugende udj Hönefosßen haver med stor bekostning indrettet 3de Hengsler i Valders, Hædalen og ved Moldvalden som de og med iche ringe bekostning maa underholde, Da eragtis for billigt, at StifftAmptmanden til leje af samme Hengsler giver af hver 100 tylter af hans tömmer som derpaa formodentl: maa sanchis og bergis, den Leje som paa andre saadanne stæder sædvaanlig udgivis imod det at de som Hengslerne Ejer holder dennem paa deris egen bekostning udj god og forsvarlig Hævd. Over alt da bör Stifft Amptmanden med ald Aldvorlighed at fraholde sin tömmerkiöbere Abraham Richarts: eller hvem hd ellers maatte behage i hans Stæd at antage det besagde tömmerkiöbere iche imod Lov og Billighed handler om tömmer og trælast med deris egne bönder og tienere som sielve brug haver eller hugger eller indsetter andre, eller forleder nogen til at hugge i deris Skouge og Ejendomme -

Commissionens Omkostning svarer de 14 Saugers Ejere effter advenant af deris Skuur med Penge Et Hundrede Rixdaler - Actum A^o et diebus ut supra -

P: Glud
L S

H: Stockflet
L S

Dereffter indgaf Fuldmegtigen Sr Krusse sit Skrifftlige forfattede indleg af ~~effter~~følgende indhold

(fol. 116a)

Gud störche Retten

Mand skulle vel u:forgribelig have föye til at paastaae, at det paastevnte og Arresterede Saugtömmen, som velædle og Velbrd h^r obriste Lieutenant Sibbern, har Ladet Kiöbe og slippe paa Moldvald Hengslet, Imod den hosfølgende u:svæchede Commissarial Dom burde være Citanterne hiemfalden, I det ringeste for billig betaling som det effter Marchens gang gielder ved Busterud Slipping I Aadalen og derforuden at processens omkostning burde af Sagvolderen Reponderis. Men saas: eendeel af citanterne siden Stevningens udfærdigelße har mangled tömmer til deris egne Sauger, det de iche har Kundet faae af Hengslet til Saugerne formedelst det forn^{te} Arresterede Saugtömmen Laae i vejen. Saa eendeel af Saugerne for den Aarsag, stoed Leedig, over 14 dage /: hvor af Retten vel og udfinder Eendeel af citanternes paa anchende Præjudiz: ved paastevnte tömmerdrift tilföyed :/ Saa har mand af fornödenhed, og formedelst slig tildragelighed, Motte Lade Offtbem^{te} Arresterede tömmer passere forbi Hönefos, Hvorfore mand og iche nu Egentlig vedbliver den Pretention mand som forhenmelt agtet at giöre paa tömmeret in Natura, mens i den stæd ickun for denne gang, I Lideligste paa staar paa Fundament af forhenbemelte u:svæchede Commissarial Dom, at hr: obriste Lieutenant Sibbern, bör iche hereffter befatte sig med, at Lade opKiöbe og drive Saugtömmen forbi Hönefos, udaf de Vasdrag som falder I, heller af det vand Spirilen: Saaog, at hand bör overlade til Citanterne, imod billig betaling som forbem^t om hd har noget meere Saugtömmen tilbage i drift, udj samme Vasdrag oven for Hönefos, item at hd bör erstatte denne Processes anvendte bekostning, og for at erholde Dom i Sagen fra denne Ret beskreven, som citanterne udj alt, pretenderer 30 Rd^r for. Skulle og h^r obriste Lieutenant Sibbern ville argumentere at Commissarial Dommen er ham u:vedkommende, Saa refererer mand sig til Selve actens udiisning, Pagina 46 og 47, Hvor Abraham Richartsen har gestendiget, at hand iche alleeniste havde Sl. H^r Estadz Raad Tonsbergs, Men og tillige h^r Obriste Lieutenant Sibberns tömmer i Brötning under et. Forblivende heele Rettens tjenstBeflittende tiener -

Tandberg paa
Ringerige d: 24 Nov:
A^o 1705 -

Paa de Höye og velfornemme citanters vegne
effter anledning af medgivne Fuldmagt, og
Mundtl: Instrux^r

Albret N: Kruße

(fol. 116b) Dereffter blev Sagen optagen til Næste ting den 6 Martj hvor da fuldmegtigen Albret Kruße Producerede Laugdagen s: saaleedes Liuder -

Udinden den Sag imellem velædle og velbiurdig H^r Admiralitets Raad Træschow, Seig^r Lemmick et consortes som Citanter paa den eene, og Velædle og Velbrd^e H^r Obrist Lieutenant Sibbern etc: anden side, er saaleedes paa Tandberg tingstue den 25 Novembris 1705 Forefunden At saas: ingen paa Velbr: h^r Obrist Lieutenant Sibberns eller hans tiener Niels Jenßens vegne effter paraabelße sig for Retten til Ansvar behager at Lade indfinde - Altsaa er Sagen angaaende det tömmer hand i det vasdrag, som Löber til og fra Sperilen, som paastaaes mod Dom og Billighed at være uddreven, til Næste almindelige og ordenarie Sageting forflöt; til hvilchen tid velbem^{te} velædle H^r Obrist Lieutenant og forberörte hans tienere effter anledning af Loven, som taler om Laugdags foreleg, Ville behage at besvare Sagen -

Saaleedes Passered, Testeris med haand og Zignete. Actum ut supra - *Christian Muller*
L S

A^o 1705 den 4 December er denne Laugdag mig Lovl. anviist Test: *Niels Jenßen*

Den 10 December 1705 anvist udj h^f Obriste Lieutenant Sibberns absenz

Brag:

Andr: Kruss

A^o 1705 den 10 December er denne opsettelse Lovlig Læst og forkyndt for velædle h^f Obriste Lieutenants Boepæl i hans Fruis og tieneris paahør og Copie Levered Saa sant hielp os Gud, Bragnæs ut supra

Christen Mortens:

*Claus Knudßen
Huus*

Dereffter Producerede Velædle og Velbr: h^f Obriste Lieutenant Sibberens Fuldmegtige tienner Niels Jenßen it Skrifftl: fofattede tilsvar af effterfølgende medför

Den Höytærede Ret, guds naade förönsket!

Saasom h^f Admiralitets Raad Gerhart Træschow, Sr Söfren Hanßen Lemmick, Sr Anders Jenßen, Gurj Sl: Thue Anderbens paa Bragnæs, Samel Hans: ved Hönefoßen, og Sr Jörgen Larßen paa Hönen paa Ringeriget haver ved een Stevning indkaldet mig til dette Holdende ting, fordj ieg haver tilkiöbt mig noget Saugtömmen udj Valdets og deßen District, og at ieg samme igiennem Elven (fol. 117a) Paa Moldvald Hengslet skal have Ladet Slippe, Hvor ved citanterne, der siger sig at være ejere og brugere, imod Dom og billighed at skal være fornermed, og fordj refererer sig til een Seqvestration og og (!) forbud paa samme tömmer, indtil dom derpaa ganget er etc -

Da dertil at svare, indgavis derimod dette til Sagens opliusing og Protest imod dette stevne-maal Nemlig at hverchen citanterne ej heller nogen kd hindre eller forbiude mig at kiöbe tömmer til mit Saugbrugs fornödenhed hvor helst ieg kd faae det, ald den stund det iche Skeer paa de stæder, som ere forbudne af hans Kongl: Maj^{ts}, eller med de folch som ej kd hiemble mig det, eller ogsaa i Citanternis egne Skouger, som ieg saare vel veed at holde mig fra, baade effter anledningen af Loven, saa og af forordning^r, Belangende ellers det paa Stevnte tömmerkiöb, saa formeener ieg fasteligen at effterdj ieg til mit Ældg^{le} brug i Sörgefossen paa Ringeriget, hvor til ieg Lider største Manqvement af Saugtömmen, at ieg til saadant Kiöb har største Ret og adgang - 1 Effter hs Kongl: Maj^{ts} allernaad^{le} Forordning af den 6 Sept: 1688, som giver een hver Saugbrugende frihed til at Kiöbe fornöden Saugtömmen, hvor helst faaes kand, og at ingen Privilegier i saamaader skal være for nogen, men aldeelis afskaffet - 2 Saa har ieg Ret der til af Loven, thi ingen kd eller bör formeene mig at handle med mine og mine börns egne Landbönder, som her skeed er, med opsidderne paa Hougerud, Findsand, Sommedalen, Haverviig, Waagaard og Hval - 3 Saa veed ieg iche heller at Citanterne har noget sær Privilegie til at udluce nogen fra tömmerkiöb udj Valdets og den District, saa og at maa tvinge Almuen til, at selge sig deris tömmer, og ingen anden - 4 gör ieg iche Citanterne nogen indpas, med saadant tömmerkiöb, fordj ieg kiöber iche een Stoch med nogen af deris Landbönder, ej heller Kiöbslaar ieg med deris Kiöbmænd, som til Citanterne Kand være forbundne, mens ieg handler (fol. 117b) med fri folch, som har meget til at selge til hvo de Löster, og hvo de best og Profiterligt Kand, dernest med mine egne Landbönder, som ere Pligtige at Selge til mig fremfor nogen anden, naar ieg udinden betalingen accommoderer dem som een anden, at citanterne for des skulle stöde sig paa denne lille tömmerhandling, derudj har de aldeelis ingen Raison, saasom og at ieg iche gör den handling af nogen stor Löst, effters: den falder mig meget kostbar, mens af største fornödenhed, om mit Brug ellers iche Skal blive staaendes, Hvor ved Kongen, Almuen og ieg Skulle lide største Skade -

5, Saa er det og største u:billighed at citanterne Skulle ville hindre mig mit tömmer Slipning i giennem Moldvald Hengslet, ald den stund samme Hengsle har sit Fæste med den eene Ende paa mit eget Land, Nemlig Veiens Grund -

6 Og som ieg vel kd tenche at citanterne skal ville forevende adskilligt til deris Propo at vinde saas: 1 at det Hönefosbiske Saugbrug skulle iche have andre udveie til at faa tömmer fra, end som fra Valders og deßen district, som svaris dertil, at de Kd Lige saavel have det fra Land og Hadeland om de vilde bekoste Kiörßelen til Saugerne (2) at hvis andre Skulle have den magt at kiöbe tömmer i den Destrict, saa Skulde deris Sauger i Hönefosßen med tiden Komme til at staae for Manqvement af tömmer, der til svaris at deris Sauger har ingen meere Frihed paa, i saamaader iche at manqvere tömmer naar ingenstædz er at faae, end som mine thj naar saadan Manqvement skulle eengang indfalde, saa gaar det over alt, imidlertid förend det skeer, saa vil mand betiene sig af dend Lejlighed hvor det er at faae, og af den henseende har hans Kongl: Maj^t allernaad^t Stiffet et almindeligt Kiöb over alt i Landet og alle Privilegier ophævet - 3^{uo} om Citanterne Skulle ville beraabe sig paa een Transaction, som imellem dem med flere de Hönefosbiske Saugbrugere paa den eene side, og Sl: Stiff ampmand Tonsberg paa den anden side, Skal være skeed, angaaende tömmerKiöb udj (fol. 118a) Valdris, og deßen Slipning igiennem Hengslerne og igiennem Hönefoßen, saa svarer ieg der til, at Lad være, hvorleedes er transigeret, saa fornemmer ieg at Stiffamtmandens tömmerfoget Abraham Richertsen har sit Kiöb og drifft fra Oudalen og Valders u:formeent, og skulle Commissarierne ved Sagens Composition eller ved dom besluttet og forefunden noget som mig udj min Ret Kunde være til Præjudice imod hans Kongl: Maj^{ts} allernaadigste forordning om allmindel: og fri tömmerkiöb, og derimod indrettet noget til et Privilegium for Citanterne, da det som Retten skulle reflectere paa noget saadant til fölge i sin Dom, som ieg iche kd indbilde mig, ald den stund ieg ingen ting er Citanterne til Præjudice eller inpas, som forhen er forClaret, saa vilde den Höytærede Ret erindre sig dette, at Kongl: Maj^{ts} Forordning er Compassen, og hvad som der er imod, det er ichun det som forvilder -

Betreffende Arresten, som paa mine egne Midler saa uLoug^t: giort er, saa har Citanterne selv af mig u:anmodet og u:ombedet forlængst ophæved den samme, effter at de den med det Producerede Stevnemaal havde forfuldt, Nu settis i Rette at effterdj de gode Mænd selv har ophæved Arresten, som er basis Causæ, om iche og Stevnemaaled bör være ophæved, 2, og at deris forbeholdenheder i saa maader til viidere Process og paatale ingenlunde at bör gielde, Langt mindre ieg at staae dem til reede Naar de vil og behager hvilchet vel Skulle anleedige mig til at paastaae, og var i sig selv billigt og Ret, mens som ieg iche reflecterer derpaa, saalenge hans Kongl: Maj^{ts} allernaadigste Lov og Forordning staar u:igienkaldet, altsaa Lader ieg det komme paa Forcen der af.

Jeg haver nu Korteligst demonstreret min Ret, nu settis det indtil den Höitærede Dommeris skiönsomhed, og for hans Sunde overvejelse og betenchning derudjnden, vilt ieg forvente een forsvarlig Dom, forblivende den Höytærede Dommeris, tienstskyldigste

Bragernes d: 4 Martj 1706 -

N: Sibbern

Citanternis Fuldmegtig sagde sig iche at ville umage Retten med vitlöfftige besvarelßer paa det fra h^f (fol. 118b) Obriste Lieutenant Sibberns Skrifftl: indkomne, men alleeniste refererede sig til sin forrige paastand og i Rette Lagde Commissarial Dom som hand vilde vente vel af denne Ret bliver i sin fulde Valeur u:forandret -

Dereffter Blev Sagen Optagen til den 19 Martj

Hvor da Sr Anders Christens: paa meerbem^{lc} Albret Krusis vegne fordrede Sagen igien i Rette ~~som fra siste almindel: Sageting var forflöt, og til denne tid optagen~~ ut supra melt

Viidere Blev ej af enten Parterne indgived eller paastaaed, og er da herudjnden saaleedes Dömbt og afsagt -

Om endskiönt velb^r h^r obriste Lieutenant Sibbern udj sit ved hans Fuldmegtig i Retten Producerede indleg paastaar effter Kongl: allernaad^{te} Lov og forordning at være berettiget at handle med sine Landbönder, og hvor hand behager naar det iche skeer paa forbudne stæder med meere hans paastaende, saa dog alligevel fremleggis de Kongl: allernaad^{te} anordnede Committeredes Dom af 15 Augustj 1703 som indeholder at de Saugbrugende ved Hönefosßen niuder alleene tömmerdrift igiennem Sperillen og Hönefoß uden nogens indpas eller Præjudice i nogen maade, da som samme Höy Respective forretning saaleedes Fraholder een hver som er uden for det Hönefosßiske brug at Kiöbe tömmer i samme District eller det igiennem forberörte Vasdrag at uddrive, har Mand herudinden saaleedes Dömbt og forfunden at velbem^{te} velædle h^r Obriste Lieutenant Sibbern hereffter imod forberörte Höy respective Commissarial Kiendelße ej ved sine underhavende bör Lade drive noget Saugtömmen forbj Hönefosßen af de vasdrag som falder i eller af det vand Sperilen saas: de udj Hönefosßen bestaaende 14 Sauger ej har haft eller fra andre stæder kd have det til bem^{te} Sauger behövende tömmer -

Saaleedes For Retten Passered, Testeris med haand og hoströgte Zigneter. Actum Annis diebus et Loco ut Supra -

beskreven in duplo 8 arch

TING 10. AUGUST 1705 PÅ MO I HOLE

(fol. 120b) Udtog af Ringerigis protocol paa hvis som passered paa Moe tingstue i Hole Prestegield d. 10 Augusti 1705 - imellem ~~Kong. Maj^{ts} foged Seig^r Tönder paa den ene~~ og Hans ærværdighed Sognepræsten for Hole meenighed hr. Hendrich Opdal paa den ene og K. M. Foged Seig^r Tönder anden side angaaende velb^{te} Hr: Hendrich Opdals Budeje Kiersti Jonsdatter som af fogden fengsligen aanholder paa hans gaard Steen -

Monsr Jens Grönbech som befuldmegtiged paa SognePræsten h^r H: O: vegne fremlagde een Stevning over Fogden Seig^r L. Tönder datered Hoele Præstegaard den 25 Julij 1705 angaaende at hand har bortfört hans Budeje af hs tieniste.

~~Hvorimod Hans Pouls:~~ Saa og fogdens fuldmegtig Monsr Hans Poulsen Producerede Kongl: Maj^{ts} Fogeds Seig^r Laurs Tönders Contrastevning i samme sag af dato 27 Julij 1705 -

Derhos Erindrede Monsr Grönbech at Sogne Præsten h^r Hendrich Opdal, beklager sig over i saa lang tid at miste hs budeje af sin tieniste, og derfor gjorde forspörgende til Retten og Sr Tönder om det ej var mueligt at budejen maatte gaa i sin tieniste igien -

Der til svarede fogden at hd ej understaar sig at Löslade hende förend Sagens uddrag -

Der effter blev Sagen optagen Og forflöt til den 7 October,

TING 7. OKTOBER 1705 I HOLE

(fol. 120b) Hvor da paa velbem^{te} h^r Hendrich Opdals vegne presentered sig for Retten Sr Jochum Grönbech og forClarede at h^r AssistentzRaad og Laugmand Stochflets Kiendelße iche Kd forstaaes eller forClaris til denne Sag, thj det er saa at sige 2de differente ting Neml: det eene Erich Knuds: bekiendelße som har været paastevnt for Laugtings Retten, og det andet, som er denne Sag, er om budejens fengsel og arrest som hverchen paa Laugtings Retten er bleven paastevnt, eller der ventilered, Hvorfore hand formoder at ingen paaskud til ophold bliver af Retten acceptered, men at Rettens foreleggelse bliver tilfölge, at provene tillige med budejen

og alle vedkommende skal Komme udj Rette til (fol. 121a) at være examen undergived paa det denne Sag Kand gribe Ende og h^f Hendrich Opdal kand faae vide, Hvorfore hans Pige er tagen saaledes af hans huus og fengsligen med bolt og jern anholden, formeente ellers at om fogden Sr Tönder vil betiene sig af noget til denne Sag eller dens ophold, da bör hand Producere det udj Retten, effterdj een Lös tale Kand ej agtis for beviis -

Fogden svarede herimod, som h^f AssistenzeRaad og Laugmandz afsigt tilholder at alle de prov og andre denne Sag vedkommende, bör for een u:villig Sorendommer og Laugret at indkomme, saa understaar hand sig ej noget viidere for anden Sorenskriver end den hans Excell: h^f Stadtholder naadigst behager at anordne, at frembringe særlig, ogs: bem^{te} qvindfolchs siste bekiendelse betreffer noget betydeligt til Sagens opliusning -

Hvad sig Laugmandens afsigt angaar Sr Grönbech paastaar maatte fremleggis, da var den ej at erholde förend den med sin fulde act, som vil falde temmelig vidtlöfftig effter Laugtingets endelse Kand blive beskreven, formeener derfor at alting som af denne Sag Kd dependere effter hans forige Proposition stillis i beroe - for resten er H^f Hendrich vel bekient hvorfore dette qvindfolch er anholden, saas: hd selv har hört hendes egen ord og tilstaaelse imod hendes förste bekiendelse, som skeede da hun förstegang Römte fra Steen til Præstegaarden, Hvorfra hun igien ved Dominicus Post blev afhentet, har og undvigt siden anden gang fra Steen og blev ertappet i Præstens Sæter, hvor hun vilde til sig tage nogle sine der effterladte Klæder og dermed bortrömme, som hun end og sammesteds Practiserede, Hvor paa hun 3^{die} gang blev paagreben ved Krogsund, saa fogden af alt dette (fol. 121b) Skulle slutte hun endelig maatte have noget betydeligt paa hiertet meere end allerede opdaget er -

Mons: Grönbech refererede sig til sit forrige og der hos bad at Retten ville betragte at ingen Dommere Kand dömmе paa de ting som ej har været Stevnt for ham, og derfor har h^f Laugmand Stockflet iche Kundet rört noget om denne Sag og Materie som for denne Ret Langt tilforne var anhengig giort, saa vil hand derfor formode at vidnene til Examen bliver fremkaldet, da formodentlig Sagens opliusning skal give sig, saa og hvad aarsage Pigen har haft til at gaae fra gaarden Steen som Monsr Grönbech Presummerer er meere skeed for haard medfart skyld end udj den intention at bortrömme saasom hd formeener at iche andet er imod hende end een Lös beskyldning, sagde ellers at om fogden Sr Tönder havde giort sig u:mage om Laugmandens Kiendelse eller Copie af afsigten, hand noch havde faaed dennem som det paaskyldende er Kun een udflugt saa vil hand formode Retten ej der paa reflecterer -

Hertil svarede fogden at der Kd ej falde for haard medfart til een fanges bevaring, ej heller stor Tractement for det Kongen allernaadigst tillegger, mens muelige hemmelig conference og bedre Tractemente paa andre stæder end i Fogdegaarden, maatte vel være den störste Aarsage, som vel med tiden opdagis, som vel og nu straxen Kunde gotgiöris om fornöden var. At hd io saa vel sögte Laugmanden som Laugting Skrивeren skal vel Kunde befindes, om afsigten, er med Sandhed og iche een udflugt som Sr Grönbech her saa slet Titulerer, Thj det var ham io Kierere denne Sag saa vels: de fleere seeniste mueligt Kunde til Ende (fol. 122a) bringis end selvillig ham til stor fortræd, incommoditet og Skade lade söge dennem ved udflugter at faae Prolongeret, for resten refererede hd sig til sit forrige -

Sr Grönbech replicerede herimod at om fogden Sr Tönder ville lade see at være ham Kiert det snariste mueligt at faae denne sag til ende, saa burde hd nu Lade budejen og Fangen fremkomme udj Retten fra hs grd Steen, hvor de ere anholdne, paa det at Sagen Kunde gribe Ende, hvorudj Laugmandens Kiendelse af forberörte aarsager iche kd være hinderlig, og effters: der iche over Budejen nogen Misgierning eller haandgribelig ting skal Kunde beviisis, mens nu er Kun een Lös beskyldning, saa vil hd fornemme, at hun iche kd Tracteris som een fange eller Misdædere, ej heller være anholden udj Bolt og jern og tror hd at Retten holder det for billigt,

saa lenge ingen Beviis föris over hende, at hun bör stillis paa fri foed til sin tieniste igien, eller og om Retten saa skulle siunis at hun Kunde forflöttis paa et andet stæd under maadeligere arrest, thj ingen Kd Lide for u:beviist Sag, ellers reflecterede hand sig til sit forige -

Fogden herpaa svarede det Kd ej Kaldes een Lös beskylding hvad fangen selv har udsagt og tilstoed, som hun vel ej skal Kunde fra gaae, og om saa skulle hende skal det med gyldig prov, naar Sagen foretagis, blive beviist, og s: samme hendes tilstaaelße er stridig imod hendes förste bekiendelße, hvorfore hun effter Loven bör straffis paa Lemmer, saa bör hun og imidlertid effter Loven at være fengsel undergiven, samme hendes fengsel understaar hd sig ej formedelst Passerede Bortrömmelßer at forlindre, ej heller formedelst sære consequencer at forandre eller til andre stæder forflötte -

Sr Grönbech svarede her til Korteligen at Budejens förste bekiendelße bliver vel staaende fast, naar Sagen Kommer der til, thj den bekiendelße hun giör for een offentl: Ret kd iche hindris ved ord som hun nu i fengsel kd have Ladet falde (**fol. 122b**) og troer hd iche at hun kd have giort nogen anden bekiendelße samt meener hd at iche nogen kd anholdes förend Sagen er beviist, og effterdj fogden anholder henne og Lader hende före fra Præstegaarden uden nogen beviist Sag, saa vil hd have ved Rettens Kiendelße dette insinueret om iche fogden derfor effter Loven bör til Rette settis saas: om nogen effter een præsumption og Lös beskylding skulle haardeligen og som een Misdæder angribis, da Kunde der intet menniske viide sig sicher, og derover Letteligen paakastis een tort saa snart een ville optenche noget, for resten refererede sig til stevnemaaled Rettens foreleggelse og det hd tilforne har Ladet indføre.

Fogden besvarede dette saaledes at denne fangis ord heller siste bekiendelße ej Skeede under fengselstvang, som her forgivis, skal og i sin tid befindes at være Langt anderleedes end 1te gang for Retten under Æed blev udsagt, som naar Sr Grönbech anhörer maa holde troendes. Egen bekiendelße er beviist sag noch hvor paa een fange Kd hefftis som ellers ej formedelst Bortrömmelßen til fogdens disto större ansvar Kd fri passere. Samme fange er ej förstegang fört fra Præstegaarden som her anföris, men ved et budskab fra Setteren nedkommen, Hvorfore fogden siger sig ej at Kd udfinde hvad der Kd anledige Grönbech til forindförte hans u:tilbörlige i Rettessettelße -

Sr Grönbech svarede her til at hd saae u-fornöden at svare her til, saas: det er ichun ophold for Retten -

Dereffter blev disse poster saaledes af Retten bes-----

Effterdj her iche fremleggis nogen fuldkommen ----ning fra Laugtinget seenist holden om de in----- Sagens udfald, hvor af denne Sag i særdelighed er dependerende og parterne paa begge sider har derom Contrarie meeningen, saa Mand er befrygtende, om Mand sig noget derudinden skulle foretage, sig at forsee (**fol. 123a**) Thi forflöttis Sagen viidere til Næste almindelig ting den 26 Nov: til hvilchen tid Kongl: Maj^{ts} foged som ContraCitant ville til effterretlighed behage at anviiße den paaberaabende respective Laugtings Kiendelße, at Md dereffter Kand tage sin mesures hvad videre der ved er at giöre, til samme tid foreleggis begge parternis Prov sag og for Retten at indstille om noget viidere for os udj denne Sag Skulle være at forrette -

Saaledis Protocollered og K. M. Foged efter begiering meddeelt bevidnes -

besk. 3 Arch

TING 19. MARS 1706 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 123a) C M: etc: gör vitterl: at A^o 1706 den 19 Martij blev Retten til Opsettelße ting betient paa Tandberg Tingstue i Nordrehougs P:steg: paa Ringerige efter at sagen for sist afvigte ting til samme tid er bleven optagen, var overværende Kongl: Maj^{ts} Foged Höyagtbar og Velfornemme Mand Seig^r Laurs Tönder, Böygde Lensmanden Peder Rasmus: Raae Samt efftersk^{ne} Laugrettismænd af Bem^{te} Nordrehougs Præstegield Neml: Niels Berger, Ole Gaugnum Anders Eidsgaard, Embret Smedzböl, Siver Tandberg, Mogens Gaugnum, Jörgen Vejen og Michel Vexbal.

Hvor da Sr Mathias Knuds: ved Stevnevidne Isach Skredder og Samuel Botelßen, som aflagde æed om Stevningens rigtighed, Lader indkalde effterskrevne for gield, Neml: Mette Mortensdaatter for 4 rd 1 ort 14 β samt tilstoed gielden for Stevnevidnerne, saa velsom Margrete skredders for 3 Rd 3 ort 14 β, Hendrich Smeed 2 rd - Hendrich Mölla 1 rd^r 19 β - Joen Larßen og hans qvinde 1 rd^r 2 ort 5 β. Hermand Sundet 3 ort, Aase Holgers 1 ort 8 β, og Erich Setnes for 2 rd^r hvor efter da sagen med Laudags foreleg ut supra melt er bleven forflöt Og producerede doch Citantens fuldmægtig Monsr Jörgen Mercher hans skrifftl: forfattede indleg af følgende indhold,

Höytærede h^r Dommer Sr Christian Muller, med samptl: Rettens betienter ønskes ald velstand, Til nu holdende Sageting paa Tandberg tingstue, haver Jeg Ladet ved mundtl: Kald og varbel Indkaldet for eder at möde udj Retten eendeel mine Skyldener for deris effter hvis een hver mig Skyldig er, Dom og Rettens (fol. 123b) Kiendelße at vere undergivne, til hvilchen min forset Fuldbyrdelße, Jeg först forhaaber at Samptl. inciterede mine debitorer ej haver nogen gien-sigelße imod det de mig saaleedes Retmesßig skyldig er, for mine Reede forstragte middeler ieg dennem paa nogle Aars tid haver betroed, og endnu ej igjen erholdet til min nötte der af at betiene, paastaar derfor een hver for sig vorder tilfunden det de mig saaleedes pligtig er, og ved Retten tilstaaed bör betale effter Lovens Foresigende med tilstreichelig Omkostning, herom udj alt afvarter Dommerens Rettmesßige Kiendelße, Forblivende Sr Mullers med Rettens Betienter een hver Pligtskyldige tiener

Bragnes d: 1 Martij 1706 ./.

Mathias Knudßen Eghd

Viidere Blev ej indgived eller paastaaed men citantens fuldmægtig æskede Dom i Sagen.

Her udjnden er saaleedes Dömbt og afsagt.

Saas: de indstevnte effter foreleg fra siste ting ej möder at svare til citantens Kraf da de dog i særdelished for Stevnevidnene een hver for sig har vedstaaed Gielden og belover den med tiden at ville svare saa ere de Samptl. som forbem^t tilfunden hvis de Krævis for til Citanten Mathias Knudsen at svare og betale NB saasom Mette Mortensdaatter 4 Rd 1 ort 14 s, og derforuden at erstatte ham Processens omkostning med Otte skilling af hver Rd som inden Femten dage bör udreedes under Execution i deris midler effter Loven, Saaleede for Retten passeret, Testeris med haand og Zignete Actum Anno, diebus et Loco ut supra NB Margrete Skredders 3 Rd 3 ort 14 s. Hendrich smed 2 Rd. Hendrich Mölla 1 Rd 19 s. Jon Larsen 1 Rd 2 ort 5 s Hermand Sundet 3 ort. Aase Holgers 1 ort 8 og Erich Setnes 2 Rd -

1 arch bsk:

TING 20. MARS 1706 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 123b) Ingangen som forrige - men den 20de Martij.

For Retten fremkom ærl: og velforstandig Mand Amund Thonen som befuldmegtiged paa Abraham Erichßens vegne og fordrede den Sag i Rette imod een deel Debitorer som til bemelte Abraham Erichs: skyldig -

Hvilchen Sag fra siste almindel: Sageting den 6te Martij er forflöt og med laugdags foreleg til denne tid optagen.

(fol. 124a) Hvor da forn^{te} Abraham Erichßen hafde Ladet indstevne Tron Hengle for 24 rd^f 1 ort 6 ß og Anders Næs for 4 rd 1 ort for bekomne vare som efftersk^{ne} ~~seddel~~ hans indgivende ommelder

Anno 1702 bekom Troen Henglet af mig Korn 9 t^{der} a 2 rd^f er penge 18 Rd^f - 1½ t^{de} malt a 2 rd er 3 Rd, Noch malt 3 Setting er 1 ort 6 ß. Noch ½ ancher brendeviin 3 rd^f - 1703 tog Anders Næs paa Lundes (?) af mit Korn 1½ tönde er 3 Rd^f Noch 7 Setting Korn a 10 ß er 2 ort 20 ß, Noch tager Anders paa Harald Gulbrandßen Vegne 2 ort 4 ß.

Summa 28 - 2 ort - 6 ß

Abraham Erichßen

~~Anders Næs ligeledes Stevnt for 4 rd^f 1 ort.~~

Stefnevidnerne Gundvold Strande og Hans Tosßevig aflagde æd at de ere Lovlⁿ Stevnte, og at de for dem iche negtede gielden hvorföre dennem Laugdag til denne tid ut supra melt blef forelagt -

Og som de indstevnte nu ej möder er Fuldmegtigen forberörte Amund Thonen i Sagen Dom begierende.

Da er derudi saaleedes dömbt og afsagt

Effterdj de indstevnte Abraham Erichs^s debitorer for Stevnevidnene har tilstaaed Kraved og de nu effter foreleg ej möder, saa ere de tilkient at betale hannem hvis de af ham effter indgivne Reining ere pligtige Nembl. Troen Hengle 18 Rd. item for brendevin og malt 6 rd^f 1 ort 6 ß og Anders Næs 4 rd 1 ort Samt i omkostning af hver Rigsdaler 6 skilling som de effter Dommens forkyndelße inden Femften dage bör svare under adfærd og Execution i deris midler effter Loven, Saal: for Retten Passered. Testeris med haand og signete Actum Anno diebus et Loco ut supra -

1 arch besk:

TING 19. MARS 1706 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 124a) Ingangen som den förste den 19 Martij.

For Retten Presented sig Monsr Anders Christens: paa Seig: Söfren Hansen Lemmicks vegne befuldmegtiged og æskede den Sag igien udj Rette mod eendeel hans debitorer,

Hvilchen Sag först er giort anghengig til det almindel: Sageting den 15 Julij 1705 -

(fol. 124b) Hvorda Seig^r Söfren Hanßen Lemmicks fuldmeg: bem^{te} Anders Christens: havde indstevnt for Retten, Gulbrand Hoverud for 47 rd^f 2 ort 22 ß, Niels Findsand for 14 rd^f 11 ß og Ole Ringerud for 2 rd^f 1 ort -

Dereffter Producered fuldmegtigen een udtog af Sr Lemmicks Regenskabs bog af fölgende indhold.

Gulbrand Olßen Hougerud Debet

1703 d: 3 Martij afreigned med Gulbrand Hougerud om voris i mellem værende, bliver hand skyldig penger 47 rd 2 ort 22 β - Dette at være Rigtig effter Söfren Hans: Hoved bog fol: 161

Testerer

Bragnæs den 10 Junij 1705

Peder

Andreas Jenßen

Pouls:

Gulbrand Hougerud svarede hertil at hd veed ej hvad hd bliver Skyldig för hd faar sin bondebog fra Sr Lemmick som hand har Levered ham, hvad hand ham pligtig belover hand med tömmer at betale -

Niels Findsand fremlagde sin bondebog og Ole Ringerud Ligeledes sin bondebog, hvor effter hand blev skyldig 1 Rd 3 ort 5 β.

~~Dereffter blev Sagen optagen til den 5te Augusti.~~

Dereffter Producerede fuldmegtigen citantens indleg dat: den 30 Junij 1705 af følgende indhold

Kongl: Maj^{ts} Sorenskriver Seig^f C: M:

Saaas: ieg ved tvende vidne muntl: haver indstevnt Gulbrand Hougerud, Niels Findsand, og Ole Ringerud, for hvis de ere mig Skyldig at lide Dom - saa fölger her hos, verificered Copie af min hovedbog under Rettens haand - Nemlig Gulbrand Hougerud Skyldig effter afreigning den 3 Martij 1703 Skyldig 47 rd 2 ort 22 β - Niels Findsand effter tilforne over hannem Erverbede Dom 14 rd^f 14 β - Ligeledes Ole Guttormßen Ringerud effter Dom Skyldig 2 rd 1 ort - hvilche ieg tjenstlig formoder Dommerens Retmesßige Kiendelße til min betalings erholdelße til min Skadeslös betaling med forarsagede Omkostning, Hvor imod Jeg forbliver med ald respect Eder tjenst bereedvillige tiener

Brag: d: 30 Junij 1705

S: H: Lemmick

(fol. 125a) Dereffter er Sagen optagen til den 5te Augustij.

Hvor den da igien med fuldmegtigen Sr Anders Christenßens Consens til Næste almindelige Sageting er forflöt og optagen -

Den 18 Decembris blef Retten igien ut supra betient Hvor da fuldmegtigen igien begierte Sagen forflöt og til den 19 dito optagen.

Viidere blev ej indgived eller paastaaed Men citantens fuldmeg: Sr Anders Christenßen æskede Dom i Sagen ~~mod forberörte Seig^f Lemmicks debitorer~~ samt restitutioner for anvente be-
kostning ~~med omkostnings erstatning.~~

Herudjnden er saaleedes Dömt og afsagt -

Saasom Gulbrand Hougerud befindes effter citantens hovedbog at være Skyldig 47 Rd^f 2 ort 22 β. Niels Findsrud effter Dom med omkostning 14 rd 2 ort 19 β, og Ole Ringerud effter Producerede bondebog 1 rd 3 ort 5 β, og ej beviißer noget effter saa mange Laugdags foreleg og opsettelßer derpaa at have betalt, Alt saa ere de tilfundne til Citanten Sr Lemmick inden femben dage at svare deris Geld, som forskreved staar med samt udj Omkostning af hver Rixdaler 6 β under Execution effter Loven, Saaleedes for Retten Passered Testeris med egen haand og ~~høströgte~~ Zignete Actum Annis, diebus et Loco ut supra -

besk: 1 Ark

Ingangen som forrige

Sr Anders Christens: paa Engebret Nærstads vegne befuldmegtiged presenterede sig for Retten, og æskede den Sag igien i Rette imod Hans Alme Hvilchen först afviigte 19 Decembr ~~1705~~ i Retten er gjort anhenggig -

Hvor da bem^{te} Anders Christens: paa berörte Engebret Nærstadz vegne fremlagde een Stevneseddel, indkaldende Hans Alme for 15 Rd^f hand effter Dom skyldig -

Stevningens indhold er saaleedes Liudende -

Som ieg er bleven Aarsaget at tiltale eder Hans Rolvßen Alme, Formedelst i Hævdes at pleje den omkostning Neml: 15 rd^r i er tildömt at betale mig, effter velædle Laugmd Hannibald Stockfleths Dom aggered paa Aasteden Nærstad og afsagt paa Christiania Laugtingshuus i hvor vel dens afsigt, er Lovlig forkyndt og anviist for eders boepæl i (fol. 125b) Eders Qvindes paahör i 2de vidners Nærværelße Neml: Halvor Larßen og Laurs Löche in Majj 1705, Hvor effter i ej villet eder Rette, men ichun söger mange udflugter, Hvorfor ieg nödsagelig giver eder Lovlig Kald og Varßel, at möde mig i Rette paa voris anordnede tingstue i Nördrehougs P:steg: förste almindelig Sageting som holdes effter denne varßels Lovlig forkyndelße, for den velforordnede Dommer og behörigt Laugret, da ieg vil formode i ej alleene skal blive tilfunden at udreede ovenmelte omKostning h^t Laugmandz Dom ommelder, men ogsaa at erstatte mig denne forvoldende Processis omkostning, hvilchet eder altsammen for Retten grundelig skal blive forClared, til samme tid og stæd at möde, varsel givis eder Halvor Larßen og Lars Lyche, at frasige ved eders Sandfærdige æds afleg om bem^{te} Doms afsigt iche Liudelig og Lovlig, var for Hans Almes boepæl i hs qvindes paahör oplæst, ærer Loven og Lader samptl: ej med udeblivelße finde under dens bröde og Faldzmaal, Actum Nærstad den 10 November 1705 -

Paa min Kiere moders vegne
Engebret Pederßen Nærstad

Haver vi underskrevne Lovl: Stevnt Hans Alme den 10de Novembr 1705 udj hans egen paahör for indbem^{te} penger, Saa Sant hielpe os gud og hans Hellige ord -

Ole Pederßen *Lars Pederßen*

Hans Alme svarede stevnevidnerne Ole og Lars Raae da de Stevnte hannem at hand ej vilde betale förend Dommen blev forkynt for hannem -

Hvoreffter fuldmegtigen til Næste ting begierte opsettelße.

Og da ~~fuldmegtigen~~ atter Presenterede sig for Retten og paa Engebret Nærstads vegne fordrede Sagen i Rette imod ditto Hans Alme og til at beviiße hans Krav Producerede hand en respective Laugmands Kiendelße af dato 30 Januarj 1704 hvis slutning saavit denne Sag betreffer er saaledis Liudende

Processens omkostning betaler de inciterede Almes Besiddere til Citanterne, afgangne Peder Nærstadz Enche og arvinger med 30 Rixdaler, som udreedes skal halvmaanedz dag effter denne Doms Louglig forkyndelße (fol. 126a) under adfærd effter Loven etc:

H: Stockflet L S

Dereffter fremstillede sig for Retten Lars Myreejer og Halvor Nærstadsz Ejer, som gestendige ved æd at have læst denne doms afsigt for Hans Almes boepæl i hans qvindes paahör -

Viidere blev ej indgived eller paastaaed mens fuldmegtigen var endelig dom med omkostnings erstatning begierende -

Herudjnden er da saaleedes dömbt og afsagt

Effter dj i Retten er fremlagt en respective Laugtings dom hvoraf afsigten med ædfæstede prov bekræftes ~~at være læst~~ for Hans Almes boepæl i forleeden vaar at være læst og afkyndiget saa hd fuldkommelig har været underrettet Om hvis hand dereffter til citanten og Medarvinger skyldig, saa forpligtis hd herved at svare og betale til vedkommende Sl. Peder Nerstads arvinger den hannem der udj tilkommende anpart med fembten Rd^f saa og udj processens omkostning 2 rd som inden halv maanedes forløb bör svaris og betalis under execution i hans midler effter loven -

Saaleedes for Retten Passered Testeris med haand og signette Actum Annis, diebus et Loco ut supra -

besk. 1 arch

TING 20. APRIL 1706 PÅ MO I HOLE

(fol. 126a) C M: giör vitterl: at A^o 1706 den 20de April blev Retten til opsettelse ting betient paa Moe tingstue i Hoele Præstegield paa Ringerige, overværende Kongl: Maj^{ts} Foged T: T. Seig^f Laurs Tönder, Böygde Lensmanden Tosten Johanßen Bye, Sampt effterskrevne Laugrettismænd af bem^{te} Hoele gield Neml: Hendrich Ulleren, Peder og Niels Bierche, Peder Ulleren, Gulbrand Field, Ole Börger, Rolv Rudsödegaard og Gulbrand Löchen -

Mons: Anders Christens: paa Velædle h^f Raadmand Jens Niels: Lærskougs vegne Presenterede sig for Retten og fordrede igjen udj Retten den Sag med vel bem^{te} h^f Raadmands Debitorer.

Hvilchen Sag afvigte aars 27 November da almindelig Sageting blev holt, i Retten er giort anhengig.

Hvor da fornevnte Fuldmegtig Mons^f A: C: haver Ladet indstevne effterskrevne Debitorer nemlig (fol. 126b) Hovor Hundstad for 5 Rd 2 ort 6 β, Anders Bye 10 Rd^f 1 ort 17 β, Claus Hundstad 5 Rd^f 2 ort 1 β, Hendrich Ulleren 6 Rd 13 β, Peder Ulleren 3 Rd 3 ort 12 β, Peder Torkelßen Leene 4 Rd 2 ort 9 β, Troen Christens: Gonnæs 4 Rd 1 ort 3 β Engebret Leene for Landskyld etc.

Producerede dereffter velerm^{te} Citantens ~~Lærskougs~~ forfattede indleg af følgende Bemeld

Höytærede h^f Sorenskriver

Jeg har forhen stevnt nogle Debitorer i Hoele Gield Neml: Hovor Hundstad 5 Rd 2 ort 6 β, Anders Bye 10 Rd^f 1 ort 17 β effter givne Afreignings seddel, Claus Hundstad 5 Rd 2 ort 1 β, Hendrich Ulleren 6 Rd 13 β, Peder Ulleren 3 Rd 3 ort 12 β, Peder Torkelßen Leene 4 Rd 2 ort 9 β, Troen Christens: Gonnæs 4 Rd^f 1 ort 3 β, Engebret Leene skyldig eendeel for Landskyld af hans gaard, som beder hd af Retten maatte foreleggis at giöre Regenskab med mig, efftersom ieg iche til des har Kundet hannem der til Persvadere, De öfrige vil ieg nu begiere Dom over til min betalings erholdelse, med sampt omkostnings erstattelse, Dommeren og Rettens Betiente værer Gud befaled, af

Brag. d: 21 Novembr 1705 ./.

tiens^t Ærbödige^{ste} tienere

Jens Niels: Lærskoug

Dereffter Begierte Fuldmegtigen Sagen forflöt til Næste ordinarie Sageting til hvilchen tid Anders Bye Hovor Hundstad, Hendrich Ulleren, Peder Leene og Troen Gommæs Lovede at svare deris Debet, saasom de har oppebaared vare paa Bord Kiörbel, og er Engebret Leene forelagt inden bem^{te} tid med citanten at giöre afreigning -

Og blef da saagen Viidere forflöt, og til den 19 April optagen.

Hvor da fuldmegtigen atter æskede Sagen i Rette imod forberörte debitorer som alle mötte tilstæde og tilstoed gielden saaledis som effterfølger -

(fol. 127a) Hovor Hundstad tilstoed 5 Rd 2 ort 6 β, Claus Hundstad 5 Rd 1 β. Hendrich Ulleren beviißer med Anders Hans: Seddel af 16 feb: 1705 tillige med Peder Ulleren at have Kiört over Mellemskoven 2 tioug 14 tyl: bord - hvis indhold er saaleedes meldende -

Anno 1705 den 16 februarij haver Hendrich og Peder Ulleren Kiört tilsammen af Sr Raadmand Jens Nielßens Bord 2 tioug 14 tyl: Siger 2 tioug 14 tyl: og mig det til Reigning stille -

Anders Hanßen
L S

Noch Beviißer Hendrich Ulleren med Anders Christopherßens seddel af 1 Martij 1706 at have kiört 100de bord og er samme seddels indhold saaleedes som effterlæsis -

Hendrich Ulleren haver Kiört af S^r h^r Raadmands Lastebord, Nemlig 100de Som hand ved Rigtig tal haver at tilsvare, Svangstrand den 1 Martj 1706

Anders Christophers:
Eghd

Hvoreffter de inciterede formeener med citanten at maa giöre afreigning -

Peder Leene for een vogn fading at före til Svang Pretenderer at decourteris 2 ort -

Embret Leene fremlagde i Retten sin paa forseigled papier forfattede reining som i alt saaleedes formelder

Gud Styrche Retten!

Jeg fremlegger for Dommer og Dannemænd een Specification paa hvis ieg underskrevne Embret Leene til min Landherre velædle h^r Raadmd Jens N: Lærskoug tid effter anden paa Land-skylden af min brugende gaard Leene Som Skylder til Sal: Stochflets arving^r 3 ff, med Bord-Kiörbel og reede penge har betalt hannem i 7 aar, Neml: fra aar 1699 hand har været min Landherre og til denne tid, saasom in Anno 1699 Levered reede penge 7 Rd - 1700 Kiört og uddreved (fol. 127b) 200de bord fra Svang til Bragernæs for 3 Rd. 1701 Contant 2 rd 2 ort - 1702 Ligeleedes reede penge 7 Rd^f - Odelsskat og Rostieniste som ieg har betalt for samme 7 aar a 5 ort 18 β er 10 Rd^f 6 β. Noch for et aars Rostieniste i forhøyelße 3 ort 6 β, Summa 30 Rd 1 ort 12 β. Hvilchet ieg vil formode udj hans fordring at blive decourtered, Jeg forbliver Rettens betienteris Skyldige tiener,

Leene d: 19 April 1706 ./.

Embret Leene

Begierte dereffter fuldmegtigen vilde fremlegge Reigning paa sin Pretention, siger ellers at have sögt h^r Raadmand nogle gange, og ej fundet hannem hiemme -

Fuldmegtigen Monsr Anders Christens: havde icke noget imod hannem at fremlegge til Kraved at beviise -

Dereffter blev Sagen til i Morgen den 20de dito ut Supra melt til Dombs optagen -

Hvor da Retten igien udj forberörte Laugrettismænds overværelße blev betient.

Og som ej noget viidere af enten Parterne blev indgived eller paastaaed er da imellem velædle h^r Raadmd Lærskoug paa den eene og de indstevnte hs debitorer anden side saaleedes Dömbt og afsagt -

Saal: efftersk^{ne} tilstaar til h^r Raadmand at være skyldig som fölger, Neml: Hovor Hundstad 5 Rd^r 2 ort 6 ß, Anders Bye effter fremviiste bondebog 10 Rd 1 ort 17 ß, Claus Hundstad 5 rd 1 ß, Hendrich Ulleren, naar et tioug og 7 tyl: bords förbel over Mellemskougen bereignis for 1 Rd 2 ort 18 ß, samt 100 Bord fra Svang til Bragnæs Ligeleedes anskreved for 1 Rd 2 ort 12 ß fra den Paaskrevne og Fordrende Summa decourteris, 2 rd 3 ort 2 s. Peder Ulleren naar hannem gotgiöris for bordförsel effter den i acten indförte seddel 1 Rd 2 ort 18 ß (fol. 128a) 2 Rd 18 ß, og Peder Leene 4 Rd 9 ß, samt Troen Gonnæs 4 rd 1 ort 3 ß, Alt saa bör de og samme sögning til h^r Raadmand Lærskoug med 8 ß af hver Rixd^r i Processens omkostning inden Maanedes forlöb at svare og betale under adfærd effter Loven, Bel^{de} Embret Leene da s: h^r Raadmand ej imod hannem har Ladet fremlegge sin Pretention, Prolongeris den Sag til Næste ting -

Saal: for Retten Passered, Testeris med egen haand og Zignete Actum Annis, diebus et Loco ut supra

besk. 1 ark

TING 19. APRIL 1706 PÅ MO I HOLE

(fol. 131a) Indgangen som Pagina 126 men den 19 Aril

For Retten fremkom ærlig og velforstandige Mand Tosten Bye, paa afgangne Rector Hirncklous vegne og fordrede Sagen igien i Rette Contra hans Landbönder som til det ordinarie Sageting afvigte Aar den 26 Novembr i Retten förste er giort anhenggig.

Hvorda Hæderl: og Vellærde Mand Mag. Eilert HirnKlow ved Lensmanden Tosten Bye og Peder Leene for Retten havde indstevnt eendeel sine Landbönder for resterende Landskyld Neml. Marta Giesvold, Jens Hans: Moe og Ole Christens: ibidm som mötte og begierte opsettelße til Næste ting, Citantens fuldmegtig begierte Ligeleedes Sagen til vintertinget den 8 Martj forflöt, saasom de behövende documenter ej er ved Haanden.

(fol. 131b) Hvorda dito Böygde Lensmand bem^{te} Tosten Bye paa velbem^{te} Magister HirnKlows vegne fordrede Sagen igien i Rette imod forberörte hans Landbönder.

Dereffter Producerede fuldmegtigen een Dom af 17 novembr 1699 hvis endel: Slutning saa vit denne Sag er betreffende er saaleedes meldende

Med de andre indstefnte befinder det sig saaleedis; Saasom först -

Jens Hans. Moe af it Skippd i Moe og 1/16 pd Rugmel af MoesEngen, des Landskyld for A^o 1690, 91: 92: 93: 94: 95: 96: 97: og 98: belöber effter Taxterne af det Schippd malt i Moe til 43 rd, og af 1/16 pd Rugmeel for MoeßEngen som Citanten aarlig ansetter for 1 rd 12 ß, Er 3 Rd^r 1 ort 12 ß -

Noch for det 1697 da hd brugte 2 pd: i Gaarden tilleggis for det eene pd: 5 Rd^r, og for 1/16 pd: i MoesEngen 1½ ort gör til sammen 51 Rd 3 ort -

Der til leggis den Prætenderende ¼ Parts forhøielße effter som ingen Aaringer i Rette tide betalt er - 12 rd 3 ort 18 β,

Noch tvende Tredie aars Holdinger af 5 f:ring: i Moe og 1/16 pd: i MoesEng er 3 rd 3 ort 18 β, belöber tilsammen 68 rd^r 2 ort 12 β,

Derimod befindes effter hans Reignings bogs udvisning at vere leveret og betalt 4¾ Skippd Roug som ej ringere Kand anslaaes end 5 rd: pundet, udj andseende at Landherren sielf ansetter ½ f:ring Rougmel alle aaringer for 3 ort som er 6 rd^r af pundet, belöber forskrefne 4¾ Pund a 5 rd: til 23 rd^r 3 ort. ½ Schippd malt in A° 1693 for 2½ rdr, og i reede penge 14 rd: 2 ort, gör tilsammen 40 Rd^r 3 ort: - Bliver saa Jens Moe paa forskrefne aaringer skyldig /: dog u:bereignet Landskylden for 1699 :/ til 27 rd^r 3 ort 12 β; Hvilche Tiuve og siuf Rixdaler Trej ort Tolf schilling Jens Moe er tilfunden at betale inden 15 dage med sampt Tou Rixd: i Omkostning, der ved adferd effter Lougen for hannem at udsöges.

Ole Gesvold befindes effter hans Reigningsbog at have den 10de Decembr: 1692 betalt sin Landskyld for A° 1690 og 91 med 2 schppd Roug. Mens som ej i Rette tide betalt, Reignis deraf des ¼ Parts forhøielße er 2 rd^r 1 ort 12 β -

(fol. 132a) Noch Landskylden for A° 1692: 93: 94: 95: 96: 97: og 98: belöber effter taxterne 33 rd^r 2 ort - og som ej noget deraf i Rette tide betalt, Reignis derpaa ¼ partz forhøielße belöber

Noch fire tredie aarsholdinger

Giör til sammen

8 rd 1 ort 12 β

4 rd

48 rd 1 ort -

Derpaa befindes effter hans bogs udviibning at være paa underscheedlige tider leveret og betalt til

Bliver saa Ole derpaa schyldig

22 rd^r

26 rd^r 1 ort -

Hvilche Tiufve og Sex Rixd: Een ort Ole Giesvold hermed er tilfunden at betale inden 15 dage, med samt Tou Rdr i Omkostning eller ved adfærd effter Lougen hos hannem at udsöges etc:

Jens Tygeßen

L S

Derneste tvende Bereigninger over den resterende Landschyld sampt Citantens indleg, som i alt er af effterskrefne bemeld,

Jens Moe

Skylder aarlig Bygmalt 1 Pund

Rugmæl ¼ fiæring

Med bygßel over 5 fiæring og ¼ fiæring

Blef skyldig effter Dommen afsagt

d: 12 decembr 1699 penge 29 rd: 3-12 s

Derimod betalt

Der effter bleven schyldig effter taxten

Landschyld for A° 1699

Malt, for Rugmæl 1/9 fiering

for Maltet 1700

Rugmæl

A° 1701

A° 1702

A° 1703

4 - 2 -

- 1 - 9

4 - 2 -

- 1 - 9

5 -

- 1 - 6

4 - 2 -

- 1 - 4

5 - 2 -

- 1 - 12

A° 1699 d: 22 decemb:

1 q^{tr} hvede og penge 4 rd

1700 d: 3 Novembr: P:

1701 d: 14 Januarij 1 t: hvede

1 Pd Rugmæl effter Taxten

dito d: 12 febr: 1 pd: Rugmæl

1702 1 q^{tr} hvede 1 Rd: Penge 4 rd

1703 d: 26 Januarij 1 pd Rugm:

1704 1 pd Rugmæl

1 q^{tr} hvede

5 -

5 -

2 -

5 -

5 -

5 -

6 -

5 - 2 -

1 -

A° 1704	4 - 2 -	1705 1 q ^u Hvede og P: 5 rd.	<u>6</u> -
	- 1 - 9		Summa 45 - 2 -
A° 1705	5 -		<u>Saldo</u> 31 - 3 - 6
	- <u>1 - 9</u>		Rd 77 - 1 - 6
	Summa Rd: 35 rd 3 - 10 β		
der af fjerde penge (fol. 132b)	8 - 3 - 20		
Holding falden 1700 og 1703 a 1 rd 1 - 6	<u>2 - 2 - 12</u>		
	Summa 47 - 1 - 18 s		
	add: <u>29 - 3 - 12</u>		
	Summa Rd ^f 77 - 1 - 6 s:		

Bliver saa Jens Moe til dato mig skyldig Een og Tredive Rd^f tre ort og sex s: som ieg formoder den höiagtbar og Velvise dommere hann: tilfinder at betale med omkostning under adfærd effter loven. Christian: d: 4 Martij A° 1706

dog Salvo errore
calculi

Eiler Hirnklou

Oluf Gedsvold skylder aarlig 1 Pd bygmalt med böxβel -

A° 1699 d: 12 decembr ved een Dom som da
blef afsagt, blev mig skyldig med omkost-
ningen Penge

	<u>28 - 1 -</u>	Herpaa betalt	
Siden Landschyld for A° 1699	4 - 2 -	A° 1699 d: 12 decembr	5 rd ^f
Landschyld for A° 1700	4 - 2 -	A° 1701 d: 5 decembr:	8 -
for 1701	5 -	A° 1702 d: <u>32</u> decembr:	3 -
for 1702	4 - 2 -	A° 1703 d: 13 Februarij	6 - 2 -
for 1703	5 - 2 -	dito d: 3 octobr:	
for 1704	4 - 2 -	Smör 1½ Pd: a 3 ort	1 - . - 12
Landskyld for 1705	<u>5</u> -	noch 2 faar a 1 Sld:	1 - 1 - 8
	33 - 2 -	A° 1704 d: <u>Octob^f</u>	<u>4 - 3 - 8</u>
Deraf een fierdedeel til ophöjelße	8 - 1 - 12	Summa	29 - 3 - 2
Holding for A° 1702 og 1705	<u>2</u> -	A° 1704 d: 19 Novemb ^f	
	43 - 3 - 12	1 q ^u hvede	1 -
add: <u>28 - 1 -</u>		1 fierding Torre	- 3
Summa	71 - . - 12	A° 1705 d: 2 Octobr. P.	4 -
		2 faar a 1 Sld:	1 - 1 - 8
		1 pd. Smör	- <u>2</u>
		Summa	37 - 2 - 14
		Rester saa	<u>33 - 1 - 22</u>
		Summa	71 Rd ^f 12 s:

Bliver saa Summen, som Oluf Gedsvold og Hans arvinger ere schyldig til dato tre og Tredive Rdr Courant, een ort og 12 β. som med dette papier, samt anden paaande omkostning ieg tienstlig formoder de af den Retviibe dommere vorde tilkiendte at betale

dat: Christian d: 4 Martij A° 1706

salvo errore calculi

Eiler Hirnklou

Special Reigning paa Landskylden effter Taxten af nedre Moe paa Ringerige, for Anno 1693, og til Anno 1702 aars udgang, Saa og hvis, paa same Landskyld, for bem^{te} aaringer er betalt til min höigunstig Landherre, Hæderlig og höilærde mand Magister Eiler Hirnklou, som følger -
(fol. 133a)

A° 1693	1 Schippund ½ f ^r Rugmæl a pd 5½ rd p:	6 rd 18 β
	1 Skippd: 1 f ^r bygmalt a 5 rd er penge	6 - 1 -

A° 1694	1 Schippd ½ f ^r Rugmeel a 6 rd er penge 1 Skippd: 1 f ^r bygmalt a 5 rdr er penge	6 - 3 - 6 - 1 -
A° 1695	1 Schippd ½ f ^r Rugmeel a 5 rd ^r er penge 1 Skippd: 1 f ^r bygmalt a 4 rd 2 ort er penge	5 - 2 - 12 s 5 - 2 - 12 s
NB 3 ^{die}	aars tage forfalden Juulen A° 1695 er p:	2 - 1 - 12
A° 1696	1 Schippd ½ f ^r Rugmeel a 5 rd ^r 1 ort er p: 1 Skippd: 1 f ^r bygmalt a 4 rd 3 ort er p:	5 - 3 - 15 s 5 - 3 - 18 s
A° 1697	1 Skippd ½ f ^r Rugmel a 6 rd er penge 1 Skippd: 1 f ^r bygmalt a 5 Rd: er p:	6 - 3 - 6 - 1 -
A° 1698	1 Schippd ½ f ^r Rugmel a 6 rd er penge 1 Skippd: 1 f ^r bygmalt a 5 rd ^r er p:	6 - 3 - 6 - 1 -
NB 3 ^{die}	aars tage forfalden Juulen A° 1698 er p:	2 - 1 - 12
A° 1699	1 Schippd ½ f ^r Rugmeel a 5½ rdr er penge 1 Skippd: 1 f ^r bygmalt a 4½ rd ^r er p:	6 - . - 18 5 - 2 - 12
A° 1700	1 Skippd ½ f ^r Rugmel a 5½ rd: er p: 1 Skippd: 1 f ^r bygmalt a 4½ rd: er p:	6 - . - 18 5 - 2 - 12
A° 1701	1 Skippd ½ f ^r Rugmæl a 5 rd: er penge 1 Skippd: 1 f ^r bygmalt a 5 rdr er p:	5 - 2 - 12 6 - 1 -
NB 3 ^{die}	aars tage forfalden Juulen A° 1701 er p:	2 - 1 - 12
A° 1702	1 Skippd ½ f ^r Rugmel a 4 rd 3 ort er	<u>5 - 1 - 9</u>

Latris 127 rd 2 ort

A° 1694 d: 30 Januarij	betalt ½ pund Rugmæl er p: Reede penge	2 rd 3 ort 2 - 2 -
A° 1695 d: 30 Janu ^r	betalt 1 pd Rugmel er p: bygmalt 1 pd: er p:	6 - 5 -
A° 1695 d: 29 martij	betalt ½ pd Rugmel er p: Reede penge 3 f ^r Malt er penge	3 - 2 - 2 - 3 - 3 -
A° 1696 d: 30 Janu ^r	betalt penge Samme tid betalt holdingen med p:	5 - 2 - 1 - 12
A° 1697 d: 30 Janu ^r	betalt 1 pd rugmel for penge	5 - 1 -
A° 1697 d: 30 decembr	betalt 1 pd rugmel er p: bygmalt 1 pd. er penge	6 - 5 -
A° 1698 d: 29 Janu ^r	betalt reede penge	6 -
(fol. 133b)		
A° 1699 d: 28 Janu ^r	betalt 1 pd Rugmel er p: bygmalt 1 pd: er p:	6 rd 5 -
A° 1699 d: 22 decembr	betalt reede penge	11 -
A° 1700 d: 21 decembr	betalte ieg til Kongl: Mai ^{ts} foget S ^r Laurs Tönder Roostieniste af nedre Moe for 2 pd 1 f ^r tunge, efft: skatte bogens formed med p:	2 rd 3 ort 6 ß
A° 1701 d: 14 Janu ^r	betalt 1 pd Rugmel er p: d: 25 Janu ^r betalt Reede penge	5 - 2 6 -
A° 1701 d: 19 decembr	betalt et pd Rugmel er p:	5 -
A° 1703 d: 25 Janu ^r	betalt 1½ pd Rugmel er	7 - . - 12
A° 1703 d: 3 Julij	tilstillis min Höigunstig Landherre, ved Christopher Bili Rede p.	<u>20 -</u>

Latris 123 rd 2 ort 6 ß

Lignet imod hver andre, da befindes ieg underskrefne at blive skyldig til min höigunstig Landherre, den hæderlig og Höilærde Mand, Magister Eiler Hirnklou, paa denne Reining penge trej Rd trej ort og atten ß Siger 3 rd^f 3 ort 18 ß.

Moe d: 3 Julij A° 1703 ./.

Ole Christenßen

Af denne Oluv Christensens egen bereigning fra d: 30 Jan: 1694, paa hvis erlagt er paa Landskylden, sees vel at A° 1703 d: 25 Januarij, da hand haver 7 rd^f 12 ß, og siden d: 3 Julij 20 Rd^f, og end da derpaa skriver sig at blive skyldig 3 rd 3 ort 18 ß hand da selv vedstaar, at hand til 1703 var skyldig 31 Rd^f, som er nesten 3 aars Landskyld, og at al Summen, som i vare og penge er aflagt, med de resterende 3 rd 3 ort 18 ß belöber sig til Summen 120 Rd: 1 ort 12 ß: naar holdingen 3 gange erlagt 7 rd 1 ort 12 ß fradrages, Hvoraf saa fierde penge bedrager sig til 30 Rd: 9 ß, men at derfor er i hans Landschyldbog indskreven 32 rd^f, kommer deraf, at de 7 rd^f 1 ort 12 ß for Holdingen icke er afdraget, Dog det gör intet til Sagen, naar det Kommer til endelig Summ. Og paa resterende Summ af ophöjelßen, er siden bleven afskrevet, efftersom den gamle Summ naar betalís, förend man den fölgende (fol. 134a) Landschyld Kand afskrive -

Dereffter falder Reiningen saaleedis

Landskyld effter Taxten		Derimod erlagt	
for A° 1703 Rugmel P: 6 rd	6 - 3 -	A° 1704 d: 29 Januarj 5½ fiæring Rugmel \	
bygmalt 5 Rd 2 ort	6 - 3 - 12	1 Pd bygmalt	13 rd 3 ort
A° 1704 Rugmæl 5 rd 2 ort	6 - . - 18	A° 1705 d: 31 Januarij 1 Pd bygmalt	4 - 2 -
bygmalt 4 - 2 ort	5 - 2 - 12	Penge	8 - 1 -
A° 1705 Rugmæl 5 Rd 2 ort	6 - . - 18	A° 1706 d: 30 Januarij 1 Pd Rugmel	5 - 2 -
bygmalt 5 rd	<u>6 - 1 -</u>	1 Pd bygmalt	5 -
Summa	37 - 3 - 12	Penge	<u>2 - 1 - 12</u>
noch holding for A° 1704	<u>2 - 1 - 12</u>	Summa	39 - 1 - 12
Summa	40 - 1 -	Derimod erlagt til 1703 d. 3 Julij	123 - 2 - 6
belöber sig saa		og siden den tid A° 1704	
Landschylden effter hans egen Reining		1705	
med holding fra A° 1693 til 1702 be-		1706	<u>39 - 1 - 12</u>
reignet Penge	127 rd 2 ort	Summa	162 - 3 - 18
dereffter til A° 1705 med indbereignet	<u>40 - 3 -</u>		
	167 - 3 -	Bliver saa Summen paa Landskyld-	
Naar derfra drages Holdingen 4 gange		dens og Rettighederes bereigning	
forfalden à 2 dr 1 ort 12 ß	<u>9 - 2 -</u>	tilsammen penge	207 Rd - 1 - 6
Bliver igien Landskylden	158 - 1 -	Derpaa aflagt in alles	<u>162 rdr 3 - 18</u>
Dertil leggis fierdepenge til forhöielße	<u>39 - 2 - 6</u>	Rester Rd ^f	44 - 2 - 12 s
Bliver saa Summen for Landskylden	197 - 3 - 6		
og holdingen	<u>9 - 2 -</u>		
Summarum	207 rd 1 ort 6 ß		

Effter denne afregning paa Rettighederne og hvis derpaa er betalt, bliver saa Oluv Christensen Moe mig til dato skyldig fire og fyrgetive Rixd. Courant, toe ort og Tolv ß. Salvo errare calculi; som dog icke formodes, foruden at hand haver icke erviist det ringeste til villighed eller erkjendelße (fol. 134b) for ald den forschaanbel hand haver nydet for schydz færd nu over 16 aar, der han dis imidler for mig haver aldrig gaet uden for dören, een gang, men som vel af betaling fornemmes og af hans landschyldbog, ladet kiende temmelig fortrædelighed. Hvorfore ieg visbelig formoder at den Höiachtbare og Retviibe dommere hann: tilfinder at betale samme Restantz 44 rd^f 2 ort og 12 ß, sampt dette papier med anden paagaende Omkostning.

Christian: d: 4 Martij A° 1706.

Eiler Hirnklou L S

Dend Höiagtbare, og Velviibe Dommere,
önskes ald naade og Velstand!

Effterat ieg for Rum tid siden haver ladet for Retten indstevne effterfølgende Landbönder liggende til mit Embede, for store Restantz af Landskyld og deslige Rettigheder, som de u:forsvarligen lade indestaae, og mig forholde, i formodning, at de der effter dog een gang dis imidler skulle rette for sig, som dog icke er skeet, da de icke een gang ere indkomne, til at faae afreigning, effter mine iidelige advarseler til dem end og saa udj deris landschyldbøger, langt mindre at giöre Klart for mig: Da foraarsages ieg hermed at begiære dom over dem, for hvis de til dato blive skyldige, og saa meget dis meere, siden de effter saa lang varsel icke haver indstillet sig til afreigning, eller nogen Rigtighed, da ieg dog i den forhaabning til forrige ting lod det opsette; Saa det Kommer mig seldsomt for, at fra Jens Moe og dennem paa Gedsvold siden slet intet er fornummet; saa det siunis at være et oplagt Raad imellem dennem, af hvem de og dertil maa være tilschyndede.

Hvorfor ieg tienstl: begierer, at de deris Landskyldbøger maa fremlegge, og Særlig Oluv Christensen, hvoraf nocksom skal fornemmis hans, saavelsom de andris forhold imod mig, og hvor offte hand er formanet til at indfinde sig til afreigning og Rigtighed dog forgiævis; saavelsom hvor stor deris schyld og Restantz bliver, Hvorom ellers herhos følger Speciale afreigninger.

Særdeelis

Jens Moe og Oluv Gedsvold angaaende, da beviises med Dommen over dennem falden d: 12 Decembris A^o 1699, som herhos følger, at Jens Moe derved blev Kient skyldig til mig med omkostningen penge 29 Rd: 3 ort 12 β. Og Oluv Gedswold tilkient skyldig at være 28 rd 1 ort. Hvilcken giæld de icke, förend imod 4 aar dereffter haver afbetalt, og dis imidler (**fol. 135a**) jntet paa Landskylden, som de dereffter först begyndte at betale noget paa - som af medfølgende Reigning er at fornemme, hvorved dennem fierde penge til ophöielße med billighed tilreignis for Landskylden, som saa seent indkommer, Dog, dersom den giorde Reigning i deris Landschyldbog, som er uden tvifl sat med rotund tal, 5 rd^f pd: og derimod ingen fierde penge tilreignet, (dog ieg det nu icke ret mindis) falder ringere, seer ieg gierne, at det kommer dennem til gode, efftersom ieg for deris slette tilstand, og Store Giæld, med dennem icke saa nöje vil regne fiærde penge, hvis de ickun det andet ville rigtig betale.

Men Oluv Christensön tilreignis billigen fiærde penge til ophöielße, der, som een formuende Mand, icke saa meget af trang, som fortrædelighed Rættighederne saa u:rigtig aflegger; Enddog hand saa offte der om i Landskyldbogen er advaret (som ieg beder tjenstvillig derover maa efftersees) og at ieg uden fiærde pengis erleggelße icke kunde være skadislös, eller fornöjet: Saa haver hand og effter eget Tycke betalt Landskylden nu med vare, nu med penge, alt som det kunde være hannem best til fordeel, effter Taxternis og Landekiöbetz u:lighed; Jo vel ogsaa erlagt varer fölgende aar, naar de vare i Lætt Priis, for det forige aar, da de kostede langt meere. At ieg intet skal mælde om, at hand de forrige aar, for denne hans Reigning leverede Raa Rug, for Rugmæl, og Malt for Mæl. Saa haver hand og givet de andre Landbönder ondt Exempel med at holde tilbage med Landskylden, som hand heller burde og kundet opmuntret til störe Reedelighed; Men ellers fornemmis nock hans u:rigtighed saa vel af Landskyldbogen, som af hans egen indgivne Reigning, hvoreffter befindis at alting er Klatte viis erlagt, og meste deelen effter Juul, da hand dog boer icke 6 Miile fra Staden, hvilchet ieg dog icke skulle regnet, hvis det ickun aarlig skickeligen var bleven erlagt. Saa er og Siælden betalt fullt for et aar ia og iblant slet intet, som A^o 1702. saa at hd A^o 1703 in Januario var schyldig 31 Rd: 6 β, effter hans egen Reigning, hvoraf hd samme aar betalede 27 rd: 12 β, og blev igien skyldig 3 rd: 18 β, som saa næsten for 3 aars Landskyld, foruden (**fol. 135b**) Fierde penge, som hd intet agter. Vil hd herimod forevende, som mig er berettet, at ieg skal have lovet hannem mundtlig, eller skriffelig, at ville være fornöied med, naar Landschylden blev leveret, det ieg mig dog icke erindrer; da forstod ieg det ej anderleedes, om saa er, end naar Landschylden

aarl: sömmelig blev leveret, og icke, at den maatte staae hen aar effter andet; og betaltes saaledis som scheid er, og for er meldet. Tilmed har hand og for mange aar siden vel Kundet see af mine Qviteringer, hvor tydelig ieg min meening derover haver forklaret. Hvad villighed ellers Oluv Christensön haver erviist for ald forskaansel, som hand paa 16ten aar haver nydt for skydzfærd, og deslige, kand hans egen Samvittighed ham bæst tilsige, saavel som at hand billigen burde giöre andre det samme skiæl, som hand tager af sine Landbönder, som mestendee-len haver indfört mig hans Landskyld; Ved hvilcken Lejlighed ieg og noget i hans Qvitere bog haver meldet derom, og hvad tieniste de maa giöre ham, effter deris Egen bekiendelße, Ellers Kunde denne afreigning vel paa bædre maader og tilforn været afgjort med hannem, hvis hand sig dertil havde indstillet, Og Gud Kiender, at ieg heller paa noget bedre vilde tiden anvende, end dette fortrædelige væßen, hvis hand til nogen billighed havde været at formaae. Men som det icke har Kundet schee, haver ieg maatt overdrage megen fortræd, og endnu Möje med dette saa vitlöfftig at udföre, end dog saadan Reigning ej giordes fornöden, enten nu, eller tilforn, for saa forstandig een Mand som hand er, der saa vel kand skrive og regne baade for sig og andre.

Sluttelig setter derfor i Rette, at Jens Moe, og Oluv Gedsvold bör betale mig det resterende med fierde penge effter rigtig bereigning, og liigeleedis Oluv Christensön bör at betale hvis hd skyldig befindis, emd fierde penge til ophöielße, samt ald foraarsagede Bekostning. Og formoder end videre, at hand bliver anseet for u:lydighed effter Loven, fordj hand haver sidet overhörig til saa mange advarsler og formaninger om at indstille sig til afreigning og rigtighed. Da hd dis imidler (**fol. 136a**) saa offte haver været her i staden, og oppebaaret anseelige Summer penge, hvormed hand og vel da kunde gjort Klart; Saa det Kunde været een ringe deel af hans skyldighed, imod 16ten aars forskaanßel for skydzfærd. For det övrige, befaler den retviiße Dommer Gudz Naade og beskiermelße; som stedße lever

Christian:
d: 4 Martij A^o 1706

Höiagtbare og Velviiße
H^r Sorenskriverens
Æreberedvilligste tienere
Eiler Hirnklou

Dereffter Producerede Christian Thomesen Enchen Marte Jesvolds indleg, og optalte i Retten 17 rd: 3 ort 14 ß, med beloving at om hun for hendes fattigdoms skyld ej skulle faae nogen afkortning da belover hun effter hendis Reigning at erlegge de resterende 2 rd: 1 ort 18 ß -

Indlegget er af effterfølgende indhold.

Den Höilærde Mand Rector udj Christianiæ schoele, og Sal: Oluf Hans: Gießvoldz Encke, Marte Rolfs daatters imellom værende til 1705 aars udgang

Encken er skyldig effter dom			
d: 12 9br: 1699	28 - 1 -	derpaa betalt	
Landskyld 99 at et schppd blandings malt	4 -	1699 - 22 10br: penge	5 -
1700	4 -	1700 betalt Rostieniste	1 - 1 -
1701	4 - 2 -	1701 leveret penge	8 -
1702	3 - 2 -	1702 - 23 7br: penge	3 -
1703	4 -	Strax samme aar 8 ^{te} dage effter	
1704	3 - 3 -	forsch: dato leveret 2 Sauer	1 - 1 - 8
og 1705	3 - 3 -	1703 - 3 8br: 1 t: bpd Smör	1 - 2 -
Holding for 1702 og 1705	2 -	2 Sauer	1 - 1 - 8
7 aars fierde penge omtrent	7 -	1704 - 9 8br: 1 qvie	3 -
Summa	64 - 3 -	½ bp: Smör	- 2
		2 Saufver	1 - 1 - 8

(fol. 136b)

Samme aar d: 19 9br:		
1 q ^r Hvede og 1 q: tore		1 - 3 -
1705 d: 2 8br: penge		4 -
½ bp: Smör		- 2
2 Saufver		1 - 1 - 8
Ellers d: 13 febr: 1703		
leverit 2 q: gryn	1 rd 2 ort	
penge	<u>5</u> -	<u>6 - 2 -</u>
		40 - 1 - 8
de for meget imod Taxten oppebergede		
Landskyld penge som her effter giöris		
forclaring om pretenderis tilbage nembl:	<u>4 - . - 8</u>	
		44 - 1 - 18
	bliver saa skyldig	<u>20 - 1 - 8</u>
	Summa	64 - 3 -

Naar mand behagelig effterseer den betalte Summa nembl: 40 Rd 1 ort 8 ß, og derfra tager de effter dom pligtige 28 rd 1 ort, bliver tilbage igien paa Landskylden 12 rdr 8 ß, hvilche Landherren optager for tvende aaringer, der dog ickun bör være 8 rd^r, saa paastaais med anledning af Loven pag: 502, at mig de overskiudende 4 rd^r 8 ß, effterdj Landskylden effter taxterne de 7 aar med holding fra 99: og til 1705 aars ende er 29 rd: 2 ort, derfra de 16 rd^r 16 ß gaar, skulle ieg da icke meere blive skyldig derpaa end som 13 rd^r 1 ort 8 ß, samt fierde p: /: om pretenderis af en fattig Encke :/ omtrent 7 rd^r, hvilche ieg effter pligt erbiuder mig inden faa dage at betale, om icke nu i Retten scheer, naar mig tilbörlig Qvitering meddelis; paa det videre omkostning og Dom penge mig fattige Encke, med mange smaa faderlöße Börn ej skulle paa-föris, dommeren den almegtige gud bevare, Gießvold den 8 Martij 1706

*Marte Rolfsdaater
Gießvold*

Dernest deponerede Anders Christenßen paa Jens Moes vegne Contant 15 Rd. 2 ort 16 ß, til-lige med hans schrifftl. forfattede udleg og gienreigning, og i öfrige paastod, at Retten dog ville forskaane ham for de udj hans gienreigning opförte aarlig forhöielße penge, effterdj Landskyldbogen beviißer hand aarlig har betalt, hvorföre hand paastaar at alt hvad hd meere Kand have betalt end disse aaringer Landskyld sig bedrager, da at afskrivis paa den forhen erverbede dom, effterdj hr: Rector icke samme sin Dom betidentlig har forfuldt.

(fol. 137a) Indlegget med hosföyede gienreigning er af fölgende indhold

Gud Styrcke Retten!

Min Landherre den Höilærde md: Magister Hirnklou, haver stefnt mig nu, der teignede for Resterende Landschyld af Et Skippd i Moe og ¼ f^{ring} i MoesEngen - Saa formedelst en og anden Misligheder den Hæderlige Mand ej vil lade sig beqvemme udj, aarsagis ieg ydmygst at insinuere Retten denne min Eenfoldig og retmæsßig paastand, med formoding at skee den deel som Ret er, og förer Rector Et skippund bygmalt i Moe aarlig an, i steden for Blandings malt, u:anseet det er icke andet end blandings malt, henseende her paa Ringerige icke befindes andet end blankorn, effter tiendens angivelße og Ydelße, Hvorföre fastelig paastaar Rector med saa forsvarlig Jordebog her i Retten Krafftig bör beviißlig giöre det alt være bymalt, eller og lade sig nöje med hvad som falder og det rettelig er, thj bestaar Regenskab min Landherre og mig rettelig imellom per debit og Credit, som effter meldis,

Debet

Efter dom af 12 decembr: 1699 Jeg Jens Moe til Rector pligtig dend Summa	<u>29 - 3 - 12</u>
1699 Landskylden af et schippund blandingsmalt i Moe	4 - 2 - 2
1 Skieppe Rugmel af ¼ fiering i MoesEngen	- 1 - 12
1700 Landskylden af Moe	4 -
af MoesEngen	- 1 - 9
1701 Ligesom forrige aar af Moe	4 -
Af MoesEngen	- 1 - 9
1702 af Moe	3 - 2 -
af MoesEngen	- 1 - 4
1703 af Moe	4 -
af MoesEngen	- 1 - 12
1704 af Moe	3 - 3 -
af MoesEngen	- 1 - 9
(fol. 137b) 1705 af Moe	4 - 1 -
MoesEngen	- 1 - 9
I denne tid er forfalden tvende 3 ^{di} aars tage af et pund i Moe	2 -
af MoesEngen ¼ f ^{ring}	- 12
Fierde penge belöber for et pund i Moe disße 7 aar	7 -
af MoesEngen	<u>- 2 - 10</u>
	70 - . - 2

Credit

1699 decemb ^r 22 Leveret ieg Jens Moe til Rector 1 q ^r hvede for Contant	1 - 4 -
1700 Nov: 3 Contant	5 -
1701 Janv: 14 Leveret 1 schippund Rugmell effter Taxten for ½ t ^{de} hvede effter Rectors qvitering	5 - 2 - 2 -
Februarij 12. Et skippund Rugmel	5 - 2 -
1702 Janv: 25. 1 q ^r hvede og penge 4 rd ^r tilsammen	5 -
1703 Janv. 26. 1 pund Rugmel effter Taxten for for (!) lidet bereignet svaris effter Loven pagina 502	6 - 1 -
1704 Janv: 24: Contant	5 -
1 q ^r hvede	1 -
1705 Ligeleedis penge 5 rd ^r og 1 q ^r hvede 1 rd; er Consumptionen betalt i Christiania af hvert Skippund Rugmel	6 - 1 - . - 12
Den store Rostieniste effter allernaadig ^{te} paabud af et pund i Moe	
1700 betalt til fogden S ^r Tönder	1 - 2 - 16
af MoesEngen	- 10
(fol. 138a) Indsendt 1703 af Christopher Bilje 1 q ^r hvede, som iche i bogen afskreven	1 - 1 -
for Misligheden effter Loven	
Byxßelet den ¼ f ^{ring} i MoesEngen, af Rector som hr: Hendrich Opdahl strax dereffter og byxßlede og gaf derfor i bygßel	2 - - 12
tröcht papier til Böxsel Sedelen	- 1 - 8
tingliusning	<u>2 - 1 - 20</u>
Som pretenderis igien effter Loven pagina 491 articul 9 ^{de} tilbage	54 - . - 10

Bliver ieg Jens Moe saa til Rector endelig schyldig 15 rd 2 ort 16 ß, som ieg mig erbiuder at betale. Moe den 8 Martj 1706.

Jens Hanßen Moe

Dereffter producerede fuldmægtigen Jens Moes böxxsel seddel paa ½ fiering i MoesEngen daterit 25 febr: 1697 og derhos beviibe med en anden böxxsel sedel udsted af Rector til Hr Hendrich Opdahl d: 28 decembris 1698 med hvilchen Jens Moe vil beviibe Rector har revocered ¼ f i MoesEngen med forige hans udgifne Sedel.

Dereffter er Sagen til denne tid ut Supra melt optagen, Hvor da for Retten presentered sig Tosten Bye paa afgangne Rector Hirnklaus vegne og förde Sagen igien i Rette Contra hans Landbönder -

Dernest fremlagde Ole Christenßen sit indleg af 19 April, som saaledis liuder -

Höilærde Rettens betiente.

Min Landherre den Hæderlig og höilærde Mand Mag: (fol. 138b) Hirenklo pretenderer eendehl indestaaende Landskyld effter formeening hos mig og derom Producerer en min overleverede Reigning dat: 3 Julij 1703. Da ville Retten deraf behage at erfare, hvor meget ieg effter samme Liqidation findis til debet, nemblig per ballance 3 rd 3 ort: 18 ß, videre eller meere er ieg dend Hæderlig Mand i den tid icke pligtig, som hd ej selv benegter, alleene hand pretenderer fierde penge den Summa af 30 Rd: 9 s. Jeg icke vide hvorudj monne bestaae efftersom ieg hver aar haver betalt effter Reigningens formeld. Og at tale om tiden; da framviibe herhos en Messive mig af Rector d: 20 Janv: 1693 tilskreven af denne indhold: Med Landskylden haver det endelig god tid, naar den ickun i sin tid indkommer, saa er det mig Lige Kiert enten det Kommer för eller effter Kyndelmisße, Saa det maa ret vel blive indtil Eders Leilighed det bæst Kd tilsige etc: Saa ieg icke med nogen fornufft efftertencker, hvor hr Rector kand komme til at æske deslige Prætension hos mig, baade imod den accepterede Reigning, saavel egen accord, effter hans mig tilskrefne Messive, uden mand maatte fatte de tancker, den Hæderlige mand ved længde af Tiden Kunde blive begierlig, hvortil mand dog af begyndelßen intet enten af qviteringer eller breve haver fornummen,

Belangende Landskylden siden min seeniste sluttede Reigning ut Supra meldt, saa udfalde dermed saaledis

1703	Er Landskylden effter Taxten af 1 Skippd 1½ fr Rougmel à 6 rd: 6 rd: 3 ort, Noch af 1 Skppd 1 f ^{ring} bygmalt a 5½ rd: 6 rd 3 ort 12 ß, belöbende tilsammen	13 - 2 - 12
1704:	Rougmel 6 rd 18 ß, bygmalt 5 rd 2 ort 12 ß tredie aars tage	11 - 3 - 6 2 - 1 - 12
1705:	Rougmel 6 rd 18 ß, bygmalt 6 rd 1 ort Dertil kommer min Reignings Ret	12 - 1 - 18 <u>3 - 3 - 18</u> 44 - . - 18
(fol. 139a)	Derpaa betalt	
1704:	d. 29 Januarij	13 - 3 -
1705	Januarij 31	12 - 3 -
1706	Januarij 30	<u>12 - 3 - 12</u> 39 - 1 - 12

Bliver ieg saa min Landherre rettelig skyldig 4 rd: 3 ort 6 ß som ieg mig uden videre vitlöfftighed erbyder at betale, og naar mand saaledis Rigtig betaler, er at formode, Resten er icke saa stor, deraf bör prænderis forhøjelße, i synderlighed af en Landherre, saa Lang vej frabo-

ende, hvor man maa kiöre lange veje med Landskylden og ellers derforuden, naar den til Christiania indkommer deraf betale Consumption, som er af et hvert skippund Rougmel 1 ort 12 ß, saavelsom og noget af ferschmaden medfølger, alt uden vederlaug, hvilchet om fierde penge af det ringe resterende, schulle imod ald forhaabning bereignis, ieg paastaar derudj decorteris Consumptionen, og ellers ansees den lange vej mand maa före Landskylden, Hvilchet ingen Landherre dog her omkring begierer naar de i saa maade hver aar faar Landskylden, omendskiönt derpaa lidet Kand restere;

Sætter i Rette, med faste paastand og formeening for denne Sag og sögning af hr. Rector, uden aldellis ringeste given aarsage anfanget, at frikiendes, med forblivende

Moe d: 19 April 1706 /:

Rettens Tienstydmyge tiener

Oluf Christenßen

Ligeleedes fremlagde Ole Christen den samme tilkomne skrifvelße fra Rectoren Af 20 Januarij 1693 in originali, som er af denne indhold

Stetzærede gode ven Oluv Christensen,

Med Landskylden haver det endelig god tid, naar (fol. 139b) den ickun i sin tid indkommer, saa er det mig lige Kiert enten det Kommer för eller effter Kyndelsmisse, saa det maa ret vel blive indtil Eders leilighed det best Kand tilsigte; Mens Rug kand ieg intet antage som forleeden aar, da der gaar neppelig 2 t^{dr} Rug paa 1 pd, med mindre mand vil give 3 tönder Rug for 3 tönd: bygmalt, som er mod 1 pd tunge, da ieg end da ingen profit derpaa kd have, Eders malt var forleden aar af meget Got korn, mens icke vel grant, og stilt (?) töret, hvorudover det og blev surt, og havde nær fordervet meere; Hovor og Jens Moe bliver dog endnu de samme skarn som de plejer at være, Men ieg skal forsichre dem at de skal begge springe fra gaarden förend de vide det, Oluv Gedsvold haver dog i aar betalt 1½ pd Rug, saa hand siunis at ville blive ærlig med tiden. Niels Hval haver vel lovet at bringe tömmer paa tompen, til 1 par huuser, men ieg fornemmer icke om hand tæncker noget til at fuldkomme det: hvorom ieg bedre j hannem ville erindre. Hermed nest ald velstandz erönskning Eder Gud befalet.

Christian d: 20 Janar: 1693

Eders beredvillige

Eiler HirnKloug

Dereffter producerede Enchen Marte Giesvold end en Contra Reining af 19 April hvoreffter hun blev skyldig 18 rd. 3 ort 22 ß, hvis indhold er saalunde

Sal: Ole Hanßen Gießvoldz effterleversche Marte
Rolfdaatter tilkommer efftersch: at svare Retten
udj Christiania som følger

		Derpaa betalt	
Landskyld af 1 Skpd blandings malt	den 22 10br 1699 penge		5 -
udj Giesvold	Kommer da til gode penge 2 ort		
1699	4 - 2 -	1700 betalt til fogden	
1700 effter Taxten	4 -	Rostieniste	1 - 1 -
1701	4 - 2 -	de forige tilgode	<u>2</u>
1702	3 - 2 -		1 - 3
(fol. 140a) 1703	4 -	blif ^r skyldig 1700 landskyld 2 rd 1 ort	
1704	3 - 3 -	fierde penge	<u>2 - 6 s</u>
1705	4 - 1 -		2 - 3 - 6
Holding 1702 og 1703	<u>2</u> -	1701 betalt penge	8 rd
	6 - 1	Kommer da til gode	- 2 - 18

1702 betalt	<u>4 - 1 - 8</u>
	5 - . - 2
Kommer da til gode	1 - 2 - 2
1703 betalt	<u>9 - 1 - 8</u>
	10 - 3 - 10
Kommer da til gode	6 - 3 - 10
1704 betalt	<u>6 - 2 - 8</u>
	13 - 1 - 18
Kommer da til gode	9 - 2 - 18
1705 betalt	<u>5 - 3 - 8</u>
	5 - 2 - 2
Kommer da til gode	15 - 2 - 2
derfra gaar	<u>6 - 1 -</u>
Kommer saa tilgode som paa den over mig	
erwerbde dom in A ^o 99 penge Kortis	9 - 1 - 2

Og som den over mig erwerbde dom in A: 1699 lyder paa summa at betale 28 rd 1 ort saa bedes tienstl: dommeren de forhen mig til gode kommende 9 - 1 ort 2 ß derpaa maatte kortis, schulle ieg da blive schyldig 18 rd: 3 ort 22 ß hvilche herudj Retten Contant leveris, med forhaabning ieg fattige Encke for Omkostning og videre dependerende til denne tid var Kraveslös, og frj, hvorom en Retmæßig Kiendelße afvartis

Moe tingstue d: 19 April
1706

dommerens pligtforbundene
tienerjnde

Marte Rolfsdaatter Giesvold

Videre blef af enten parterne ei i Retten indgivet, men fuldmægtigen Tosten Bye var dom i Sagen begiærende,

Herudinden er da saaleedis dömbt og afsagt,

Saasom de af Sal: Hr Rector Hirnklaus fordem værende Landbönders Producerede contra Reigninger ordentlig forklarer hvad de for de forløbne aaringer effter taxterne (fol. 140b) bör svare, og hvorledis Landskylden og til hvad tid de ere betalte og clarered, indtil Annum 1705 inclusive, og man derudj effter Lov og billighed ej har funden nogen Mislighed, alt saa har man forefunden at de effter forberörte deris indgivne Reigninger til Sal: Hr Rectors arvinger bör svare deris giæld, nemblig Ole Christenßen Moe saasom den i acten indfördte hr. Rectors Missive befrier ham for sin forsömmelße med Landskyldens erleggelße i Rette tid for den fierte penges forhöielße, 4 rd: 3 ort 6 ß, Encken Gießvold 18 rd 3 ort 22 ß, og Jens Hanßen Moe 9 rd^f 3 ort 18 ß, Men saa som de samptlig giörligen har rettet for sig og levered samme tilkiendte penge i Retten, ere de effter loven for paagaende omkostning frikiendte -

Saaleedis for Retten passeret, Testeris med vore hænder og Zigneter, Actum Annis, diebus et Loco ut Supra -

TING 16. JULI 1706 PÅ MO I HOLE

(fol. 140b) C M: etc: gör vitterl: at A^o 1706 den 16 Julj blev Retten til almindelig Sageting betient paa Moe tingstue i Hoele Præstegield paa Ringerige overværende ~~udj Velbaarne h^r Amptmand Poul Gluds Sted hans beskiedede Fuldmægtig Mons: Christian Thomesen~~ Kongl: Maj: foged Seig^r Lars Tönder, velbaarne h^r amptmands fuldmægtig mon: Christian Tomesen Böygde Lensmanden Tosten Johans: Bye, Sampt effterskrevne Laugrettismænd af bem^{te}

Hoele giæld Neml.: Gulbrand Löchen, Thor Rösholmen Niels Bierche, Gulbrand Field, Peder Bierke Ole Börgeren Jens Moe og Rolv Rudzödegaard.

Monsr Christian Thomæsen paa velbem^{te} Velbaarne h^r Amptmands Vegne befuldmægtiged Producerede een Skriffellig varbelseddell hvor udj hand har ladet indstevne eendeel bönder af fornevnte Hoele giæld for u: Lovlig Skoughugst som saaleedes er meldende.

Som ieg Nestleeden Aar 1705 in Novembri er Kommen udj erfaring hvorleedes Amund Gulbrands:, Peder Leene, Hendrich Ulleren, Jens Gurjbye, Gulbrand Hejren; Stadums Opsiddere, Guttorm Næs, Lars Lje Gabriel Christenßen Christen Udvigen og Michel Synsterud samptl: af Ringeriges Districter skal have aavirchet een anseelig qvantitet (**fol. 141a**) af Rund tömmer som udj Bielker kand forarbeides, tvert imod hans Kongl. Maj^{ts} allernaad^{te} udgangene Skoug ordinance af 12te May 1683 og samme deris Aavirchede Last til Hervig Landet paa Modum ladet udföre og under Ole Örianßen Hervigs bevaring og opsiun Ladet nedlegge, da som saadan Skoughugst aldeelis er stridende imod hs K M. allernaad^{te} Skoug forordning, saa indvarslis de og herved at möde paa Hoele tingstue til det almindel: Sageting som indfalder og er berammet at skal holdes den 16 Julij nestkommende til at være Rettens Kiendelße undergIVEN til Strafs lidelße for saadan deris Mishandling, Een hver for sig möder med behöriq tilsvar Laden de det ingenlunde under Lovens foresigende Straf og bröde. Ouestad den 27 Maj 1706 -

Glud

Dereffter Producerede Fuldmægtigen een forretning af 18 Novembr 1705 af fölgende indhold
indfört i den anden Copie Protocol pag: 127

Hvor effter de indstevnte blev frem kaldet -

Paa Huusmanden Amund Gulbrandßens vegne svarede Tosten Bye at det tömmer hand i forleeden aar har udfört var iche hans, men andris fra Nordrehougs Böggden som hand förte for -

Peder Leene tilstoed at have hafft ved Hervig Landet 5½ tylte Rundtömmen -

Hendrich Ulleren Qvinde svarede at hendes Mand har iche brugt noget i skoven afvigte Aar -

Huusmanden Jens Gurjbye siger iche at have hafft nogen tömmerhugst, men at have fört eendeel Rundtömmen for nogle bönder af Nordehougs böge -

Gulbrand Hejeren tilstoed een tylt Rundtömmen -

Stadums bönder nægter aldrig at have hugget, Kiört eller fört een bielche i deris dage -

Guttorm Næs Vedstoed 6 tyl: Langtömmen -

Laurs Lije tilstoed 4 tyl: dito - Christen Udvig tilstaar iche noget for sig at have udfört men hans Sön (**fol. 141b**) Gabriel som nu er Siug, havde een 6 Stocher -

Michel Synsterud tilstoed 2 tyl: stöchte bielcher som hd havde hugget i Kammerud Skougen paa Modum.

Dereffter begierte fuldmægtigen Sr Thomæsen Dom effter hans Maj^{ts} Forordning af 12 Maj 1683 dens 3 Post.

De indstevnte beklagede sig iche at have andet til at frelße dem med end den liden Last de kand drive af Skoven, tilbeder sig Kongens naade for deris forseelße.

Viidere blev ej indgived eller paastaaed - Hvorfore de herudjnden er saaleedes dömbt og afsagt

Saas: efftersk^{ne} Dannemænd tilstaar deris forseelße og Mishandling bestaaende i det at de har hugget og udfört saadan Last som i Bielcher Kand forarbeides saa bör de Nemlig Peder Leene som har udfört 5½ tylt Rundtømmer Gulbrand Hejren 1 tylt Guttorm Næs 6 tylter og Gabriel Christens: 6 stocher saa bör de effter höyst bem^{te} Kongl: allernaad^{te} forordning det paastevnte tømmer at have forbrut til lige deeling imellem velb^{te} h^r Amptmd som angivere og de fattige. Saal: for Retten Passered - bevidnes med egen Haand og signete Actum Anno, die, et loco ut supra -

beskreven 3 arck -

Indgangen som forrige

Hvor da Mons^f Christian Thommeßen udj Retten Producerede velbaarne h^r Amptmand Gluds respective Stevning dat: 27 Maj sist afviget over almuen paa Hoele for u:tilladelig skoughugst 1705.

Stevningen i den anden Protocol fol: 126 indfört

Enchen Hollerud tilstoed 1½ tylt bielcher, Peder Piocherud ved sin qvinde 8 tylter, Hans Skougmk:en 1 tylt, Gul Houg 2 tyl:, Peder Houg 6 tylter, Ole ibidm 6 tylter, Jens Colbiörrud 3 tylter, Tolleff Grefsrud 4 tyl:, Halvor Braaten 4 tyl: Ole Nacherud 6 tylter, Joen Aasterud vedgich 6 tylter, Madz og Torgier Buru 8 tylter, Lars Solum 4 tyl:, Harald og Knud Stixrud 10 tylter, Christen Væbetrud 5 tylter, Clemmet Berregaarden 5 tylter, Siver Kolkind 4 tylter, Hovin opsiddere gestendigede Langtømmer 4 tylter, Tarald Soelberg 2 tylter 4 stocher, Gulbrand Hejren 1 tylt, Ole Opsal 2 tylter Enchen Moe 1 tylt 3 stocher Langtømmer -

Dereffter var Almuens tilsvær at dersom hans Kongl: Maj^{ts} iche allernaad; schulle ville behage at tillade dem at bruge den Last som hos dem findes og de til Skatterne og andre ophold kd vende (fol. 142a) I Penge saa ere de som tilforne udarmede, gandske ruinerede,

Fuldmechtigens Sr Thomæßen var dom i Sagen effter forordningen af 12te May 1683 dend 3^{die} Post begierende.

Herudjnden er saaleedes Dömbt og afsagt

De ovenstaaende Dannemænd som har fordristed sig imod allerhöyst bemelte hans Maj^{ts} allernaad^{te} forordning at hugge den Last som Skoug ordinancen forbiuder, bör til h^r Amptmand som angivere og de fattige at have forbrut dend Last som de nu for Retten tilstaar af dennem at være hugget og fremkiört -

Saal: for Retten Passered Testeris med egen haand og Zignete Actum Anno die et Loco ut supra.

beschreven 2 arck -

TING 16. AUGUST 1706 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 144a) C M: etc: gör vitterl: at A^o 1706 den 16 augustij blev Retten til opsettelße ting be-tient paa Tandberg tingstue i Nördrehougs Præstegield paa Ringerige, overværende Kongl: Maj^{ts} Foged T T: Seig: Laurs Tönder, Böyde Lensmanden Peder Rasmußen Raae Sampt effterskrevne Laugrettismænd af bem^{te} Nördrehougs Præstegield Nemblig Ole Gaugnum, Niels Berger, Mickel Vexal, Embret Smedsböl, Hans Gullerud, Peder Tranbye, Anders Eids-gaard og Erich Jörgenßen Tandberg -

For Retten Presenterede sig den Dannemand Hans Øverbye og Fordrede igien i Retten den Sag mod eendeel Hans debitorer, som hand til sist afvigte almindel: Sageting den 14 Julij for Retten havde Ladet indstevne, og Producerede hand da sin over debitorerne Skrifftlig forfattede (fol. 144b) Stevning, af effterfølgende indhold -

Saas: efftersch^{ne} Dannemænd af Odalen er j min debet Neml: Ole Ringerud for 2 ort 12 β, Niels Findsand Laante penge 4 Rd og for dögtig vare 1 d^r, Anders Laurßen Næs 2 Rd 1 ort 6 β og Ole Torkilds: Elsrud 1 ort 18 β, da som de effter mange gjorde erjndringer ej i mindelighed vil see mig betalt, saa foraarsagis ieg derfor dennem for Retten at Lade citere, Hvorfore ved disse vidne givis eder forberörte Dannemænd Lovlig Kald og Varbel at möde mig paa Nördrehougs Tingstue Tandberg anstundende 14 Julj der iche alleene at Lide dom for hvis i mig som forbem^t ere pligtige, men end og svare mig denne Processes forvoldende omkostning, udebliver iche under Lovens foresigende, Hönefoss d: 2 Junij 1706 -

Hans Øverbye

Anno 1706 d: 7de Junij blev denne Stevning Lovlig forkyndt for alle indbem^{te} Dannemænd, det vidne vi sant at være, Saa Sandt hielpede os gud og Hans Hellige ord.

Gundvold Nubs:
Eghd

Hans Bersvendßen
H: B: S:
Taasßevig

Og saasom de indstevnte, som effter Stevningens paaskriff befindes Lovligen at være Stevnt :/ da ej mötte, blef Sagen med Laugdags foreleg til denne tid ut Supra melt optagen -

Og som forn^{te} Dannemænd ej endnu effter forberörte Laugdags foreleg fra siste ting comparede var Citⁿ Dom med omkostnings erstatning begierende .

da blef Herudjnden saaleedes dömbt og afsagt

Effterdj de indstevnte ej möder at svare til den giöld de af Hans Øverbye Krævis for, Hvorpaa hd erbiuder at giöre sin Æed at Kraved er Richtig, Alt saa bör forberörte inciterede at svare giölden saaleedes som effterfølger, Neml: Ole Ringerud (fol. 145a) 2 ort 12 og i omkostning 1 ort, Niels Findsand 5 Rd^r og i omkostning 1 Rd^r, Anders Næs 2 Rd 1 ort 6 β, i omkostning 2 ort, og Ole Elsrud 1 ort 18 β og i omkostning 16 β, hvilket inden fembten dage bör svaris og betalis under Nam i debitorernis midler effter Loven.

Saal. for Retten passered Testeris med egen haand og signete Actum A^o diebus et Loco ut Supra.

besk: 1 Ark

Indgangen som forrige!

For Retten Presenterede sig ~~erlig~~ höj Agtbar og Velforstandig nemme Md ~~Monsr~~ Seig^r Hans Paj og fordrede igien udj Retten den Sag imod Seig^r Niels Iverßen og hans tiener Peter Joenßen Hejren for hand skulle have Ladet merke eendeel tömmer hannem tilhörende -

Hvilchen Sag hand ved sin fuldmegtig Monsr Anders Christens: i Retten den 15 Julij da almindel: Sageting holtis lod giöre anhengig -

Og producerede da bem^{te} Fuldmegtig ~~Monsr A: C:~~ sin Principals derom Skrifftlige forfattede Stevning af fölgende bemeld.

Som Sr Niels Iverßens tiener Peter Joens: paa sin Hosbondz Saug^r udj Hejren haver Ladet skiære een deel Saugtømmer merked med min hulöxe, af hvad Aarsage mig gandske ube-kiendt, og Petter Joenßen selv maae forClare, enten det er skeed, effter sin hosbonds befaling, eller egne tiltagne Myndighed, foruden berörte Petter Joens: ved Ellev Rösbye har tilforhand- led sig ved ved (!) Aamoed og SannevandsElven Anno 1704 tilsammen 21 tyl: 3 stocker af min tiener Haagen Jörgenßen paa Condition ieg udj saadan handling med Helge Strömsod har lig- get derimellem henseende bem^{te} Petter Joens: ladet Merke ved Elluf Rösbye samme tömmer hos Helge Strömsod og derpaa faaed seddel af Haagen Jörgenßen, og ved afreigning igien be- talt Helge Strömsod, og Haagen Jörgens: tilstand med Helge Strömsods egen beretning ud- vißer og ydermeere effter udtoget af Sr Niels Iverßens bog er at fornemme. Ligeleedes Petter Joens: paa samme maade tilforhandled sig Gulbrand Vees tömmer ved Landhengslet (**fol. 145b**) i lille Hejren 3 tylter, foruden 10 stocker ved mit eget Landhengble i övre Hejren, Thj varslis I Petter Joens: herom anstundende Nordrehougs ordinarie Sageting den 14 Julij at möde mig eller fuldmegtig paa Tandberg tingstue udj Rette, Dom og Rettens Kiendelße dette paastevnte effter Loven med foraarsagede omkostning og ald Satisfaction at være undergIVEN - Til sam- me tid og Stæd varslis Sr Niels Ivers: Thyrholm at comparere og forClare, om hand gaar sin tienere for dette paa Urgerende udj hiemmelsted og ellers om hannem behager noget til Sagen at vil Lade svare, Ligeleedis Stevnis Helge Strömsod og Ellev Niels: Rösbye at forClare hvor- ledes det sig med Annamningen og Merknigen ved Aamod og Sannevands Elven forholder, Ligeleedes effter hvis ordre I Elluf Rösbye haver Merked samme tömmer, Endelig Stevnis Saugmæsterne udj Lille Hejren Nemlig Anfind Ols: og Peder Torgiers: ved Æed at forClare, hvor meget tömmer i med mit Merke, paa Sr Niels Iverßens Sauger haver opskaaren. Een hver udebliver iche, under Lovens böder, Brag. den 19de Junij 1706

Hans Halvorßen Paj

A^o 1706 den 28 Junij er denne Stevning forkyndt for Seig: Niels Iverßens boepæl i hans tiene- ris Iver Olßens paahör og Copie Levered, det saa sant hielpe os gud,

Christen Mortens:

Claus Huus

Denne Stevning er Læst for alle vedkommende d: 1te Julij 1706 vidner vi underskrevne

Hans Helgerud

Hans Christenßen

Dereffter fremlagde fuldmegtigen Monsr Anders Christens: hans Principals beskickelße til Peder Jons: Og derpaa hans giensvar af 22 Majj paateigned, som i alt er saaleedes meldende -

Velærede gode Ven Peder Joens:

Som ieg har forstanden at forleeden Aar er bleven opskaaren paa eders hosbond Sr Niels Iver- ßen Tyrholms Sauger udj Lille Hejren paa Ringerige bestaaende, omtrent 3 tyl: af mit Saug- tömmer som I beretter om iche var meere; med mit merke paa, uden min viidenskab Alt saa ville ieg herved fornemme (**fol. 146a**) Effter hvis ordre Saadant er skeed og om I nogen tid haver gived Velbem^{te} Eders hosbond det tilkiende, og hvad svar fra hannem derom er paafuldt, item hvis merke der blev sat paa de bord som af samme tömmer blev skaaren, hvorom ieg derpaa vil vendte og tegned eders udförlige Svar enten af eder selv eller ved de udskickede tvende Dannemænd til min nærmere effterretning Alt saa som I med een god Samvittighed ved æd Kand bekreffte om fornöden skulle giöris, Bragernæs d. 27 Martij 1706

Hans Halvorßen Paj

Tienstydmygeligst giensvar

Det Kommer mig selsomt for at Mons: Hans Paj beskicker mig for 3 tyl: tömmer som er op-skaaren paa min Prinsipals Seig^f Niels Iverbens Sauger, dito tilhørende, da er det iche i anden henseende skeed, end at niude saa meget af min hosbonds tömmer igien, som dog alt er skeed med hs tieneris minde, iche des mindre, troer ieg Naar Mons: Paj effterregner, haver hd deraf ingen skade, thj Naar hans tömmer gaar forbj storHejren haver hd ingen Sauger som det siden igien Kd opskiære Ogsom tieneren paa eders vegne haver begiert det af mig, saa er det skeed effter hans begiering, at ieg haver berget tömmeret, udj den meening som sædvanligt været haver, siden det er ikun een Liden villighed imellem Naboskab, tror iche Mons^f Paj skulle fortryde paa mand haver föyed hans tieneris begier til sin hosbonds Nötte, naar alting bliver overvejet, ogsom ieg Nock forstaar af, det som u:viidende hvor ved hand skulle presumere, at det var giort ham til Skade, da kand ieg med min høyeste Saligheds æed bekræfte, naar det paa bliver æsked, ej at være skeed til nogen hans fornermelße, mens alleene til hans Nötte, Endskiöndt min Principal haver forbödet mig iche at vil viide, at saadant skal skee -

Heiren den 22 Majj 1706

Peter Joenßen

Der efter blef fremstilled efterschrefne prov (fol. 146b) Anfind Olßen og Peder Torgierßen som vandt og aflagde Æed at de omtrent for 1704 og 1705 har skaared hver 3 tyl: af S^f H^f Hans Pays Merke af det tömmer som var forløbet fra Hans Pais Saug, hvilked de har gived Niels Iverbens tiener tilkiende, som svarede dem at de kunde iche Slippe tömmeret til Fosßen, men han Kunde give H^f Paji saa meget tömmer igien ovenfor ved hans egen saug -

Dernest fremlagde Anders Olßen Petter Joenßens Contra Stevning i Sagen - som er saaleedes forfatted

Imod Seig^f Hans Pajs Sögning og Pretention til mig angaaende 3 tyl: tömmer ungefær udj Lille Hejren af hans tömmer er skaaren, Aarsagis ieg ved denne Contra Stevning at i Rette kalde Saugfolkene som tömmeret har skaared, Neml: Andfind Olßen Saugmæster, Even Torgierßen og Kild Ericks: Saugdrenge, Petter Torgierßen Saugmæster og Lauge Larßen Saugdreg at forClare hvor meget af Seig: Pajs udlöbne tömmer forgangen Aar og Aared tilforn er bleven skaaren udj Lille Hejren, item om ieg iche, da tömmeret blev skaaren sagde at Hans Paj skulle faa saa meget tömmer igien ved sin saug ovenfor i storHejren, Hvorom tieneren Hans Christenßen forleeden Höst blev Kundgiort, og fordj hand hermed varslis samme at gestendige, Saa Stevnis I bem^{te} 2de Saugmæstere Anfind Olßen og Peder Torgierßen ydermeere at forClare om I iche tilforn haver skaaren af det udlöbne tömmer for Seig^f Hans Paj bord udj Lille Hejren og dito Pajs merke paasat, for hvilken Skiörsel Hans Paj Eder betalt haver, End ydermeere Stevnis Biörn Olßen Sætern, Ole Lj og Hendrick Rolvßen at vidne om iche udj Lille Hejren det for Mons^f Anders Christens: udlöbne tömmer udj nogle Aaringer og er bleven skaaren, hvilket mine egne Saugfolck er vitterligt, og de hermed Samptlig först anskrevne citeris got gestendige, og ville de inciterede möde anstundene ordinarie Sageting her i Nördrehougs Præstegield paa Tandberg tingstue den 14 Julij uden (fol. 147a) udeblivelße, hvor ved hans Kongl: Majt^s loværis, og ieg udj min Ret befordris, Hejren den 29 Junij 1706 -

Petter Joenßen

Endelig Stevnis end ydermeere min hosbonds Saugfolch I lille Hejren at vidne om iche Seig: Jörgen Larßens udlöbne tömer og er bleven skaaren i Lille Hejren, saa og om i Icke derfor af Jörgen Laurßen haver annammet betaling Actum ut supra ./.

Petter Joenßen

Er mig anviist den 1te Julij Anno 1706,

Hans Christens:

Hans Pajs tiener Hans Christens: tilstoed for Retten ved Æed at Petter Joens: sagde til hannem forgangen Höst der er opskaaren af din hosbonds tömmer nogle stöcker, derfor skal ieg Levere tömmer igien - Derpaa fremkom Peter Joenbens indleg af indhold som effterlæbes -

Gud Styrke Retten!
til Sr Hans Pajs Stevnemaal svaris tjenstligst

1 Det behager hannem at söge mig for nogle tylter tömmer hannem vedkommende, er skaaren paa min hosbond Sr Niels Iverbens Sauger i Lille Hejren, saa insinueris Retten deßen beskaffenhed; At ved Stickningen paa öfre Hejren StorHengslet hender det sig undertiden uforvarende nogle Stocker af de Saugbrugendes tömmer bliver Misstucken og gaar til Foßen Ja i flommens tider gaar og tömret under Hengslet, Hvorfor hvad i saa maade tid effter anden derfra afgaar det samlis igien paa Lille Hejren Hengsle, og iblant tömmeret til disße Sauger Kommer ind paa Broerne og Saugvelterne, saa det fordj har været een gammel vedtagen Skick, at hvis tömmer saaleedes Kommer herpaa Saugerne er bleven Berget, indkiört og effter vedkommende Ejermænds Begier opskaaren, enten bordene med deris Merke paa til deris tieniste, eller og ved capitulation given saa meget tömmer der oppe ved deris Sauger igien, Hvilcket saaleedes skeed for min tid, og siden ieg her ved steden ankom i min hosbonds tieniste, baade med Sr Paj Selv som ieg vil vente hand concederer mig, saa velsom Sr Jörgen Laurßen og Anders Christens:, hvor Saugfolkene om Hösten med dennem giort Regenskab for saadant arbeide, og (fol. 147b) formedelst det haver været een gammel maade af een Naboe betiente den anden, har ieg, som een eenfoldig ringe tiener og Skicket mig der udj som sædvanligt, hvilket og været ved indtil indeværende Aar Mand har spurt den Mishandling ved tömmer annammelseerne hos eendeel udj Sognedalen er bleven befunden, da Sr Hans Paj ved saadan Hendelße foretager sig een sær Speculation over de udlöbne tömmerstocker, ungefærlig til 3 tylter udj alt skaaren udj Lille Hejren, Hvoraf hand Reißer een Sag imod mig, lige som tömmeret var staalen eller Hemmelig Practiceret under skiörbel til min hosbonds tieniste, og absolute gaar forbj, ieg forgangen höst communicerede hans tiener Hans Christenßen, Hvormeget tömmer af det udlöbne var skaaren til lille Hejren, som bem^{te} Hans Christens: selv tilforn bedet mig berge, og ieg berget som sædvanligt været haver, Og formedelst tömmeret Laae paa broerne og velterne til forhindring, blev samme faa stocker af mig med Saugfolkene beseed og dereffter skaarne, og sagde til saugfolckene ieg skulle Levere Hans Paj saa meget tömmer af Sortiment Værdj og Qvantitet paa sin Saug i StorHejren, hvilket Saugfolckene er vitterligt og derom Kand være vidne, Og som det iche udj anden henseende er giort, end Monsr Pay at vederleggis med saa meget af min hosbonds tömmer igien, saa har hand ingen skade deraf, mens större, om ieg havde slaget tömmeret til Elven og fosßen, som tiener til een ihukommelse hereffter, tilmed synnis mig det var een Minage der udj, hand fick tömmeret paa sin egen Saug igien, og skar det der, end hand skulle betale deßen forarbeidelse, paa et andet sig u: vedkommende stæd, særlig min hosbond befaled mig, hand iche vil tillade nogen at skiære sine bord paa hans Sauger, Hvorfor ieg i Stæden for tack befindes at vederleggis med utach. Altsaa refererer ieg mig til Mit Skrifftlige Svar af 22 Maj Nest forskinnet paa Pajs beskickelse, med ydermeere den fuldkommen resolution, det ieg gjerne effter Rettens forelæg vil aflegge min corporlig Æed, ieg ej udj nogen maade ved dette paastevnte tömmer haver tilföyed den gode Mand Monsr Paj fornermelße, mens det er skeed til hans Nytte, nu lige som tilforn da ieg baade for hannem og andre effter begier haver berget deris tömmer, undertiden til Skiörbel her ved Saugerne, og undertiden med tömmers (fol. 148a) vederleggelse der oppe ved deris Sauger, og er det Merkeligt Hans Paj gör sig saa fremmet nu for saadant udgaende tömmer lige som den Casus iche havde indlöben tilforn, at ieg effter hans tieneris begieringer, een effter anden, haver indtaget tömmeret som skal beviißes og gotgiöris -

2 Hvad sig anbelanger noget tömmer Monsr Pay paa urgerer min hosbond Sr Niels Iverßen imod betaling bekommet af Haagen Jörgens: Oppen, som af Elluf Rösbye er annammet, Saa-

som ved Aamod og SannevandsElven, Ligeleedes ieg selv af Gulbrand Wee i meden hand Levede annammet nogle faae tylter paa Haagen Jörgenßens vegne; Da som mand iche viste, at Haagen Jörgenßen var sin Hosbond u:troe förend det siden er befunden, har Mand iche Kundet undsee sig for at kiöbe nogle tylter tömmer af hannem som een anden, Særlig hand var min hosbond skyldig og derpaa erböd sig at betale med tömmer, som ieg iche andet effter-tengte end hd io paa reedel: maade sig af bönderne Kunde have tilforhandlet, Hvilcket kunde være hans hosbonde u:vedkommende naar det var Retmesßig, som ieg ej andet viste, derfor om Monsr Paj Siunes sig fornermed ved Haagen Jörgens: i dette fald, faar hand vel söge hannem, og iche mig, Henseende aldrig skal beviibes ieg haver annammet eller imodtaget noget tömmer som hans hulöxe eller Merke haver været paasat, mens om ieg annammer af een eller anden tömmer som ingens merke er paa, Siunis mig for min Ringhed at være han: u:vedkommende, ej heller mig anstaaelig at æske deris hiemmel for tömmeret, eller med hvad adgang de der til kommen er, naars: helst det er ærlig u:berögted folch, dog iche ieg mens Ellev Rösbye annammet samme tömmer, som ilige maade iche viste andet end Haagen Jörgenßen /: Som een anden :/ solte sit med god Forsvarlighed, paa ligemaade er det, ieg for nogle aar tilbage, af afgangne Gulbrand Vee paa Haagen Jörgenßens vegne, annammet 2 a 3 tyl: tömmer for uden noget merke paasat, som iche Kunde viides andet om, end vel, og at det var een Liden handel imellem dennem som brödre; betreffende Stæden paa hvilken tömmeret blev Leveret, som Monsr Pay melder i sit Stevnemaal, eendeel ved Landhengslet i Lille Hejren, og noget ved hans eget Landhengsle i övre Hejren, da var det lige meget, effters: Hans Paj hverken ved öfre eller lille Hejren, og nogle ved hans eget Landhengsle i övre Hejren, da var det lige meget, effters: Hans Paj hverken ved öfre eller lille Hejren har nogen skove som Saugtömmere kunde virkis af, og Alt endskiöndt hand havde, saa viste baade ieg og andre, Gulbrand effter tilladelße drev samme tömmer af RösEngMarken, med noget meere som hd Leverede Anders Christenßen, dersom Haagen Jörgenßen skulle have fornermed sin hosbonde dermed, (fol. 148b) Saa er det mig u:bekient, som ieg med Æed Kd Prestere, Thj min maneer er iche andet, end at omgaaes med det som Ret er, det ieg og har Sluttet om andre, Hvorfor Kortel: at forbigaae ald vidtlöfftighed, vil ieg formode Sr Hans Paj iche skal beviibe Haagen Jörgenßen Kand have Sagt, ieg begierede eller indvilligede nogen u:Retmesßig Handel med hannem Hans Hosbonde eller andre til Nachdeel i nogen maade, henseende ieg som et andet Menniske med örene og öyene hörer og beskuer udvortis ting, mens de indvortis sees iche, tilmed hörte mand ej andet de tider om Hagen Jörgenßen end hand gjorde eenhver skiel og billighed, saa hand hverken var u:möndig mindre Lovforvunden, Hvorfor dersom hand har giort sin Hosbonde u:ret, er det dennem imellem, saaßom ieg hverken har begiert, tilsted, eller væred Medvider i nogen u:tilbörlig handel med Haagen Jörgenßen, Sr Hans Paj til fornermelße i nogen maade; Og formedelst Haagen Jörgens: ved sin fader Jörgen Oppen alt haver Rettet for sin forseelße, Saa har da Hans Pay Satisfaction for hvis tömmer som Haagen Jörgens: har ladet komme til sin egen Nytte med viidere, Hvorfore bem^{te} Monsr Pay u:Rettel: Söger Raevance hos mig, naar hd den hos hannem allerede nödt og bekommet, og vil ieg meene, det ej kd vedergieldes meere end som een gang; Mens hvad sig angaar det paastevnte Sr Pajs Saugtömmere, som er skaaren, ungefærlig 3 tyl: paa min Hosbonds Sauger, paa Condition som meldet er, da er ieg endnu som hidtil, mange gange ærbödlig, paa min gunstig Hosbond Sr Tyrholms behag at Leverer samme tömmer igien ved Pajs egen Saug med vidne naar begieris, og ej viidere Kiendes ieg den gode ret iche pligtig, det samme ieg og formoder og fastelig paastaar denne ærede Ret skiönner og for billigt befunder til min forventel: befrielße for denne Söging, med een tilstrekkel: omkostning, Og formedelst magtpaaliggende i min Hosbonds affaires og tienistens beobagtende, har ieg ombedende den Dannemand Anders Olßen ved Hönefosßen dette for mig udj Retten at indgive Hvorved ieg obligeris, Rettens ydmyge tienner

Hejren den 14 Julij 1706 -

Petter Joenßen

Dereffter fremkom Ellev Rösbye og tilstoed ved æd at hand ~~som constitueret~~ iche veed meere af Haagen Jörgenßen paa Niels Iverßens vegne at have annammet for 2 a 3 aar siden ved Strömsod Landet end 4 tylter uden Merke og veed iche hvor hand der til var kommen -

Dereffter blef Sagen forflödt, og til denne tid ut supra melt optagen -

(fol. 149a) Og Producerede da Monsr Paj sit Skrifft^le forfattede indleg af 14 August^{ti} 1706 hvis indhold er ~~saaleedes lydende~~ denne

Höytærede Rettens betiente

Jeg refererer mig til mit Stevnemaal og förte Prov og Vidnisbiurd samt hvad som forhen udj Retten er indgiven, paastaaed og forClared, udj den Sag contra Peter Joens: i Hejren, og for denne sinde eragter nödig fölgelig Korteligste at tilspörge bem^{te} Peter Joenßen og derpaa indhente hans giensvar - 1° om ej noget af mit tömmer er skaaren paa hans Hosbonde Sr Niels Iverßen Thyrhols Sauger de afgaaende aaringer 1703 og 1704 og slaaed hans hosbondes merke paa bordene saasom 1705 er skaaren effter Petter Joens: egen beretning omtrent 3 tyl: i hvor vel ieg kd forClare og beviibe der var skaaren meere de andre aaring^r - Siger berörte Petter Joens:, saadant at være sagt min tienere Hans Christens:, det skal aldrig beviibes, förend det siste tömmer var alt opskaaren, og lang tid dereffter om Hösten, Langt mindre gived sin villie eller Samtöcke der til, at samme tömmer maatte opskiæris til Niels Iverßens tieneste som var mit Merke paa ovenbem^{te} tömmer, hvilche min tienere Hans Christenßen vil med æd og kd Præstere naar paafordris aldrig skal blive sandt; ej heller beviibes - 2 om Peter Joenßen iche given mit tömmers opkiörbel hans Hosbonde til kiende. 3 om hand iche indskrev det i sin boeg til hans hosbond, og ved Aareds Slutning, eller hver höst, indtog samme i sit Regenskab. 4de Fremviibe hvad Reigning Petter Joenßen haver haft med Haagen Jörgenßen, saa og om Sr Niels Iverßen var ej viidende samme handling - Ligeleedes anviiße i Retten de böger hvor effter Petter Joens: 1703 og 1704 giort sit Regenskab ogsaa fremdeelis til hans hosbond med viidere tilspörgelße, i övrige ventis Dom effter forrige min paastand effter Loven,

Jeg forbliver Eders ærbödige

tiener

Hans Halvorßen Paj

Bragernes

d: 14 Aug: 1706 ./.

Petter Hejren som tilstæde for Retten svarede til Indlegget saaleedes at hand veed iche meere end 6 tyl: som provene omvundet haver, Dernest svarede hand at hand ej har gived sin hosbond noget tilkiende förend om vinteren 1705 og 1704 3de at hand iche viste hvor meget tömmer der var paa Saugen derfor Kunde hand ej give sin hosbond det tilkiende, förend Saugfolckene derom gav gav ham underretning afvigte Vaar -

(fol. 149b) 4de Det findes sagde hd i sin hosbond Regenskabs bog - til det 5te svarede hand at hd havde ej viidere böger end de hand har leveret til sin hosbond. Og Endelⁿ hvad Haagen Jörgens: har Leveret af tömmer, derpaa har hd som een anden bonde ved bruget opbaared vare, hvorom hd hos hans hosbond Sr Thyholm har giort Regenskab -

Dereffter fremstillede Petter Joens: 2de Prov Tron Hans: og Peder Ols: som vandt ved æd at naar der kom nogle forlöbne Stocker fra Hans Pajs Saug til Niels Iverßens Anno 1704 og naar de blev det var ved opkiörbelen paa Velterne saa rullede de det tilside, men det som de iche saae og blev opkiört paa Saugen, derom gjorde de advarbel til Niels Iverßens tienere at det var u:forvarendes indkommed stocker paa velten, Hvor til hd svarede at hand skulle Leverer saa mange Stocker igien paa stor Hengslet til Sr Pays tieneste, Det samme tilstoed Lauge Laurßen at være Passered 1704 og 1705, aparte tilstoed hand viidere at 1703 havde de bytte skur og

hvad tömmer som forlöp til Niels Iverbens Sauger det skar de der og gav saa Paj tömmer igien ved sin Saug og blev sat hver sit merke paa sit tömmer og de bord der af falt -

Viidere blev ej indgived eller paastaaed Men citanten Monsr Paj var Dom med omkostnings erstatning begierende.

Hvorudjnden er saaleedes Dömbt og afsagt

Saasom Md erfarer af de förste vidnisbiurd og den om Sagen ellers gjorde demonstration at det i nogle aar har været een sædvane hos Proprietariernis tienere ved Hejren at de undertiden har haft Bytteskur og under tiden gived tömmer for tömmer, hvilket iche har Præjudicered SaugEjerne naar een hver har faaed Lige for sit og ingen noget er frasuegen, da effterdj Seig^r Pay ej beviiser meere tömmer at være hannem forlöben end 6 tylter, hvor af intet er bleven fordult men aabenbaerd for hans tienere og af hans hosbonds tömmer var kommen noget paa Sr Tyrholms velte, hvorfore hand skulle faae vederlag, Da som her under ej har verseret noget forsetlig Svig, kd Petter Hejren ej tilreignis (fol. 150a) Sig i des fald noget i Ringeste at have forseet, men hvad sig de 6 tyl: tömmer er betreffende, som in Annis 1704 og 1705 er skaaren paa Sr Thyholms Sauger, derfor bör Peter Hejren at giöre Seig^r Pay saadan Satisfaction at hand med forderligste leverer til hannem saa meget og got tömmer igien ved stor Hengslet saa hand for det som opskaaren er Kand være benöyed. Og effterdj Seig^r Paj ej har gotgiort at hans forrige tiener Haagen Jörgens: til Peter Joens: har Solt noget tömmer med Sr Pajs hulöxe paasat eller i andre maade mærked, hvor af hd Kunde see hvem samme var tilhörende, da kand den handling som Peter Hejren i saa fald har haft med Haagen Jörgenßen ej eragtis for Lovstridig eller forbuden, naar Sr Pajs Merke ej der paa findes afhuggen eller i andre maader falskhed derved begaaed, som Sagen da befindes af forberörte beskaffenheder ophævis paa begge sider Processens omkostninger -

Saal: for Retten Passered. Testeris med egen haand og Zignete Actum Ao diebus et Loco ut supra:

besk: 8 Ark.

TING 17. AUGUST 1706 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 150a) Indgangen som forrig men den 17 Augustij, og Siver Tandberg i Hans Gulleruds Stæd.

Hvor da for Retten Presenterede sig Höjagtbare og velfornemme Mand Monsr Hans Paj og æskede Sagen igien udj Rette mod de indstevnte bönder fra Sognedalen for u: Lovlig handling med hans forige tiener Haagen Jörgenßen -

Hvilcken Sag afvigte Sageting den 15 Julij i Retten blef giort anhänggig.

Hvor da Monsr Anders Ch. paa Velbem^{te} Sr Pajs veigne effter given fuldmagt fremlagde een derom forfattede Skrifftl: Varselseddel ~~over eendeel bönder af Sognedalens Annex for underfundig handling som för er meldt~~

~~Stevningens~~ af Indhold saaleedes Liudende

Saas: ieg höy nödvendig er foraarsaget at lade min forrige tiener Haagen Jörgens: Oppen for Retten indstevne til Nærmere examen og siden paafölgende Rettens Kiendelße, udjnden den af hannem övede u: troskab underfundige og u: Lovlige handling (fol. 150b) I medens hd var udj min tieniste ved mit Saugbrug udj Hejren paa Ringerige, haver begaaed, ved eendeel Falske tömmersedlers udstædelße til Eendeel mine handlingsmænd udj Sognedalen, effter hans egen og böndernis gjorde tilstand og bekiendelße Thj fölgende Lovens tilhold, givis bem^{te} Haagen

Jörgens: Oppen ved Nærværende vidne Lovlig varsel at møde mig eller fuldmægtig i Rette paa Trøgstad anordnede tingstue førstholdende Sageting paa Ringerige, for ydermeere ved æd at bekiende og tilstaae samme sin forhen gjorde bekiendelse om oven bem^{te} falske tömmerseddelers udstædelse og deßen sande beskaffenhed og sammenheng, Til samme tid og stæd at møde ej alleene for at anhøre forn^{te} Haagen Jörgenßen Oppens tilstand, Provning, og den u: Lovlige imellem dennem haffte underfundige handling, mig fattige Mand til stor skade og besnildelse udinden min Næring og handling, Mens end og at anhøre, og viidere tilstaae deris egen derom gjorde bekiendelse udj vidners overværelse, Neml: Ole Kios, Ole Stövren Torgier Borgerud, Poul Olde, Elling Veeme, og Engebret Rudstaen, alle i Sognedalens Annex boende. Desligeste Helge Strömsod for Ved æd at opliuse og forClare den handling som Haagen Jörgens: Oppen haver hafft med Sr Niels Iverßen Thyrolms tiener Peder Joens: og Ellev Niels: Rösbye, först om den seddel paa 3 tyl: furu Saugtömmen og siden om de 12 a 14 tyl: dögtig Saugtömmen som om hösten blev Leverit Ved SandvandsElven og Sr Thyrolms hulöxe bleven paasat, Saa Stævnis og Gunder Berg og Joen Bierke, Clemmedt Hielmerud og Thord Garhammer, item Clemedt Hofland og Peder Bersvendßen ved æd at afhiemble hvis de om ovenskrevne bönder haver den 3 Augustj Anno 1705 hört udsige i deris overværelse ved Hejren, om titberörte u: Lovlig handling og falske tömmerseddelers udstædelse, Ligeleedes Stevnis og effterskrevne gotfolch Neml: Niels Hans: Sörgefös, Hendrich Davidßen Smed, Levor Setzrud og Iver Christens: Halsteensrud, for at afhiemble ved æd den tilstand og bekiendelse som de Nestafvigte den 2^{den} og 3 februarj paa Oppen af Haagen Jörgenßen Oppen hört haver hvoreffter og vidre udj Retten giörende (fol. 151a) ForClaring, opliusning og paastand udj Sagen ieg vil abvarde Sorenskriverens Lovmesßige dom og Kiendelse, til min fuldkommen Satisfaction og erlidte skades tilstrekkel: restitution og forvoldende omkostning hos een hver, effter een hvers befindende u: Lovlige grove bedriffte og Mishandling. Formoder at hans Kongl: M^{ts} Lov underd^t æris, og ingen sig med udeblivelse Lader befinde, Brag^s d: 17 feb: 1706 -

Hans Halvorßen Paj

At indbem^{te} er Lovlig Stevnt

Test. *Hans Christens:*

Test: *Iver Christens: Halsteensrud*

Denne Sag er effter Citanten Seig: Hans Pajs Begiering for Retten paa Tandberg tingstue den 18 Martj 1706 forflöt til Næste almindel: Sageting Hvorfore den og til den 14 Julij er optagen, Tandberg Tingstue den 18 Martij 1706,

C Muller

Denne Stevning er med sin opsettelse, som her ovenpaa teigned er, lovlig Læst og forkyndt for alle indbem^{te} vedkommende den 29de og 30 Junij 1706, vidner vi med egne hænders under-teignelser Hejren ut supra

Hans Christens:

Hendrich Davidsen

Fuldmægtigen Monsr Anders Christens: Producerede dernest sin udj Sagen givne schriftlig fuldmagt af fölgende bemeld -

Som ieg formedelst et og andet Magt paaliggende at bestille, ej haver den lejlighed selv Personlig at comparere for Retten, udj den Sag contra eendeel indstevnte mine handlingsmænd af Sognedalens Annex paa Ringerige, Saavels: den Sag med Petter Joens: og deßen anklef - Hvorfor hermed ombedes og befuldmægtiges min Kiere Svoger og Ven Monsr

Anders Christens: Fröshoug samme Sag paa mine vegne, effter herhos medgivende Documenter, at i Rette Kalde og til Endelig Dom udföre, lige som ieg selv tilstæde var, Bragernes den 12te Julij 1706 -

Hans Halvorßen Paj

Der effter fremlagde fuldmegtigen eendeel bönders tilstand om denne handel dateret 3 Augustij 1705, Nock een dito Ligeleedes ~~af bönderne~~ en partie bönder^ß tilstæed af 2de og 3 februarii (fol. 151b) sistafvig, Hvilke er i alt af ord og indhold som effter læses - (indfört i den 2 copie Protocol Pag: 121 i Anders Christens: dom (!)).

Hvoreffter fuldmegtigen begierte de indstevnte maatte fremkaldes een hver for sig effter Stevnemaals formalia og fremlagde documenters indhold at svare til Sagen -

Monsr Dersckou paa Ole Kios og Engebret Höghougs vegne begierte for det förste at de indlagde raderede documenter maatte forblive i Retten, Dernest at citanten bör beviise hans stevnemaal og effter Loven Persoenl: conferere -

Fuldmegtigen Monsr Anders Christens: svarede der til documenterne til den ende ere fremlagde, at de forbliver udj Retten indtil endelig Dom er gaaen, i det öfrige refererede hd sig til indlagde document af 3 Augu: 1705 hvor de indstevnte for saavidt vedgaar deris Forseelße, og fordj refererede sig til sin forrige paastand at de indstevnte effter Loven og at de selve comparerer for Retten, svarer til Sagen -

Sr Dersckou paa forberörte 2de bönders vegne begierte af Retten den tid at de kunde tale med Monsr Paj selv og stille ham tilfredz fordret som de ere hannem skyldige hvilket de og u:veigerligen skal giöre, samt og erstatte ham en billig omkostning -

Mons: Anders Christens: dertil Svarede at disputen falder iche her om nogen Kiöbmands Reigning part og Contrapart denne Sag imellem, mens om een Mishandling imellem bönderne og Pajs tienere begaaed, hvorföre hand end ydermeere begierede Sagen effter forrige paastand maatte examineris og viidere med fortfaris, til hvilcken ende og formedelst Sagen iche paa citantens side skal mangle den gebörlige opliusning, begierte hand provene forhört, og i Rette lagde documenter oplæst -

Dereffter Producerede hand Ole Kios hans Missive til Sr Paj af 8de Augustij 1705 som paa forseigled papier er transporteret og originalen tilheffted hvilchen er af effterskrevne indhold -

Hels: forsent med gud vor Herre

Kiere gode ven Monsr Hans Paj, dernest Lader ieg eder venligen viide fuldkommen beskien om den tömmerseddel som Haagen Jörgens: har til mig udgived da haver (fol. 152a) Jeg iche meere tömmer til hannem siden April maaned levered end som 2 tyl: og 9 stocker og een tylt undermaal, men alt det andet som var Levered in Julij maaned, er formeget. Hermed eder Gud troligen i vold befaled, af Tios den 8 Augustij Anno 1705 - Kiere Hans Halvorßen för mig icke i nogen fordervelße for dette, for Jesu Navns skyld alleene, hermed eder gud befaled

Ole Ols: Tios egen haand

Opskrifften paa samme brev

Ærlig og Velagte Mand Hans Paj, dette tienstl: tilhænde

(Loco Sigili)

Bragernes

Viidere fremlagde Fuldmegtigen sin Principal Sr Pajs indleg af 12te Julij 1706 af følgende indhold -

Gud styrke Retten!

At ieg haver vered Nöd til at före Sögning til eendeel bönder af Sognedalen, er iche skeed uden Aarsage, hvorfor min Pretention til eenhver af de indstevnte, bestaar af effterfølgende beskaffenhed -

1^t Ole Olßen Tios har effter min bog og hans bondebogs udviisning giort Regenskab hos mig den 3 Nov: 1704 for 21 tyl: 7 stocker tömmer paa maal og undermaal 3 tyl: 10 stocker tilsammen 25 tyl: 2 stocker, som hd til min tiener Haagen Jörgens: effter meddeelte seddel skulle have Leverit den 6te Julij forhen i samme aar, hvor effter hand hos mig skulle have tilgode 18 Rd 1 ort, Men som hd den 3^{die} Augu: kom ned til mig effter at ieg var kommen udj Erfaring om een og anden u:troskab, tilstoed hand selv udj Joen Bierkes Og Gunder Bergs hosværelße 11 tyl: tömmer meere bekommed seddel paa, end hans Leverance været, hvilcket ydermeere og end viidere gestendiges med hans egen skrevne Missive af 8de dito i samme Maaned 1705 at hvis hand skulle have Levered in Julio, er formeget, hvorfor hand med disße först udsagde 11 tyl: indbereigned, har practiceret sig een u:rigtig og falsk seddel paa 25 tyl: 2 stocker Saugtömmer og derpaa giort Regenskab, des aarsage fastel: paastaar Ole Olßen Tios for saadan sin u:troe handel bör stande til Rette effter Loven. Derforuden restituere mig min skades lidende, i henseende, om ieg den tid faaed tömmeret (**fol. 152b**) og udskibet bordene, derpaa Nöd Kiöbmands Provation, særdelis den store skade, min Saug haver staaen for mangel Af tömmer, med meere saadan fortræd og skade; bör udrede i giæld og Tviggiæld effter Loven, dernest min Skades opretning i aller mindste og billigste 80 Rd^f, med ellers foruden betale mine Reißer og ald anden bekostning 30 Rd, viidere Pretenderis iche, alt omendskiönt ieg til langt större og meere, kunde have adgang og billig aarsage.

2 Ole Stövren den gamble /: som den förste Mand :/ der haver forlocket og forleedet min tiener Haagen Jörgens: /: som et ungt Menniske :/ til denne tid befunden u:troskab, paastaaes, at bör, for samme sin onde information og Skarnagtig tilskyndelße, stande til Rette effter Loven og mig i omkostning 10 Rd^f.

3 Torger Borgerud, som een medviidere, alligevel hand iche har annammet betaling for det u:rigtige tömmer effter seddel Nemlig 27 tyl: 6 stocker maal og undermaal 1½ tylt, paastaar mig udj omkostning 10 Rd at give -

4 Poul Olde, hvilcken haver Laant Saugtömmer af min tiener effter hans egen tilstand Nemlig 5 tylter, derfor Stande til Rette effter forseelßen, og mig udj omkostning erstatte 10 Rd^f.

5 Elling Weeme for den bekommede een tylt tömmer i villighed for sin hæst, at stande til Rette effter Loven og mig i omkostning 4 Rd^f.

6 Engebret Höghoug eller Rudstaen, hvilcken faaed seddel paa 2 t: tömmer paa maal og 4 stocker undermaal for et Nyse tobackshuus, derfor stande til Rette effter Loven og reparere min skade og omkostning med 16 Rd^f.

7 og som Haagen Jörgenßen foruden dette særlig har tilstaaed for mig at have annamed af Elluf Nielßen paa sin fader Niels Rösbyes vegne den 24 novembr 1704 i Songga, effter meddeelte seddel 5 tyl: 6 stocker maal, og undermaal 6 stocker som dog af maaltömmeret alleene var 3 tyl:, hvor af Niels Rösbye er given seddel paa 2 tylter tömmer meere end hand har leveret, hvilcket (**fol. 153a**) Niels Rösbye dog ej afviiste, mens hans Sön Ellev Nielßen, Thj paa staais hand bör lide effter Loven og give mig i omkostning 6 Rd^f.

Og formedelst indbem^{te} personer i saa maade haver tilföyed mig megen skade og stor forliis udj min borgerl: Handtering, ja större end den kd skrivis, baade, at, ieg iche fik skaaren tömmeret, og deraf bordene udj beqvemmelig tid afhent, da md de tider ved Skibene bekom

13½ Rd^r for et hundrede bord i stæden for nu i denne tid 7 Rd^r, Saavelsom min Saug standen for mangel af tömmer, hvor over ieg væred Aarsaget den til Andre at bortleje, med anden og meere skadetagende baade for mig selv og mine folck ved bruget, Alt saa Pretenderes, de indstevnte effter min i Rettesettelße ut supra meldt bör ansees og til Rette settis sampt omkostninger erstatte, hvorom een Retmesßig Dom og Kiendelße er forventende

Bragernæs den
12te Julij 1706

Denne Ærede Rettis
tienstbeflittende og Ærbödigste
tjenere

Hans Halvorßen Paj

Sr Dersckou begierte at den Caution Sr Paj har for hans tiener maatte Produceris eller og tid givis den at indstevne med meere -

Dereffter blev vidnene Joen Bierke og Gunder Berg fremkaldet for Retten som og gestendighed ved Æed at i fior i Slottingen sagde Ole Tios til Sr Paj at hand havde faaed een seddel af hans tiener Haagen Jörgens: paa 11 tyl: tömmer meere end hd havde Leverit -

Sr Dersckou tilspurde provene om de iche bleve tracterede med öel og brændeviin og vare druckne samme tid saa og om Ole Tios og iche var drucken, svarede at de iche var drucken ej heller Ole Tios - Viidere tilstoed provene at Poul Olde bekiendte for Paj at tieneren havde gived hannem seddel for 35 tyl: tömmer, da hd ej havde Levered meere end 30 tyl:, og det för hand kom til Regenskab med Paj, item at hand ej bekom nogen betaling derfor ved afreigningen -

Helge Strömsod Lod berette ved Peder Bersvends: at hand var falden ned af et huus og slaget sig ilde saa hand ej Kunde möde -

Saasom Poul Olde, Helge Strömsod og Torger Borgerud er absent aflagde Stevnevidnene Hans Christenßen (fol. 153b) og Hendrick Davids: Æed at de ere Lovligen Stevnte, og at Helge Strömsod vedtog at möde foruden at Liuße Stevningen for hannem -

Sr Dersckou mödte paa Ole Stövrens vegne og satte i Rette paa Monsr Paj at hd bör at böde for hans u:lovlige beskyldning og derfor udenbetale Processens omkostning skadeslös for saadan Nærangaende ord og sigtelße til een Mds vanære, hvor paa begiertis Dom saavels: fri Kiendelße for saadanne beskyldninger hvor ved de vil indjage Frögt i bönderne. Satte viidere i Rette paa Engebret Höghougs vegne at som han: ingen Mishandling overbeviisis, hand da nyde fri Kiendelßes Dom og Sr Paj at ansees effter Loven og restituere omkostningen. Som der var ingen beviis paa Elling Weeme for den Pretenderende tylt tömmer var Monsr Dersckous i Rettesettelße som forrige -

Dereffter ~~Producerede fuldmegtigen Mons: Anders Christens:~~ blev Sagen til denne tid ut supra meldt optagen Og Producerede Monsr Hans Paj dernest sit indleg af 14 Augustij af følgende ~~benædt~~ saaledis forfatted -

Höyærede Rettens Betiente!

Jeg vil effter forhen i Rette lagde documenter udj denne Sag ervarte Dommerens Retmesßig og forsvarlig Kiendelße först dom over Ole Olßen Tjos for hans vitterlig begangne foru:Rettelße, som ieg venter hand ej, contra i Rettelagde Missive de dato 8 Augustij 1705 med egen haand skreven difficulterer, Saa ieg paastaar, Ole Kios vorder Straffet effter Loven og mit forrige indgivende andre til Exempel, og med erstatning til mig for min Skadelidelße -

De Övrige som ved afreigningen den 4 og 5te Augu: 1705 udj vidners paahör selv tilstaaed deris u:rigtige handling med min tiener Haagen Jörgens:, saavelsom hvad den 3^{die} februarj indeværende Aar paa Oppen er Passered, paastaar ieg nu som forhen, vorder sat til Rette effter Loven, sampt reparation til mig for min skade, og begierisienstl:, Clemmedt Hielmerud og Thor Garhammers tilstand om Torger Borgeruds egen bekiendelße for mig den 4de Augu: 1705 formedelst deris udeblivelße seeniste ting nu i Rette maatte annammis paa samme maade for Clemmet Hofland effter samme documentis Nærmere udvisning og forClaring -

(fol. 154a) Hvad sig anbelanger Ole Stöfren den gamle, som vil fragaae, ej haver anleediget min tiener til den u:troskab af begyndelßen, hvormed hd omsider blev befunden, da s: Haagen Jörgens: Nestleeden 3 febru: paa Oppen selv i hans öyne paatyede hannem hans onde information effter derom viidere dito Haagen Jörgens Egen tilstand samme tid udj vidners Nærværelße giort, Saa paastaar ieg Ole Stöfren sig enten for samme med corporlig æd bör befrie, eller og Lide effter Loven, Sætter og i Rette Engebret Höghoug der negter for den af min tiener gestendigede u:rigtige handling effter eget forslaug med descretion af et Nyße tobacks-huus, bör sig med corporlig æd der for at befrie, hvilcket ieg haaber hand aldrig med ubeskad Samvittighed kd giöre saasom her er vis formodning i det Engebret Höghoug tilforn paa min fuldmegtiges tilspörgende, ej har Kundet Negte Haagen Jörgens io af hannem havde faaed samme Nyße tobackshuus, som Haagen Jörgens: i sin bekiendelße giör melding om, hvor ved hand alt er Kiendel: suspect -

Og formedelst disße tvende Enfoldige dog bedagede Mænd giör sig saa udvortis Hellige, Paa-staar ieg i Krafftigste maade de saadan formeene u:skyldighed bör med Æed Prestere, alt Endskiönt det vel iche skal komme overeens med Med (!) Monsieur Dersckous meening, og derom referere ieg mig til den Myndighed Retten medförer og een Dommer til Sagens undersögelße udj Lovens 1te bogs 14 Capt^s 6te Art: er opdragen, saasom Dommeren vel selv alle-reede erfaret denne forandragne Sags beskaffenhed,

Poul Olde, ~~Helge Strömsod~~ og Torger Borgerud, hvilket seeniste ting absenterede, har ieg med 2de vidner ladet advare om Sagens opsettelße, saavelsom dens foretagelße igien til den 16 hujus, alt paa det, de med intet i saa fald sig skulle have at undskylde -

Til Slutning forventer ieg een Retmesßig dom uden viidere Prolongation, og hvad angaar Mons^f Dersckous i Rettessettelße seeniste ting paa Ole Stöfren og Engebret Höghougs vegne, Saa falder disputen med Ole Stöfren sampt Engebret Höghougs, og mod Lovens Pagina 108, Articul 15, Mons^f Dersckous formeening mig u:vedkommende, Jeg forbliver Rettens ærbödige tiener

Hans Halvorßen Paj

Brag: den 14 augustij 1706.

(fol. 154b) Indstevnte Torger Borgerud mötte for Retten tilstoed iche at have Levered meere til Haagen Oppen end 5 tyl: tömmer mindre 1 stock og derfor af S^f Paj selv annammed betaling, mens hvad seddelen angaar, da viste hand iche hvor meget den indholdte, ej heller naard den Kom i hans huus, men hand aabenbarede det selv for S^f Paj -

Niels Jenßen og Hendrick Smeed vedstoed ej at have andet at sige end det som i den examen som skeede paa Oppen den 2^{den} februarij sistleeden findes indschreven.

Torger Borgerud fragaar alting og siger hand var tvungen til den bekiendelße -

Mons: Dersckou paa Ole Tios hs vegne formeente at Retten iche skal befinde hannem at være interessered i nogen u:rigtighed med Mons: Pajs tiener men effter hans seddel een tro advarsel, saa og at vil erstatte Mons: Paj hvad han er ~~skyldig~~ pligtig.

Poul Olde tilstoed at hand begierte tienerer ville Laane hannem 5 tyl: tömmer, til vaaren skulle hand skaffe ham dem igien, og naar hd Kom til hans hosbond skulle hand sige ham det, men som hand i fior Sommer gjorde Regenskab med Paj sagde hand hannem deraf, og fick det iche i regningen got giort -

Torger Borgerud sagde hand viste aldrig at seddelen var u:rigtig förend Pajs tienerer læste den for hannem.

Mons: Derskou begierede fri Kiendelßes Dom for Ole Tios og restitution af Sr Paj, refererede sig viidere til hs forrige i Rette settelßer at een hver af dem vorder frjkiendt, og Sr Paj for hans Nærgaaende sigtelßer mod loven, at böde og viidere ansees, Hvor paa Sr Dersckou var Dom begierende -

Viidere blev i denne Sag af endten Parterne ej indgived eller paastaaed,
Hvorfore herudjnden er saaleedes for Retten dömbt og afsagt -

Som Seig^f Hans Paj ej med anden beviislighed med de indstevnte bönder er forsiuned end med hans tienerer Haagen Oppens udsaugn, som ej er (fol. 155a) tilstreckel: at paatyde mod deris benegtelße, at hand med dem og de med hannem har colluderet for at besnille velbem^{te} Sr Paj sine midler, Saa Kand saadan tienerer tilstand og beretning iche Af Retten antagis for gyldig henseende hand Selv interesserer i den gierning andre beskyldes for, og selv effter Loven bör lide for den skade hand sin hosbond paafört haver, Naar vi anseer den Missive Ole Tios til Sr Paj har skreved da har vi deraf ej anden underretning, end at hand gör advarsel til Sr Paj om tienererens u:troskab, og hvor meget tömmer hand effter den meddeelte seddel har til gode saa mand siunis hand derved ej at have fortient nogen forfölgelße,

Torger Borgerud overbeviisis iche mod Sr Paj at have begaaed nogen Falskhed, saasom hverken hand eller Poul Olde effter de dem givne u:rigtige seddeler har opbaared ringeste Skilling eller des verdj Sr Paj til skade, men selv angived seddelernes u:rigtighed, hvor af Md Kd Slutte at deris intention var iche til at opbære nogen betaling for det af dem ej var Levered, Elling Veeme, Engebret Höghoug og Ole Stövren beviißes ingenleedes at have foru:Retted Sr Paj i nogen maade, saasom det paa Oppen gjorde forhör ej befindes saa Lovformelig som det sig burde, Hvorfore herudjnden saaleedes for Ret eragtis at formentionerede indstevnte bönder bör være fri for Sr Pays tiltale i denne Sag.

Saaleedes for Retten Passered, Testeres med egen haand og Zigneter, Actum Anno, diebus, et Loco ut Supra.

beskrefven 12 arck

hid fra den 2 Protocol pag: 123

*Clemed
Hofland* LS

Jon Bierkes
sig- LS -net

Poul Houchedalen
LS

Clemmet Hielmerud
LS

Bel^{de} Ole Kios og Poul Oldes tilstand da er den talt alt som ovenn^t er.

Test: vii underskrevne

Gunder Joens: Berg

Joen Gulbrands: Bierke

Bel^{de} Helge Strömsod^d tilstand, da er den alt talt som ovenmelt er,

Test: vi undersch^{ne}

Poul Houchedal
Egen hand

Clemedt Hofland
Egen hand

Bel^{de} Torg: Borgerudz tilstand da er den alt talt som oven melt er.
Testerer vi underskrevne

Thor Truls: Garhammer

TING 14. AUGUST 1706 PÅ MO I HOLE

(fol. 161b) C M: etc: gör vitterligt at A^o 1706 den 14 Aug. blev Retten til opsettelse ting be-
tient paa Moe tingstue udj Hoele Præsteg: paa Ringerige, var overværende Kongl: Maj^{ts} foget
Sr Tönders fuldmægtig Monsr Laurs Hansen, Bøigde lænsmanden Tosten Johanßen Bye, sampt
efftersch: Laugrættismænd af bem^{te} Hole Præstegield): Gulbrand Löcken Thor Rösholmen,
Niels Biercke, Gulbrand Field, Peder Biercke, Ole Börger, Jens Moe og Rolv Rudsödegaard -

For Retten fremstillede sig den danne mand Ole Christenßen Moe, og paa Monsieur Iver
Klotes vegne æskede sagen igien udj Rette Contra hans debitorer, hvilchen sag udj Retten er
giort anhängig til det almindelige Sageting den 16 Julj sist afviget.

Hvor hand da ved skrifftl. varbel hafde indstefnt Een deel bönder af Hoele Præstegield for
gield, stefningen er af indhold som følger:

Til förste Sageting, som udj Hoele Præstegield holdes nest effter denen stefnings loul: forkyn-
delße, indvarslis effterskrefne bönder af besagde Hoele gield for af mig oppebaarne forstrek-
ning, Nemblig: Ole Opsal 7 Rd 1 ort 12 ß, Ole Joenßen Kina 2½ Rd. Dominicus Bilj 4 Rd.
Christen Udvingen ½ t: tiære, Bærsvænd Hove 2½ Rd. Niels Gulbrandßen Skierdalen 2 Rd.
Rejer Olßen 4 Rd 1 ort, Bendt Asleßen Skamarken 2 Rd. Peder Lehne 3 dr 1 ort 12 ß, Em-
bret Svarstad 2 Rd 2 ort 4 ß, alle at lide Dom til betaling under (fol. 162a) Lougens adfærd,
med Processens erstatning, lader ingen udeblivelße schee under faldzmaal, effter Loven,
Bragnes den 8 Junj 1706.

J: Klot

Den 18 dito er denne stæfning Loul: Læst og forkyndt for een hver vedkommende paa Tyre-
stranden.

Test: *Gulbrand Olßen* *Hans Olßen Skamk:*

A^o 1706 d: 30 Junij er dene Stefning lovl: læst for de vedkommende her j Röbeböigden, til
vidne er Peder Torchildßen,

Testerer *Tosten Johanßen*

De indstefnte mötte alle til stæde og vedgick gielden, Hvor effter Sagen til denne tid blev for-
flöt.

Og som ingen af Debitorerne nu mödte for Retten begierte fuldmægtigen, Ole Christenßen
Dom i sagen.

Da er saaledis herudinden dömbt og afsagt.

Ole Opsal, som har vedstaaed, at være schyldig 7 Rd: 1 ort 12 ß, item Ole Kinna 2½ Rd.
Dominicus Bjli 4 rd. Christen Utviig 2 Rd. Bersvend Hove 2½ Rd: Niels Skierdalen 2 Rd.
Rejer Olßen 4 Rd. 1 ort. Bendt Skamk^{en} 2 Rd, Peder Lehne 3 Rd 1 ort 12 ß, og Embret Svar-
stad 2 Rd 2 ort 4 ß bör til Citanten Monsieur Iver Clot svare og betale hvis de som anfördt
hannem pligtige ere, og derforuden at give ham i omkostning af hver Rd 6 ß, som inden halv
maanedz forlöp bör udreedis under Execution i deris midler effter Loven -

Saal: for Retten passeret, Testeris med haand og Zignete

Actum Anno dieb: et loco ut Supra -

besk:

beschreven 1 arch -

TING 17. JULI 1706 PÅ MO I HOLE

(fol. 166b) C M: etc: gör vitterl: at Anno 1706 den 17 Julj blev Retten til almindelig Sageting betient paa Moe tingstue, var overværende udj velbaarne hr. Amptmand Gluds Stæd hans Constituerede fuldmægtig Mons^f Christian Thomæsen, Kongl: Maj^{ts} foget S^f Laurs Tönder, böigde Lænsmanden Tosten Johans: Bye sampt effterschrefne Laugrettis mænd af Hoele præstegield paa Ringerige, nemlig Gulbrand Löcken, Thor Rösholmen, Niels Biercke, Gulbrand Field, Peder Biercke, Ole Börger, Jens Moe og Rolv Rudzödegaard -

Mons^f Hans Jensen Lund Præsenterede sig for Retten, og paa Stifftschrivern Seig. Broholms vegne fordrede S^f Anders Christens: i Rette for 122 Rd 20 ß hand til Hoele Kircke, som dens værge schal vere schyldig, Producerede saa hans schriftlig forfattede stefning, som er af følgende bemeld

Efftersom j Anders Christenßen Fröshoug forrige Kircke værger for Hoele hoved Kircke, icke effter offte paamindelßer og Löffter, Eders til forn^{te} Kircke skyldige gield effter Eders udgive-
ne revers og Leqvitations formelding bedragende sig til samme (fol. 167a) Penge Et hundrede Tiuge og Toe Rixd. 20 ß haver villet betale, alt saa paa forn^{te} Kirckis veigne foraarsagis ieg höiligen at give Eder forn^{te} Anders Christenßen Lovlig Kald og varsel til försthöddende Almindelige Sageting i forn^{te} Hoele Sogen den 16 Julj förstkommende at möde og da effter Lovens 5te bogs 13 Capitul 35 articul at lide dom til betalelße, for ovensch^{ne} Summa, eller den ved nam og Wurdering af Eders boe, som een prioriteret Kircke gield frem for nogen andens, at indtages, saa fremt j icke paa Eders Persohn vil liide, actum Bredtved den 19 Junij A^o 1706.

Rasmus Broholm

Mig anviist den 28 Junij 1706.

Anders Christensen

Dereffter producerede bem^{te} Mons^f Hans Jensen Anders Christensens revers for samme Sum af 3 Julj 1702 hvis indhold er saaleedis,

Kiendis ieg underskrefne Anders Christenßen Fröshoug paa egne og medværge Erick Olßen Deelens veigne at være skyldig bleven til Hoele Hoved Kircke Pro Annis 1702 og 1703 effter det derover med mig sluttede Regnskabs udviisning, som og udj Kirckestoelen findis indfördt Penge halvfembsindstiuge og 8 Rd 20 7/12 s, For hvilcke 98 Rd. 20 7/12 ß ieg herved lover og forpligter mig og mine arvinger rigtig at svare og betale, naar derom af Kirckens Patroner og forsvar paafordris, dets til bekræfftelße under min egen haand, og venlig ombedet hans ærværdighed Sogne Præsten Hr. Hendrich Opdahl, dette med mig til vitterlighed at underskrive. Actum Hoele Præstegr d: 3 Julj A^o 1704

Anders Christensen

Til vitterlighed

Hendrich Opdal

Nock blev fremlagt forbem^{te} Anders Christensens haand af 3 Julj for 30 Rd. som saaleedis er forfattet.

Imod denne min Seddel schal ieg med forderligste betale og svare Monsr Hans Jensen Lund Penge Tredive Rixdaler siger 30 Rd. som mig nu j Kircke Regnschaberne er gotgiort,

Hoele den 3 Julij 1704 ./.

Anders Christensen

Herpaa er mig af Monsr Anders Christensen betalt penge 6 Rd^r, hvorføre qviteris af Bönsnes den 4 Maj A^o 1705.

Hans Jensen Lund

(fol. 167b) Hvoreffter meerbem^{te} Monsr Hans Jensen var dom j Sagen begierende og paastod at være Prioritered i Contrapartens boe effter loven, frem for anden cul debitorer.

Monsr Anders Christensen mödte for Retten og tilstoed gielden at være rigtig,

Widere blev ei paastaaed eller indgivet, hvorføre saaleedis herudinden er vorden dömbt og afsagt

Effterdj det beviiser sig icke alleene med debitorens haand, men end og med hans egen tilstand, at hand til Hoele Kiercke er schyldig 122 Rd 20 ß, for det Værgemaal hannem for Annis 1702 og 1703 har været opdraget; Alt saa tilfindis hand hermed forberörte Sum inden 15 dage med 2 Rd i Processens omkostning at svare og betale til Sr Broholm, som effter anledning af Lovens 5te bogs 13 Capit: 35 art. er Prioriteret frem for andre at lade sig giöre udleg i debitorens forefindende midler -

Saal: for Retten Passeret, bekræfftes med egen hnd. og Zignete, Actum Anno die et loco ut Supra.

beschreven paa 2 arch slet papir.

ÅBOTSTAKSERING 13. OKTOBER 1706 PÅ VEIEN I NORDERHOV

(fol. 174a) C M: etc: sampt effterskrefne Laugrettis mænd nembl: Johannes Sörum, Hans Helgerud, Mickel Vexal, Ole Vejen, Ole Vee og Iver Halsteensrud gör vitterligt at A^o 1706 den 13 8br: vare vi forsamlet paa den gaard Vejen i Herredzböigden i Nördrehougs Præsteg: paa Ringerige, som af Jörgen Olßen er beboende -

Hvor da for og fremkom Welbaarne hr. Obr: L: Sibberns tiener Sr Niels Jenßen Sörgefoß, og paa velbem^{te} sin hr. Principals vegne begierte den gaard Vejen at besigtiges, og derpaa at Legges aabod, saasom de der befindende Huße ei holdes af Leilendingen i den stand, som det hannem i Loven foreskrivis, og fremlagde bem^{te} Niels Jenßen fogdens bevilling til mænds udnæfvelse (fol. 174b) som meldende -

Böigde Lænsmand Peder Rasmußen Raæ -

Saasom ObristLieutenant Zibern behöver at lade besigtige den Gaard Vejen i Herridz böigden beliggende, som Jörgen Olßen skal være fraviget, saa haver i paa mine vegne til samme forretning at udnæfne Sex Eedsoerne Laugrettis mænd af de der omkring nestliggende gaarders besiddere, som indfinder sig god betidz om Morgen den 13 Octobr förstkommende, hvorudj ingen forsömmelße tagis, gud befahlet - Steen den 11 october A^o 1706

L: Tönder

Jörgen Olßen Wejens qvinde Anne Olsdaatter var tilstæde og fornöjet at gaarden bliver besigtet -

Hvorpaa vi da har effterseed dens forefundene biugninger, som er af fölgende beskaffenhed -

Stuehuuset vil repareris paa taget, samt nyt gulv i stuen indleggis, hvilchet vil koste i alt	4 Rd
Stalden vil med nyt tag forbedris hvis bekostning er anseet for	1 ”
Ladene vil nedrivis med nye omværn underleggis, eraget at Koste	16 ”
Fæehuuset vil repareris paa taget anseet	1 ”
Staburet og brögerhуuβet er dögtig -	
Gierdesgaardene vil koste at faae i stand	4 ”

Dereffter begierte Sr Niels Jenßen qvinden at foreleggis til een viß tid at giöre den behörende reparation paa husene, effter den nu forefundene bröstfældighed, saa fremt hun icke vil svare Landherren den nu paa gaarden lagde Aabod -

Da saa fremt hun icke gör sin flid til vaaren (**fol. 175a**) förstkommende og i det seeniste inden Johanni tider lader forfærdige den forefundene bröstfældighed, er hun pligtig til Landherren samme at svare effter den her ovenstaaende Specification -

Saaleedes besigtet og forrettet som forskrevet staaer, bevidnis med Egen haand og hoströgte Zigneter, Actum Anno die et Loco ut Supra -

beskreven 1 arck -

Aktsprotokoll 6

TING 25. NOVEMBER 1706 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 5a) C M etc: Sampt effterskrevne Laugrettismænd af Nördrehougs Præsteg: paa Ringerige Neml: Erich Jörgens: Tandberg, Niels Berger, Ole Gaugnum, Anders Eidzgrd, Siver Tandberg, Embret Honerud, Peder Tranbye og Michel Vexal gör vitterligt at Anno 1706 den 25 November blev Retten til almindel: Sageting betient paa Tandberg Tingstue i dito Nördrehougs Psteg: paa Ringerige, Overværend Kongl: Maj^{ts} Foged Höyagtbar og Welfornemme Mand Seig^r Laurs Tönder, Böygde Lensmanden Peder Rasmusßen Raae med tingsögende Almue fleere.

For Retten Presenterede sig Monsr Anders Christensen som Af velagtbare og Velfornemme Md Seig: Hans Pay befuldmegtiget og paa hans vegne Producered een Skrifftl: Forfattet stevneseddel hvor udj hand indkalder Haagen Jörgens: Oppen som hans forrige tiener til confrontation imod eendeel Bönder af Sognedalen for u:troe handling, med viidere dens indhold som effter følger.

Formedelst min forrige tiener Haagen Jörgenßen Oppens Reiße paa fremmede Stæder, Hvor fra hd for kort tid siden igien er hiemkommen, Aarsagis ieg til Næste Almindel: Sageting at indkalde dito Hogen Jörgens: for at före hans egen bekiendelße i Rette til confrontation anlang^{de} den u:troe handel imeden hand var udj min tieniste, mig til besnildelße og Skade nogle bönder i Sognedalen og hannem er imellemlöben, som ieg til (fol. 5b) Min Rettis viidere beschichelse i tiden alt endskiönt hiemtings dom gangen er, erager fornöden, Thi Stevnis berörte Haagen Jörgens: Oppen herom at möde mig eller fuldm: anstundende Nördrehougs Ordinarie Sageting den 24 November paa Tandberg Tingstue for Sorenskriveren og Laugretted udj Rette, til hvilchen tid og stæd de paagiældende af Sognedalen Neml: Ole Ols: Kios, Ole Stövren den gl^e Povel Olde Torgier Borgerud, ~~Engbret Weeme og~~ Engbret Höghoug og Elling Veeme Stevnis samme at anhöre, Ligeleedes Haagen Jörgens: at forClare sin aparte tilstand for mig om de 2 tyl: Saugtömmen af Ellev Niels: paa sin Fader Niels Rösbyes veigne den 24 November 1704 i Songa, meere end hand Levered, er given seddel for hvilket Niels Rösbye og hans Sön Ellev Niels: varslis at anhöre, og som Clemmed Hielmerud og Thord Gardhammer ei effter indstevnelße og Sagens opsettelse den 17. aug: Nestleeden haver effter paastand aflagt deris vidnisbiurd om Torgier Borgeruds Æed den 4de Aug: 1705, Item Niels Jens: og Hendrich Davids: aflagt deris Vidne uden Æed, saa varslis I nu Samptl: ved Corporl: æed at forClare Torgier Borgerudz ord ovenm^{te} 17 Aug: 1705 saavels: den 2den Februarj 1706, særdeelis om nogen af Eder kand sige, at Torgier Borgerud blev tvungen til nogen bekiendelße, som Torgier Borgerud udj Retten den 17 augusti haver Lösted sig med at forlyde, hvilche vidners tilstand Torgier Borgerud Stevnis at anhöre, hvor effter ieg et provsbrev og beskrivelße herover af Retten vil være begierende: Eenhver udebliver iche under Straf effter Loven. Fieldsbrug den 6te November 1706 -

Hans Halvorßen Paj

Den indstevnte Haagen Jörgens: Mötte for Retten og indgaf sit Skrifftl: tilsvær ~~af i gaar som~~ saaleedes forfatted.

Gud Störke Retten!

Til min Gunstig forrig Hosbonde Sr Hans Pajs Stevnemaal af 6 hujus svaris ydmygeligst At hvad sig min tilstand af 2 og 3 februarij indeværende aar anbelanger, saa er den disvær (fol. 6a) Alt Sandfærdig, ligesom min udsagn dero--- samme forhör Special forClarer og anmelder, d--- med viidere hermed fuldkommeligen tilstaar og gestendiger, hvormed ieg saa meget

meere besörger min un--- bröst og store befindende Daarlighed, i det ieg som et ungt M:ske af bönderne lod mig leede og forlocke til altfor megen u:troeskab imod min hosbonde, som s---- er befunden, særdelis Ole Stövren den gl^e som förste ----haver og anleediger dertil, Dernest hans Sön Ole Olßen Tios, item Engebret Höyhough og Torgier Borgerud hvilche Persvaderede mig i begyndelßen til u:troe handel, med den fortröstning, saadant var dult og kom iche i Liuset, med viidere og anden saadan deris meere Löstværdige information, som af et taabeligt ungt M:ske Kunde Kastes troning paa, til desto værre Kiendz gierninger, bespotteligen i tiden for os begge er udfalden Saa ieg sucher over min forseelße, Klager over deris tilskyndelßer, og condolerer min Principal sin Skade

Tandberg d: 24 Novembris 1706 -

Jeg forbliver Rettens ydmygste tienere

Haagen Jörgens: Oppen

Dernest tilspurte Fuldmegtigen Mons: Anders Christens: Torgier Borgerud som tilstæde om hd iche den 20de May 1704 da Haagen Jörgens: Leverede hannem i hans egen Stue tömmerseddelen sagde disße ord til Hagen, det forivrer Manden, for det andet om hand iche har faaed og imodtaget Haagen Jörgensens seddel paa 32 tölter maal og 1½ tölt undermaal tömmer -

Torgier Borgerud svarede hertil at Haagen sende ham seddelen ved Kyndelmes tider for det tömmer hand in Majo aared til tilforene leverede, og hand som ej Kand Læße, viste iche hvad der stoed udj seddelen, og s: hd Leverede Haagen 4½ tylt tömmer sagde Haagen til hannem, Jeg tör give dig seddel paa 30 tyl:, saa svarede hand bed gud bevare dig, det forivrer ~~Manden~~ og saa snart Seig^r Paj Kom op til bruged gav hand an at seddelen som andre havde Lest for ham, var u:rigtig -

Blev saa fremkaldet vidnene Niels Jens: og Hendrich Davidßen for at aflegge æed paa deris i forrige act den 17 Aug: Nestleeden udsagde provning, Hvilchen for dem blev oplæst og af lagde de der paa for Retten deris corporlig Eed -

Haagen Jörgens: tilstoed end viidere at Ellev Nielßen paa sin fader Niels Rösbyes vegne har (fol. 6b) ---kommet den 24 November 1704 seddel paa 2 tylter meere end hand har Levered -

Niels Rösbye paa egen og Söns vegne svarede hand intet derom var viidende Men paastoed at Haagen Jörgens: burde beviiße sine ord.

Torgier Borgerud tilstoed at hand Leverede Sr Pay seddelen som hannem af Haagen Jörgens: blev gived men begiert e eller bekom iche meere for sedelen end for 4½ tylt tömmer som hand havde Levered -

Ovensk^{ne} Prov at anhöre var tilstæde Ole Kios Ole Stövren, Engebret Höghough og Elling Weeme sampt Poul Olde -

Dereffter var Fuldmegtigen Monsr Anders Christens: af Retten et fuldstendig og lovdanned tingsvidne, paa hvad som passered er beskreven.

Saaleedes for Retten Passered Testeres med egen hd og Zigneter Actum A^o die et Loco ut Supra

besk: 2 ark in duplo

TING 15. DESEMBER 1706 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 6b) C M: gör vitterligt at Anno 1706 den 15 Decembr blev Retten til opsettelse ting be-
tient paa Tandberg tingstue i Nordrehougs Præsteg: paa Ringerige overværende Kongl: Maj^{ts}
foged Höyagtbar og velfornemme Md Seig^f Laurs Tönder udj Böyde Lensmanden Peder Ras-
mus: Stæd hans Sön Ole Raae Sampt efftersk^{ne} Lougrettismænd, Ole ~~Jörgensen~~ Jenßen Vager,
Erich Jörgens: Tandberg, Ole Gaugnum Niels Berger, Anders Eidsgaard, Peder Tranbye,
Michel Vexsal og Engebret Honerud.

For Retten Presenterede sig Monsr Christian Thomesen som paa Mad^{me} Anna Jörgen Nielßens
vegne var befuldmegtiget og fordrede den opsatte (fol. 7a) Sag imod Poul Hval og Harald Ören
igien i Rette som Nestafvigte almindel^e Sage ting den 25 Novembr först er vorden indstefnt.

Og da paa bem^{te} sin Principalindes vegne Producerede een Skrifftl: Stevning hvis indhold er
saaledis meldende -

Ved nærværende 2de vidner gives Eder Poul Hval og Harald Ören hermed lovl: Kald og varsel,
at möde mig eller Fuldmegtig udj Rette paa Eders Verne tingstue udj Nördrehougs Psteg: som
effter hs Maj^{ts} lov foretagis, at svare til den rest min Sl: Md Jörgen Nielßen ej hos Eder effter
Dom og kongl: Maj^{ts} Foged Seig: Laurs Tönders gjorde forretning haver nödt, Neml: Poul
Hval som rested 250 rd^f 1 ort 4 β hvor af mig og mit barn effter min siste Sal: Mand tilkom-
mer den halve part 126 Rd 14 β og hos Eder Harald Ören 198 Rd 12 β hvor af mig bem^{te} mit
Barn Ligeleedes tilkommer den halve part 99 Rd 6 β for hvilken eenhver Eder Debet ieg vil
vente Rettens Kiendelse til betaling udj Eders boe med foraarsagede omkostning, Lader ingen
udeblivelse under Lovens sigende. Bragernes den 15de october 1706.

Anna Sl: Jörgen Nielßens

Anno 1706 den 21 October er denne Stevning forkynt for Poul Hval og Harald Ouren, det vid-
ner vi underskrevne Sandfærdig at være, Saa sandt hielpe os gud og hans Hellige ord

Ole Pederßen

Jesper Nielßen Loe

I: N: S:

Viidere fremlagde hand een udlegs forretning om Kraved af 3 Martij 1701, hvorudj saa viit
denne Sag betreffer. Dette findes indfört: (effter Dommen indfört fol: 8:)

Endnu producerede fuldmegtigen bem^{te} Monsr Thomesen een Arrest paa de indstevntis Midler
af 20 octob: 1706 som i alt med sine paaskriffter saaleedes er forfated.

Kongl: M: foged Seig. L. Tönder
höytærede Ven

Som min Sal: Mand Jörgen Niels: Horßens (fol. 7b) Effter Sorenskriveren Monsr C M: Dom
dateret 15 Novembr 1700 og her fogeds bereigning tilkom Poul Hval udj Nördrehougs
Præsteg: 656 Rd og 16 β og Harald Audren 335 Rd 3 ort 22 β, hvorfore min Sal: Mand ej er
skeed viidere fornöelße hos dennem, end som h^f fogeds egen udlegs forRettning udviiber
Neml: hos Poul Hval 405 Rd 3 ort 12 skl: saa endnu resterer 250 rd 1 ort 4 β, hvor af mine
börens formöndere med min förste Sl: Mand tilkommer den halvepart 125 Rd 14 β og mig som
min siste Sl: Mand Jörgen Nielßens Enche 125 14 β. Ligeleedes tilkom min Sl: Mand Jörgen
Nielßen hos Harald Ören effter dom som hr: fogeds egen udlegs forretning udviiser 342 Rd
3 ort 22, Hvor pand endnu resterer 198 Rd 12 β, hvoraf min förste Sal: Mds börn tilkommer
som deris formöndere beobagter den halve part 99 Rd 6 β, og mig med min siste Sal: Mand
Jörgen Nielßens barn den halvepart 99 Rd 6 β, Thi er ieg allertienstl: begierende h^f Foged

mig med Retten ville Assistere for bem^{te} Summer Neml: hos Poul Hval 125 Rd^f 14 β og hos Harald Ören 99 Rd^f 6 β, saaleedes, at de 2de mænds boe og lader maatte vorde registeret forseigled og Seqvestrered, til hvilchen Arrestes Lovlig bevilling herhos forviibes Seig: Mullers Dom og hans egen beregning hvilken ieg og forpligter mig strax ved Lovlig Stevnemaal at forfølge -

Jeg forbliver
Höytærede h^r Fogedz
Tienstskyldigste tienerinde
Anna Sl: Jörgen Nielßens

Böygde Lensmand Peder Rasmußen Raae haver straxen med 2de fornufftige Dannemænd som hand selv udnevner at forföye til bem^{te} debtors boepæl og sammestedz paa mine veigne expedere denne forretning med Lovl: og forsvarl: registrering og Vurdering samt seqvestration i deris Redeste midler af lösöre eller og aagröde samt creatur saa vidt til bem^{te} Enches Pretentioner (**fol. 8a**) Kand belöbe Neml: hos Poul Hval 125 Rd 14 β, og hos Harald Ören 99 Rd 6 β, Hvilche vare under virkelig beslag og Arrest til Sagens uddrag /: hvor om Stevnemaalet her ved fremviibes /: urört og urippet forbliver, ald--- herpaa under hender og Zigneter saaleedes beskreven som i sin tid kand tilsvaris, naar paafordris. Steen den 19 october Anno 1706 -

Lars Tönder

Anno 1706 den 20de October haver ieg undersk^{ne} Ole Peders: Raae, tillige med de 2de Loug-faste mænd Neml: Peder Nielßen Loe og Elling Claus: effter ovenm^{te} befaling været hos Povel Hval og Harald Ören denne forretning at effterleve, da som Kongl: M: foged Sr Laurs Tönder forhen havde Ladet arrestere og Seqvestrere ald deris aul og afgröde for hvis fordring, af een temmel: Sum^a de til hannem skal være skyldig, Kunde vi os ej dermed befatte, hvis andre Lösöre af Creatur angaar sagde de sig ej noget var ejende mens af een og anden som de har været Skyl: effter Dom og anden rigtighed tilhendinget, Saa de ej effter Eskning noget creatur os fremviiste ej heller anden huusgeraad som til samme ovensch^{ne} Summæ Kunde Vurderis, iche des mindre haver vi arrestered og Seqvestrered alt hvis de er ejende intet at frarippis eller frakommis förend Sagens udgang effter Doms Erholdelße, det forrige Seqvestration ej anrörende Saal: at være Passered bekreffter vi med underteignede hænder og boemerker ut supra -

Ole Peders: Raae

Peder Niels:

Elling

P: N: S:

E: C: S:

Loe

Claus:

Dereffter Blev Sagen til denne tid ut supra meldt optagen -

Ole Raae paa de indstevntes vegne gestendigede at de vedstaar Gielden, men har intet at betale med hvilket de og seeniste ting vedgich.

Viidere blev og denne sinde indgived eller paastaaed men ~~citanten~~ Fuldmegtigen bem^{te} Mons^f Tommesen begierde over de indstevnte debitorer Poul Hval og Harald Ören var een Endelig Dom og Rettens Kiendelße med omkostnings erstatning begierende -

Herudjnden er saaleedes dömbt og afsagt -

(**fol. 8b**) Effterdj ved de i Retten producerede documenter er Nochsom beviist at indstevnte Poul Hval til Sl: Jörgen Nielßens effterleverske er skyldig den Summa 125 Rd 14 β og Harald

Ouren 99 Rd 6 β, hvilket de ei heller selv kand fra gaae, Altsaa bör de samme deris debet til velbem^{te} Matrone med hver 2 Rd^f i Processens omkostning inden Fembtten dage at svare og betale under execution i deris Midler effter Loven -

Saal: for Retten Passered Testeris med ~~egen~~ haand og Zignete - Actum Anno Diebus et Loco ut supra -

besk: 4 ark

(fol. 8b) vide fol: 7. a.

Ræster saa endnu hos bem^{te} Poul Hval paa foranförte bereigning over den Skyldige Capital og omkostninger den Summa 250 Rd 1 ort 4 β.

For hvilche Toe hundrede og Halftredsindstiuge Rixdaler 1 ort og 4 skil: Monsr Jörgen Niels: faar söge sin fornöyelse Fore, udj viidere Poul Hvals eiende Midler, Hvor findis Kand, effter-som intet viidere paa dette Stæd til udleg er angived eller fremkommen etc.

Rester saa Harald Tostens: Ouren endnu til Sl: Anders Pais arvinger den Summa 198 Rd 12 β. Siger Et hundrede Halfemtsindztiuge og otte Rd Tolv skilling.

Hvorfore vedkommende viidere faaer söge hannem og Midler hvor findes eller antreffis, som best veed og kd, effter som intet viidere til udleg paa dette stæd er angived eller forekommer etc -

L: S:

Lars Tönder

(fol. 11a) Indgangen som folio 6: b:

H^r Oberste Lieutenant Sibberens tiener Niels Jens: Presenterede sig for Retten og paa velbem^{te} sin Principals vegne fordrede den fra sist avigte Sageting opsatte Sag contra Anne Vejen som til denne tid blev forflöt igien udj Rette formedelst hun uden sin Landherris minde og tilladelse har tiltaged sig den Möndighed at lade andre saae gaarden hannem uafviidende -

Producerede saa sin hosbondz under egen hd Skrifftlige forfattede Stevning med deßen paa-teignede paaskriff som i alt er af fölgende medför

Saasom ieg ugieerne maae fornemme hvorleedes Leilendingen Anne Olsd: Vejen, haver bevilget (fol. 11b) Ole Drolshammer, Christopher Bertels: Sörum, Jacob Erichßen Braaten den störste Deel sin ager at Saae, uden min viidenskab eller tilladelse, alt saa Stevnis Eder Anne Olsdaatter Vejen, at möde mig eller fuldmegtig udj Rette paa Tandberg tingstue dend 24 November for Sorenskriveren C M:, der at giöre forClaring paa hvor meget I een hver af dennem haver bevilget, til samme tid og Stæd Stevnis Eder Ole Drolshammer, Christopher Bertels: Sörum, Jacob Erichs: Braaten at være Dom og Rettens Kiendelse undergiven, hvor ieg da vil formode at samme udaf Eder aavirkede afgröde bliver mig effter Lovens 3 bogs 14 Capit: 33 art: tilkiendt, med Landnam saavels: Processens omkostning, Ladendes ingen udeblivelße under Lovens bydende. Datum Brag. dend 3 November 1706 -

N. Sibbern

Anno 1706 dend 8 Nov: er denne Stevning Læst og forkyndt for alle indbem^{te} i deris egen paahör, det vidner vi undersk^{ne} sandfærdig at være Saa sant hielp os gud og hans Hellige ord

Ole Peders:

Hans Jens:

Hvor da samme tid mödte for Retten Anne Vejen, Ole Drolshammer og Christopher Sörum og da tilstoed hun at hun havde Lejed dennem eendeel ager for Skattepenge, begierte opsettelße at hun i Midlertid Kunde faa Leilighed at tale med Landherren derom -

Paa hendes vegne mötte nu Johannes Sörum i Rette og sagde at hun var Reist til Bragernæs at tale med Landherren derom, tilstoed ellers at hans broder Christopher Bertels: havde saaed hos hende noget meere end et kvarter Korn -

Ole Drolshammer vedgich at have saaed 1½ t^{de} havre med hende i noget Skreen Jord for 3½ Rd^r hand hende til Skattepenge laant haver.

(fol. 12a) Jacob Braaten var absent.

Niels Jenßen paa velbem^{te} sin Principal h^r obriste L. Sibberns vegne formeente, att effterdj contraparterne effter tilspörgelße for Retten har gestendiget at Anne Vejen har bevilget dem eendeel af sin Ager at saae uden Landherrens tilladelße, Altsaa paastod hand samme afgröde bör være hans Hosbond effter Loven hiemfalden tillige med at svare hannem Processens omkostning.

Dernest Begierte contraparterne opsettelße udj Sagen til Anne Vejens hiemkomst fra Landherren hvilket fuldmegtigen dennem ingenlunde vilde bevilge Men var endelig Dom uden nogen viidere opsettelße begierende.

Herudinden er saaleedes dömbt og afsagt -

Effterdj Anne Vejen ej Kand fragaae at hun jo har forloved de indstevnte Ole Drolshammer Christopher Sörum og Jacob Braaten at Saae den Jord hun haver i Böxel, de saadant og nu for Retten vedstaar, Altsaa er alt det som af dennem paa Vejens eje er indhösted Landherren Hr. Obriste Lieutenant Sibbern med Landnam hiemfalden, hvorimod Anne Veien er pligtig at svare og igiengive dennem Ligesaa meget, som dennem ved denne Dom er frakiendt, og s: Anne Veien ved denne sin forhold har forvoldet at Sagen er kommen til Process, saa bör hun og at svare dens omkostning med 1 Rd^r, hvilket i alt inden halv maanedz forløb bör effterkommis under execution effter Loven.

Saaleedes for Retten Passered. Testeris med egen haand og Zignete Actum A^o diebus et Loco ut supra -

besk: 1 ark

Ingangen som forrige

For Retten Presenterede sig ærlig og Velforstandige unge Karl Ole Peders: Raae som paa den Höyagtbar og Velfornemme Mand Seig: Söfren Hansen Lemmicks vegne befuldmegtiged og æskede den fra sist afvigte (fol. 12b) Sageting til denne tid opsatte Sag igien udj Rette mod Ole Vaagaard for giæld hand effter Dom til velbem^{te} hs Principal Skyldig.

Og Producerede da fuldmegtigen velbem^{te} sin Principals til forrige ting under egen haand Skrifftl: forfattede Stevneseddel med dens derpaa af Stevnevidnene anteignede paaskriff som i alt er af effterfølgende indhold -

Som Oluf Waagaard af Nördrehougs Præstegiel effter Dom datered Tandberg Tingstue den 17 Nov: Anno 1703, er mig Skyldig Capital, rente og omkostning effter bem^{te} Doms indhold dend Summa af 79 Rd^r 2 ort og 20 ß, med viidere paa voxsende rente siden Dommens dato, hvilke hand ej effter mindelig paafordring har villed betale, Thj gives bem^{te} Ole Vaagr hermed Lovlig Kald og Varbel at möde mig eller Fuldmegtig paa hans verne tingstue udj Nör-

drehougs Præstegield försthöldende Sageting som effter hans Maj^{ts} Lov berammet er, for at lide Dom og Rettens Kiendelße baade for Capital rente og omkostning. Brag. dend 12 october 1706.

S: H: Lemmick

Anno 1706 dend 9 Nov: Er denne Stevning Lovl. Læst og forkyndt for Ole Vaagrds boepæl i hans eget paahör, det vidner vi underteignede, Saa sant hielpe os gud og hans Hellige ord -

Anders Ols:

Nicolay Jacobs:

Dernest Producerede Fuldmegtigen een Dom afsagt paa Tandberg tingstue den 17 November 1703 over dend incitered debitor Ole Vaagaard, hvormed hand vil beviiße at det er een rigtig gield hand Krævis for, hvis Endel: Slutning er fölgende

Effterdj Ole Vaagaard ej har effterleved dend til citanten Seig: Söfren Hansen Lemmick udgivne og i acten indförte forpligt, Da paaleggis (fol. 13a) hannem herved at svare til velbem^{te} Seig^r Lemmick de ham forstragte Halfierdsindz tiuge og Fire Rixdaler med et aars rente, og i Processens omkostning 2 Rixdaler, og det inden fembten dage under Execution, i hs midler effter Loven -

Christian Muller L S

Paa Ole Vaagaardz vegne mötte Söfren Jempt for Retten og foregav at hand har Levered til Rasmus Svang 60 tylter ordinarie Furubord paa samme gield, sampt 6 Rd^r i penge for træer hand til broens opbiugelse ved Saugen har Levered, begierte til Næste ting opsettelße at hand i midlertid med cit: Kunde giöre afreigning - fremlagde saa forbem^{te} bordseddel af dato 13 decembr 1704 dens indhold er som effterlæßes -

Svend Ols: udförte og Levered til mig underskrevne af Ole Joenßens Vaagaardz Lange 14 foed Furubord Neml: 3 tioug ordinarie Furubord Neml: 3 tioug og 17 tyl: som hos mig er vorden Landsat. Svang dend 13 decem: Anno 1704

Rasmus Engebrets:

P: S. og Svend ~~Ols~~: er bleven skyldig til mig for Mad og öl penge 2 ort og 16 ß som I svarer mig naar Gud vil I Reißer til Bragernæs og hannem afkorter i hans betaling hos Jer Vale, Noch 4 ß, er tilsammen som ieg skal have 2 ort 18 ß hos Jer, Nock til 4 ß er tre mark -

Fuldmegtigen Ole Peders: Raae paa sin Principals vegne vilde ingenlunde tilstæde contraparten opsettelße saasom de bord effter dend i Rette lagde seddel ej er Levered til Seig: Lemmick, men var een u:opholdelig Dom i Sagen med omkostning erstatning begierende -

Herudjnden er saaleedes Dömbt og afsagt

Effterdj Ole Waagaard som fra siste ting til denne tid har nödt opsettelse ej beviißer til Sr Lemmick at have betalt det ringeste paa hans Sögning effter i Rettelagde Dom, Altsaa tilfindes (fol. 13b) hand til velbem^{te} Seig^r Lemmick inden fembten dage at svare dend Capital af 79 Rd 2 ort 20 ß og Rente siden Dommens datum til denne tid, sampt i omkostning 2 Rixd^r under adfærd effter Loven. Skulle Ole Vagaard have Levered noget paa forberörte gield, finder hand altid Seig^r Lemmick saa raisonnabel, at det af hannem i Summen decorteris -

Saaleedes for Retten Passered, Testeris med egen haand og Zignete Actum Anno, diebus et Loco ut supra.

besk: 1 ark

TING 17. DESEMBER 1706 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 13b) Indgangen som forrige, men den ~~16~~ 17de Decembr.

For Retten Presenterede sig dend Dannemand Madz Ols: Sörum og paa Sal: Peder Sörums arving^{rs} vegne fordrede Poul Hval i Rette for resterende Landskyld af 3 f: og 3 Set: godz i Hval med 4de penge sampt 3^{die} aaringer for 1704 og 1705, belöbende sig til 10 Rd^f 3 ort 9 ß.

Hvilken Sag hand mod dito Poul Hval til Nest afvigte Sageting ved Skrifftlig varsel i Rette har giort anhenggig hvis indhold er fölgende.

Ved disße 2de Kaldsvidne varslis Eder Pouvel Alvs: Hval formedelst I effter offte anmodning ej har villed indstille Eder med Betaling for dend resterende Landskyld til Sal: Peder Sörums Börns veigne som dennem Arveligen er tilfalden effter deris Sal: fader bem^{te} Peder Sörum som nu af öfrigheden er tilsat at være, Formönder for Neml: 2 aars Landskyld Anno 1704 og 1705 med ald den Rettighed som der til dependerer og det effter Skifftebrevvedz Formeld, Thi Stevnis Eder hermed bem^{te} Poul Hval at I möder os paa Tandberg tingstue for den velforordnede Dommer og Lougret at være Rettens Kiendelße undergIVEN samt paastaaes at vorde tilkiendt at svare dend resterende Landskyldz 3de aarstage og Andet som der af dependerer, med sampt den forvoldende omkostning, Ladendes ingen Lunde med udeblivelße. Sörum dend: 24 November 1706.

Madz Ols:

Svend Ols:

Ole Peders:

Tarald Peders:

(fol. 14a) Dend indstevnte Poul Hval mötte for Retten og tilstod ovenskrevne Krav at være Rigtig.

Dereffter var Madz Ols: Sörum paa Samptl: Salig Peder Sörums arvingers vegne een Retmesßig Dom med omkostnings erstatning begierende.

Herudjnden er saaleedes Dömbt og afsagt

Effterdj Poul Hval gestendiger de pretenderende 2 aars Landskyld til Sal: Peder Sörums börn at være Skyldig af 3 fiæring 3 Setting godz i Hval dennem med Böxel tilhörig, da naar odelskat og Rostieniste aftagis, Fierdepenge og 3de aars tage tilleggis og alt i penge effter Taxterne anslagis, bliver endelig Debet 10 Rd^f 3 ort 9 ß, Alt saa er hd Pligtig Krafft dette til citanterne at svare forberörte Sum som Arvingerne selv hereffter Ligner sig imellem, inden Femften dage med halvanden Rixdaler i Processens omkostning under adfærd effter Loven -

Saaleedes for Retten Passered, Testeris med egen haand og Zignete Actum A^o diebus et Loco ut supra.

besk: 1 ark

Indgangen som forige den 17 december

For Retten fremstillede sig dend Dannemand Niels Harknæs og fordrede den Sag igien udj Rette mod Hans Tosßevig, som fra sist afvigte Sageting til denne tid er bleven forflöt, for 8 Rd^f hand hannem een respective Laugtings Dom skyldig.

Stevnevidnene Ole Raae og Hans Jenßen afhiemlede ved æd at hand til afvigte ting var Lovlig Stevnt og at hand samme tid svarede dem at hand dito giæld var Skyldig -

Dereffter producerede hand Velædle og Velbyrdige h^r Assistance Raad og Laugmand Hanibald Stockfletz Dom afsagt paa Christianiæ Laugtingshuus Korsmisße Laugting dend 16 September 1700, Hvormed hand vil beviiße at dend giæld contraparten Hans Tosßeviig krævis for er Rigtig.

(fol. 14b) Hvilken Doms endel: Slutning er saaleedes Dömbt og afsagt som effterlæßes.

Da effter tiltale giensvar og denne Sags vel overveiede Beskaffenhed denne sag vedkommende Er saaleedes for Retten dömbt og afsagt -

Hans Tosßevig af Aadalen paa Ringerige lader indkalde Niels Stephens: Harkenæs af Landz Præstegiæld for under Retten udj Nördrehougs Præstegiæld paa Ringerige for een Koe Hans Tosßevig beskylder Niels Harknæs at have taget fra een anden mand Navnl: Johannes Graflij af Aadalen, Til denne Varsel at afhiemle, lader benevnte Hans Tosßevig for Retten fremstille tvende Stevnevidne som ligeleedes begge udj Aadalen ere boende, der iche forClarer hvad tid og Stæd de havde varslet Niels Harkenæs for denne Sag, samme varsel antager dend indstevnte Sorenskriver Jens Tyges: for Lovlig Idet hd Strax uden viidere beviis hentyder Sagen til een voldz gierning, Endog ingen vold her var begaaed imod Sagsögeren, dend sigtende Niels Harkenæs som er boende udj et andet fogderie og vit derfra, lader iche svare til denne u:formelig Mundtl: varßel, hvorföre hannem af den benevnte Sorenskriver Leggis Laugdag for, at möde effter oven^m varßel, som ej heller forkyndes for hannem, eller hand derom bliver viidende, förend Dom udj Sagen af den Sorenskriver var gangen, som uden ald viidere betenchende Dömmet hannem dend 11 Martj Nest afviget til sine volds böder med viidere. Effter denne Dom Lader fogden over Ringerige Lars Tönder dend 30 Martj strax effter ved Lensmanden Nub Strande i Aadalen, forordne 2de Mænd i bem^{te} Aadalen paa Ringerige, der skulle forföye sig til Niels Harkenæsßes Boepæl i Landz Præstegiæld, som er et andet fogderi, og der fornemmer hos hannem om hand i mindelighed vilde svare disße voldz böder effter Dommen eller ej, og (fol. 15a) Skulle de Lade hannem sielv paaskrive hvor til hand vilde resolve, men hvis hand selv iche vilde skrive paa Dommen, da befales de at söge Lensmanden der i Sogned som vidnisfast Dommer for hannem skulle afkynde, og hans svar derpaa teigne, og hvis benevnte Niels Harkenæs skulle beraabe sig paa Appelation skulle de udskichede paastaae Caution for Sagen, som alt fogdens egenhændig paaskriff paa Dommen udviißer, datered Steen dend 30te Martij aar 1700, som Dommen der paa Niels Harkenæs bliver anviiist udj Lands Præstegiæld dend 14 April samme aar 1700. Skrifer hd sielv derpaa til Appelation med erbydning at vil beviiße hvorleedes hand er Kommen til ermeldte Kur hvilken hd og saaleedes fuldbyrder, at hand dend 28 May strax effter indstevner Sagen for denne Ret til Korsmisßi Laugting som var dend 14 Septembr, hvor effter ingen af hans vederparter vilde möde, förend de ved Laugdag til dette Laugting blev forlagt, og da fremlegges Niels Harknæs Johannes Grafliens tilstand under eget boemerke og 2de vidners Stadfæstelße som Koen var ejende at hd sielv havde sat denne Kue i Pant til Niels Harknæs for 4½ Rd^r og selv til hs udsende bud Ladet udeLevere uden betaling förend hd nogen tid var sögt for giæld af Hans Tosßevig. Thi effter saadan Sagens beskaffenhed, og effterdj Niels Harkenæs iche befindes til denne Sag nogen tid Lovlig at være Stevnt, hannem ej heller nogen Laugdag at være ankyndiget, mindre at hand effter dend af Sorenskriveren allegerede Lougens Stender haver med Raadz Raad ganget i andens mands gaard, og brödt huuse, og der udtaget noget, men tvert imod fremlegger Eiermandens Hiemmel til ommelte Koe som hannem blev Levered, förend benevnte Eiermand Johannis Graflij kom i forfölgning for giæld af Hans Tosßeviig, hvilket Hans Tosßevig for denne Ret ej anderleedes Kand beviiße, da afsiges for Ret, at indstevnte Soren Skrifer Jens Tygeßens Dom bör være som död og magtislös, og iche komme Citanten Niels Harkenæs til nogen Præjudice

eller penges (fol. 15b) Udgifft i nogen maader, men hd effter sin fremlagde hiemmel af Eiermanden Johannis Graflj at beholde omtvistede Koe, og Hans Tosbevig for u:grundet og u:skiellig paaförte Process, at give til Niels Harkenæs til Processens omkostning Otte Rixdaler, saa bör og dend indstevnte Sorenskriver Jens Tyges: for denne sin u:grundede Dom at give tit bem^{te} Citant Niels Harkenæs i kost og tæring Fem Rixdaler som alt udreedes skal halv maanedzdag effter denne Dombs lovlige forkyndelße under adfærd effter Loven etc:

L S

H: *Stockflet*

vide infra NB q

Wiidere blev ej indgived eller paastaaed.

Hvorfore herudjnden er saaleedes dömbt og afsagt -

Effterdj udj Retten er fremviist velædle h^r AssistanceRaad og Laugmand Stockflets Dom som for Hans Tosbeviig befindes forkyndt hvorudj hand er tilkient til citanten Harknæs i omkostning at svare 8 Rd^f, saa bör hd og samme 8 Rixdaler med 1 Rd i omkostning at betale til dito Harkenæs inden halv maanedz forlöb under Execution effter Loven -

Saaleedes for Retten Passered Testeris med egen haand og Zignete Actum Anno, diebus et Loco ut Supra -

besk: 1 ark

NB q Mig underskrevne anviist paa Bönsnæs dend 10 Augustij 1701,

Jens Tygeßen

1701 dend 5 December er denne Dom Læst og forkyndt for Hans Bersvends: TaaBeviig i Aadalen med 2de Mændz Nærværelße Navnlig Ole Ivers: Enger og Mickel Östens: Solum.

O: I: S:

M: Ö: S:

(fol. 16a) Indgangen som forrige

For Retten Presenterede sig ærlige unge Karl Ole Peders: Raae som af dend Dannemand Engebret Peders: Nærstad befuldmegtiget og paa hans vegne fordrede eendeel debitorer i Rette for giæld de til hannem Skyldig -

Hvilken Sag hand ved een under hs haand Skrifftl: forfattede Stevneseddel til sist afvigte Sage-ting i Retten har ladet giöre anhengig og gested Stevnevidnene nu ved æed at de alle i effter- skrevne varsel sedel Mentionerede debitorer til Afvigte Sageting Lougligen ere indstevnte.

Stevningens indhold er fölgende

Hilßen med gud

Saas: ieg Nödvendig er aarsaget at Lade eder efftersk: for Retten indKalde for hvis I mig skyl- dig er, og ej effter offte paafordringer har villed betale, Nemlig af Nördrehougs Sogn, Hans Peders: Berg 9 rd 3 ort 23 ß. Gulbrand Ultvet 5 Rd^f, Tron Peders: Nu paa Loe Eje 3 Rd 1 ort 8 ß, Rasmus Kytte 1 rd 2 ort 22 ß, Erich Honerud 18 ß, Anun Sæmen 2 rd^f, Hans Anders: Sol- dat 2 rd 1 ort 8 ß, Halsteen Bölgen 7 Rd 20 ß, Steener Aslachsruud 2 rd 6 ß, Anund ibidm 4 rd^f 1 ort 15 ß, Erich Knæstang 1 Rd 2 ort 6 ß. Gunder Peders: Berg 3 ort 8 ß, Thor Delj 1 Rd 2 ort 12 ß, Carl Rödstöe 2 ort 4 ß Anders Berg 4 rd 3 ort 23 ß, Anders Loe 5 rd 3 ort 16 ß, Peder Niels: Loe 18 rd 1 ort 18 ß. Mickel LangEngen 3 ort 6 ß, Harald Øren 6 Rd 4 ß, Gulbrand Berg 2 ort 9 ß, Peder Ols: Wæsteren 8 rd 3 ort 18 ß, Peder Aaßerud 16 ß, Halvor Olsviigen 7 rd 20 ß, Ole Rudstaen 10 rd 2 ß, Torkild Fiösviig 2 ort 19 ß, Torbiön Gundbiörud 6 rd 1 ort 18 ß, Ole Ringerud 7 rd^f 2 ort 2 ß. Niels Findsand 2 rd^f 2 ort 14 ß. Gulbrand Hougerud 11 Rd 1 ort 8 ß, og Niels Erichs: Næs 2 rd 3 ort 16 ß. Thi givis Eder alle forindförte Lougl: Kald og

varsel at möde mig eller Fuldmegtig udj Rette paa Eders anordnede tingsted Tandberg först-kommend 14 Novembris, der at være Dommeren og Rettens Kiendelße undergiven til be-taling med omkostnings erstatning.

I ligemaade Kald og Varbel gives Eder Johannes (fol. 16b) Gonnæs af Hoele Sogn for 4 rd^f 1 ort I er mig Skyldig, saa og Arne Gonnæs for 4 rd^f 20 β, at möde mig i Rette paa Eders anordnede tingstue Moe förkommende 26 Novembris, da at være Rettens Kiendelße under-given til min betaling med omkostnings erstatning, s: Eder samptl: for Retten skal blive tilkiendegived og paastaaed. Medhavende hvis I herimod haver at före, og Lader ingen ude-blivelße Skee under Lovens foresigende. Actum Nærstad dend 4 octobris Anno 1706 -

Engebret Pederßen Nærstad

Anno 1706 dend 4 November til dend 10 dito er denne Stevning Lovlig Læst og forkyndt for alle indbem^{te} deris boepæl, det vidner vi sandfærdig at være Saa sandt hielpe os gud og hs Hellige ord

Ole Peders:

Hans Jens:

Wiidere blev ej i denne Sag indgived eller paastaaed alleeniste fuldmegtigen var over de ind-stevnte debitorer een Retmesßig Dom og Rettens Kiendelße med omkostnings erstatning be-gierende -

Og da herudjnden saaleedes Dömbt og afsagt

Effterdj indstevnte debitorer er Lovligen Stevnt og effter foreleg til denne tid ej möder, Alt saa ere de tilfunden at svare deris giæld som fölger, Hans Berg 9 Rd^f 3 ort 23 β, Gulbrand Ultvet 5 Rd^f, Troen Loeje 3 rd 1 ort 8 β, Rasmus Kytte 1 rd 2 ort 22 β, Erich Honerud 18 β, Anun Sæmmen 2 rd^f, Hans Anderßen Soldat 2 rd 1 ort 8 β, Halsteen Bölgen 7 rd 20 β, Steener Aslagsrud 2 rd^f 6 β, Anun ibidm 4 rd 1 ort 15, Erich Knæstang 1 rd^f 2 ort 6 β, Gunder Berg 3 ort 8 β, Thor Delj 1 Rd 2 ort 12 β, Carl Rödstöe 2 ort 4 β, Anders Berg 4 rd^f 3 ort 23 β, Anders Loe 5 rd 3 ort 16 β, Peder Loe 18 Rd 1 ort 18 β, Michel LangEngen 3 ort 6 β, Harald Ören 6 Rd 4 β, Gulbrand Berg 2 ort 9 β, Peder Væsteren 8 rd 3 ort 18 β, Peder Aaßerud 16 β, Halvor Olsviigen 7 rd 20 β, Ole Rustaen 10 rd 2 β, Torkel Fiösvigen 2 ort 19 β, Torgrim Gun-biörud 6 rd 1 ort 18 β (fol. 17a) Ole Ringerud 7 rd 2 ort 2 β, Niels Findsand 2 rd 2 ort 14 β og Niels Erichs: Næs 2 rd 3 ort 16 β, hvilche alle mæstendeels for Stevnevidnene har tilstaaed gielden at være rigtig Hvorfore de og samme inden Femtten dage til Citanten Embret Nær-stad med sampt af hver Rixdaler 8 skilling Processens omkostning under Nam i deris Midler effter Loven, og som Gulbrand Hougerud effter i Rette lagde bondebog har Contra Reining og citanten ej selv tilstæde opsettis den Sag til Næste ting -

Saaleedes for Retten Passered, Testeris med egen haand og Zignete Actum A^o diebus et loco ut supra

beskreven I Arck,

TING 18. AUGUST 1706 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 17a) C M etc: gör vitterligt at Anno 1706 dend 18 Aug: blev Retten til Opsettelße ting betient paa Tandberg Tingstue i Nördrehougs Præstegield paa Ringerige Overværende Kongl: Maj^{ts} Foged Höyagtbar og Velfornemme Mand Seig^t Laurs Tönder, Böygde Lensmanden Peder Rasmußen Raae sampt effterskrevne Lougrettismænd, Neml: Ole Gaugnum Niels

Berger, Michel Vexsal, Embret Smedzböl, Hans Gullerud, Peder Tanbye, Anders Eidsgrd og Erich Jörgeßen Tandberg -

For Retten Presenterede sig dend Dannemand Erich Smed ved Hönefosßen og æskede eendeel debitorer igien udj Rette som til Nestafvigte Sageting ved Skrifftl. Stevning af hannem var indkaldet og som de ej endnu efter foreleg möder, aflagde Stevnevidnene Ole Raae og Arne Joenßen deris Corporlig Æed at de til Dito tid ere Lovligen Stevnt -

Stevningen er af følgende indhold.

Ved disße 2de Kaldz vidne varslis efftersk: som af Ret vitterlig giæld som de mig effter foregaaende Dom er Skyldig, hvilken Dom nu er forstaaen Saa foraarsagis ieg derfor at Lade indkalde effterm^{te} Neml: Anders Graflj dend yngre 10 rd^r 1 ort, Hans Tosßeviig 3 rd 2 ort, Svend Werns: 5 rd^r 1 ort 17 β, Ole Hendrichßen ved Hönefosß, som hans Sön Hendrich Möller svarer 9 rd 2 ort 2 β, Gunder Berg nu hos Poul Peders: 2 rd 2 ort Povel Busterud 3 ort, Ole Ellingßen Næs 11 β, Sören Mosßis arvinger 3 rd^r, Gulbrand Ellings: Næs 1 Rd^r, Engebret (fol. 17b) Buste-
rud 3 ort 15 β, Lauridz Mogenßen Hundzdalen 6 rd^r 2 β, Morten Peders. ved Hönefosßen 3 rd^r 2 ort 12 β, Hvilke Forsk^{ne} debitorer hermed Lovl: Kald og Varsel givis at möde mig eller min fuldmegtig udj Rette paa Tandberg tingstue til nu kommende dend 14 Julij For dend velforordnede Dommer og u:villig Lougret som ieg da formoder vorder tilkiendt at svare og betale mig forberörte Retmesßige fordring sampt dend mig forvoldende omkostnings erstatning, Laden-
des ingen med udeblivelße under Lovens Biudende. Hönefoss dend 12 Junij Anno 1706,

Erich Christophers: Smed +

Dernest Producerede hand een Dom afsagt paa Trögstad tingstue dend 30 Martij 1701, hvor-
med hand vil beviibe at gielden er rigtig som de indstevnte af hannem Sögis for - hvis Ende-
lig Slutning er saaleedes meldende -

Effterdj de indstevntis tilstand for Stevnevidnene har været denne, at de icke Kunde fragaae Citantens Fordring, Da er de hermed tilkiendt til meerbem^{te} citant Monsr Jacob Klodt at Svare deris debet som forbem^t Neml: Anders Graflj dend yngre, Nie Rixdaler Trei Ort, Torsten Hæl, Tou Rd tou ort, Ole Gröterud Fem Rixdaler, Een Ort Tou Skilling, Hans Tosßeviigen Trej Rixdaler, og Svend Wernerßen Fire Rixdaler Trei ort Sytten skilling, Derforuden bör eenhver i processens omkostning at erstatte Citanten een halv Rixdaler som alt inden fembten dage bör betalis under Execution i deris Midler effter Loven - etc:

Christian Muller L S

Af de inciterede mötte Morten Pederßen og Negtede ved sin æed intet at være Skyldig, da som dend giæld hand Krævis for, er sat i det Producerede Skifftebrev blandt de u:visße gielder, hand og har gjort sin æed at hand intet skyldig, er hand frikiendt for citantens tiltale, De öfrige saasom derfor fremleggis rigtighed Neml: een u:svæchet Dom (fol. 18a) og et Skifftebrev, ere tilkiendte at svare hvis de ere pligtige med 6 β af hver Rixdaler i omkostning inden Fembten dage under adfærd effter Loven nemlig, Anders Graflj den yngre 10 Rd 1 ort, Hans Tosßeviig 3 rd 2 ort, Svend Verns: 5 rd 1 ort 17 β, Ole Hendrichßen ved Hönefosßen s: hs Sön Hendrich Mölla svarer 9 rd 2 ort 2 β, Gunder Berg 2 rd^r 2 ort nu hos Poul Peders:, Povel Busterud 3 ort, Ole Ellings: Næs 11 β, Söfren Mosßis arvinger **q**

Saaleedes For Retten passeret, Testeris med egen haand og Zignete, Actum Anno, diebus et Loco ut Supra.

besk: 1 ark

+ Anno 1706 dend 24 Junij er denne Stevning Lovlig forkyndt for alle de vedkommende som tilholder udj Aadals Annex for deris Boepæl, bekeffter vi med voris æed Saa sant hielpe os gud og hs Hellige ord

Gundvold Nubs:

Hans Tosbeviig

q 3 Rd, Gulbrand Ellings: Næs 1 rd^r, Engebret Busterud 3 rd 15 ß og Laurs Mogenßen Hunsdalen 6 rd 2 ß -

TING 16. DESEMBER 1706 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 18a) C M etc: Sampt efftersk: Laugrettismænd af Nördrehougs Præsteg: paa Ringerige, Neml: Ole Jens: Vager, Erich Jörgenßen Tandberg, Ole Gaugnum, Niels Berger, Anders Eidzgaard, Peder Tranbye, Michel Vexål og Engebret Hoenerud, gör vitterligt at Anno 1706 dend 16 December blev Retten til Opsettelse ting betient paa Tandberg Tingstue i dito Nördrehougs Præstegield paa Ringerige, overværende Kongl: Maj^{ts} foged T: T: Seig^f Laurs Tönder, udj Böygde Lensmanden Peder Rasmusens Stæd hs Sön Ole Raae med tingsögte almue fleere.

Fremkom for Retten Thomas Olßen Giörud og begierte et Lougdaned tingsvidne angaaende den u:löchel: Ildebrand hannem sist afvigte d: 28 September om Nattetide ~~u:löckeligen~~ u:formodentlig er paakommen, I det for hannem er opbrent Stuehuus Stabur, Storis, Vedskaale og et fæhuus, saa hand iche fich noget af hans Lösöre Reddet og med Nöd Slap ud med Koene og Barn af Luen med Lived -

Fremstillede saa 2de Prov Neml: Amund Hoenerud og Fridrich LangEngen som vandt ved Æed saaleedes at Natten for Mickaeli Nestleeden blev alle Thomas Giörudz Midler ved een meget u:formodentl. ildebrand fortæred, saa og alle gaardens huße opbrent undtagen et fæhuus, een Stald og een Love som er bleven Reddet, hvor over hand er geraaden i stor fattigdom saasom ald hans Lösöre som forbem^t er bleven opbrend (fol. 18b) hvilket hand af Retten under vedbörl: bekefftning begierte beskreven.

Saal: ~~for Retten~~ Passered, Testeris med egen hand og hoströgte Zigneter Actum Anno die et Loco ut supra -

besk: 1 ark

TING 17. DESEMBER 1706 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 18b) Indgangen som paa fol: 6 men den 17de december.

Mons^f Jörgen Laursen residerende paa Hönen presenterede sig for Retten og fordret eendeel af sine Landbönder udi Rette, som hand til nest afvigte Sageting den 24 Novembr hafde indstefnte for resterende Landskyld, nemblig Ole Wager for 94 Rd 2 ort 8 ß, og som hand ei lengere kand betroe ham sin grd, da den til fardag at fravige, samt og Lars Vager som ei har sin paa-boende gaard i böxel for 44 Rd^r 3 ort -

Dereffter Producerede velbem^{te} Jörgen Larsen een over forn^{te} sine Landbönder skrifftlig forfattede Stefning samt een Specification paa hvis de hannem skyldig som begge saaledis er meldende.

Saa som Oluv og Lauritz Wager indesidder med mange aars Landskyld af min gaard Wager samt 3de Aars holdning og anden Rettighed som de mig deraf er pligtig, og icke i mindelighed effter offte derom gjorde erindinger haver vildet betale, ei heller med huuße biugning holdet gaarden ved lige som det sig bör, hvorföre ieg formeener de ei alleene bör betale mig den resterende Rettighed, mens end ogsaa gaarden at afvige, saasom ieg dennem fremdeelis gaarden til brugelighed ei kand betroee; Thi varsles derfor bem^{te} Oluv Wager at möde udj Rette med sin böxel seddel, saavel som Lauridz Wager med sin bevillings seddel, som hannem for rom tid er givet, samt alt andet de kand have sig til forsvar, Hönen d. 8 Novembr. A^o 1706 -

Jörgen Lauridßen

Anno 1706 den 24 November er denne stefning læst for Ole og Lars Wagers boepæl i deris egen paahör,

(fol. 19a) Til vidne Gunder Pederßen og Hans Pederßen L--- --- sant hielpe os gud og hans hellige ord,

H. P. S.

Gunder Pederßen

~~De indstefnte mötte for Retten og vedstod gielden.~~

~~Sr Jörgen Larßen efftergav Ole Wager 34 Rd 2 ort 8 ß, foruden 20 Rd.~~

Oluf Wager resterer Landskyld og Rettighed som følger, nemlig for A^o 1691 ogsaa fremdeelis hidindtil aarligen med forhöjelßen indbereignet af 1½ Skippd tunge nemlig 9 Rd. bedrager sig udj 16 aar til 144 Rdr noch 3de aars holdning for 5 aar imidlertid af 1½ skippd. hver holdning effter Loven 1½ Rd^f belöber sig til 7 Rd^f 2 ort -

Summa over alt foruden hvis hand er mig pligtig at före effter loven med skyldz ferd til penge	151 Rd 2 ort
---	--------------

Derimod kommer hannem til afkortning Odelskatten og Rostienisten af 1½ skippd. saa meget hand kand beviße aarlig deraf til Kongl. Mai ^{ts} foget at have betalt Odelsskatten bedrager sig aarlig til 2 Rd 1 ort og udj 16 aar til	36 Rd
--	-------

derforuden betalt som følger nemlig	
1½ t ^{de} Korn a 2 Rd ^{er}	3 ”
barket 5 huder a 1 ort 8 ß er	1 - 2 - 16
A ^o 1698 den 23 decembr 1 t ^{de} Korn for	2
og ½ pund humble for	- 2 - 12
noch forhen et pund homle	1 - 1
A ^o 1703 den 22 december 1 t ^{de} malt for	2
A ^o 1704 d. 11 Januarj leveret 1 t ^{de} malt for	2
noch forhen 1702 kiört 2 læs steen fra Bragnes for	1 - 2
1703 kiört 4 læß steen fra Bragnes for	3
A ^o 1705 in octobr: leveret 3 q ^r Roug for	1 - 2
A ^o 1706 d: 2 december leveret 1 t: og 3 settinger malt	<u>2 - 1 - 12</u>
	20 Rd ^f 3 ort 16

Summa med forbemelt belöber sig til	56 - 3 - 16
derpaa bliver Ole Wager mig skyldig	94 - 2 - 8

(fol. 19b) Da ieg icke lenger kand betroee Oluv Wager gaarden at bruge og besidde for hans u:vederheftighed, og om hand ---- igien Pretenderer som ieg dog icke er pligtig, vil ieg dog

----- hannem derfor 20 Rd^f med de vilkaar at han ----- fardag qviterer gaarden for Rostienisten decourteris hannem den aarlig skydz færd, hand effter Loven mig er pligtig og for det öfrige at betale mig ald foraarsagede Omkostning -

Anno 1697 den 14 April haver ieg bevilget Lars Erichßen til brugelighed halvanden skippd. i Vager paa 2de aars tid, med saadn vilkaar at hand istæden for Landskylden skulle bygge og forbedre gaarden, hvis bröstoffeldighed som derpaa kunde befindis, om det af hannem er effterkommet veed ieg icke, siden den tid haver hand brugt grden udj 7 aar, aarlig bereignet med een fierde deel forhöjelße, naar Odelsskatterne afkortis til 6 Rd 3 ort er - 47 Rd 1 ort.

Derpaa afkortis 2½ q^{ter} hvede for 2 Rd 2 ort, er saa skyldig 44 Rd 3 ort

For den aarlig skydzfærd decortieris hannem Rostienisten.

Hönen d: 17 decembris 1706.

Jörgen Larsen

De indstefnte Ole og Lars Vager, mödte for Retten og tilstoed gielden at være rigtig, effter den som forbemelt udj Retten fremlagde Specification -

Og som gaarden Wager skal være meget ringe, og de brugende gandske forarmet saa har deris Landherre Sr Jörgen Larsen efftergivet Ole Vager at det hand hannem schyldig 34 Rd 2 ort 8 ß, forunden 20 Rd i böxel som tilforn indfördt, og Larß ibid. 14 Rd 3 ort: hvorfor de tackede hannem, og belovede velbem^t Jörgen Larsen at delatere dem for deris öfrige giæld i 5 aars tid herefter at reigne -

Hvorefter hand var dom med omkostnings erstatning begierende -

Herudinden er saaleedis dömbt og Afsagt -

(fol. 20a) Saasom det er venteligt at Leilendingerne Ole og Lars Vager icke skulle være capable at svare deris Landherre Sr Jörgen Larßen hvad de kunde blive skyldige for det brug i Vager om de der lenger skulle blive besiddende, effterdj de ere ei megtige at betale den Sum de allereede pligtige, som tilforne indfördt, hvorudover gaarden kunde geraade i stoer bröstoffeldighed og de i större giæld; som da ~~landherren~~ jorddrotten ei lenger vil betroe dem sin gaard til brugelighed, leilendingerne ei heller god for i ~~Rette~~ betimelig tid at svare den deraf gaaende rettighed med meere, alt saa bör de effter de os i Loven foreskrefne fardage fraflötte det brug de har været til dato bevilget i dito Wager, og derforuden bör Ole Vager at betale til Cit: effterdj hd. s. tilforn indfördt har været saa raisonabel at efftergive ham en temmelig deel af Capitalen - halffierdesindztiue Rixdaler og Lars Wager som ligeledes har faaet afslag 30 Rd^f som tid effter anden inden 5 aars forløb bör svaris og betalís, saa bör og een hver af de indstefnte til Cit. i Processens omkostning at contribuere 1 Rixd. til de tider som for er rört -

Saaleedis for Retten Passeret bevidnes med egen haand og Zignete. Actum Anno die et loco ut Supra

besk^{en} 1 Ark.

TING 14. MARS 1707 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 20b) C M: etc: giör vitterligt at Anno 1707 den 14 Martij blev Retten til almindelig Sage-ting betient paa Tandberg Tingstue i Nördrehougs Præstegield paa Ringerige, overværende udj Welb: hr Amptmand Gluds Stæd hans fuldmægtig Monsr Uldrich Fridrich Wendelboe Kongl: Mai^{ts} foget höiagtbar og Velfornemme Mand S^r L: T:, Böygde Lænsmanden Peder Rasmußen Raae sampt effterskrefne Laugrettismænd af bem^{te} Nördrehougs giæld nemlig

Niels Hval, Ole Egge, Christopher Gielde, Siver Tandberg, Ole Waagaard, Johannes Sörum, Hogen Modalen og Joen Ourdal -

Monsr Peter Pauli, af hans höiærværdighed biscoppen D: Hans Munch befuldmægtiget, Presenterede sig for Retten, og paa höibem^{te} hans höiærværdighedz vegne fordrede Sagen i Rette mod een deel af hans Landbönder her j gieldet for resterende Landchyld, hvilcken Sag först udj Retten er giort anhängig til det almindelig Sageting den 14^d Julij nestleden aar og derfra forflöt til den nest paa fölgende 18 augustij.

~~Hvorda Welbem^t hans höiærværdighed hafde ladet indstefne Harald Ouren samt Anne og Ole Vejen etc for resterende Landskyld de ham pligtig — Og blef fremlagt deris schriftlig forfattede indleg af denne bemeld NB her indföris biscoppens Reigning~~

Af de inciterede mötte for Retten Anne og Ole Vejen som Producerede een seddel af hr: Obristl^t Sibbern dennem meddeelt, at velbem^{te} hr. Obristl^t Sibbern paa deris vegne hafde betalt Landskylden til Biscopen Doctor Hans Munch til 1705 aars udgang hvilcken seddel er saaleedis meldende:

Den Landskyld for fem aar som hans höiærværdighed Bispem har ladet indstefne de Vejens opsidere fore har ieg underskrefne for 8te dage siden ladet til Bispem betale som hermed testeris

Bragnes d. 19 Julij 1706 -

N. Sibbern

Harald Ouren som ej möder tilstæde, men foregivis at være reist til Christiania tillige med de öfrige udeblivende for at giöre Clar med sin Landherre foreleggis Laugdag til neste ting den 26 November -

~~Hereffter Sagen til denne tid ut supra meldt blev optagen.~~

~~Og blev da fremlagt bem^{te} Mons. Petter Pauli hans höiærværdighed Doctor Hans Munchis Reigning som saa liuder.~~

(fol. 21a)

Gud Störeke Retten!

Agtbar og velviise hr Dommer!

~~Som een deel af Bispestolens leilending og landbönder meget u. tilbörlig aar effter andet hendsidder og faae ickun lidet og eendeel intet af aarlig Landskyld nyder og erlegger sig saal: u. loulig fra — det som gud og Kong: haver Lagt til Livets ophold, alt saa forarsager ieg imod min villie, effterdj taalmodighed og advarsel intet kand frugte med lou og Ret at tiltale de udeblivende og ved endelig Nams dom min Rettighed at udsöge thi haver ieg til nærværende ting som holdes i Tandberg tingstue i Nördrehougs Præstegield ladet indstefne besiderne paa Ören Vejen og Naekerud, efftersom mig tilkommer af vedkommende paa~~

Weien		Ören	
1700 bygmalt ½ skippe	2 — 1 ort	1702 Rugmeel 1^f	1 — 18
¼	- 2 — 6	¼	- 1 — 4½
	2 — 3 — 6		1 — 1 — 22½
1701 bygmalt ½ skippe	2 — 2	1703 Rugmeel 3^f	4 — 2
¼	- 2 — 12	¼	1 — 12
	3 — 12	Hölling	- 1
1702 bygmalt ½ Skipp^d	2 —		5 — 3 — 12
¼	- 2	1704 Rugmeel 3^f	3 — 1 — 18
	2 — 2	¼	- 3 — 10½

1703 bygmalt $\frac{1}{2}$ skippd $\frac{1}{4}$	2-3 - 2-18 3-1-18	aarlig holling	- 1 4-2-4$\frac{1}{2}$
1704 bygmalt $\frac{1}{2}$ skippd $\frac{1}{4}$	2-1 - 2-6 2-3-6	1705 Rugmeel 3 ^r $\frac{1}{4}$	3-1-18 - 3-10$\frac{1}{2}$ 4-2-4$\frac{1}{2}$
1705 bygmalt $\frac{1}{2}$ skippd =	2-2 - 2-12 3-12 17-3-6		16 d ^r
		Nækerud	
		Rugmeel 12 Lispd $\frac{1}{4}$	3 - 3-10 3-3
	Summa Summarum		37 rd^r 3 ort 7$\frac{1}{2}$ s

~~Hvileken Restantz /: Salvo errore calculi /: effter de aarlige satte og trøgte taxter med deris 4de deel til udeblivelse straf effter loven, sampt aarlig holdning i steden for 3de aars tage saaleedis er udreignet, som ieg formoder den Retsuindige og Velvise Dommere mig hos vedkommende tilkiender med billig omkostnings erstattelse, at de i fremtiden Kan lære j rette tide at svare og yde hvis de ere pligtige og skyldige, og icke saa mange aar hereffter u tilbørlig med Landskylden hensidder, men den aarlig og udj Rette tide yder og Clarerer, Den Retsindige Dommer gud befalet af~~

~~Bispegaarden for Christiania
d. 30 Junij 1706 -~~

~~Hans höiagtbarhedz
i Herren beredvillige~~

~~H. Munch D.~~

Hvorfra Sagen videre med deris Höjærværdigheds consentz blev forflöt og til denne tid ut supra meldt optagen.

(fol. 21b) Og var da fuldmægtigen forn^t Mons^t Petter Pauli Dom med omkostnings erstatning over de indstefnte Landbönder begierende, saal: som og Ole Vejen for resterende Landskyld for A^o 1706 3 Rd 12 β, som de ej kunde fragaae, Harald Ören for 1704 -1705 og 1706 - 16 Rd 1 ort.

Derimod Producerede Harald Ören sin Landskyldbog hvor af sees at hand til 1704 exclusive er skyldig 4 aars Landskyld, hvorpaa hand har betalt 3 skippd. meel og i penge 5 Rd^r naar dette i forskrefne aars Landskyld Decorteris, kommer bonden paa Landskylden for 1704 1705 og 1706 til gode 2 Rd^r naar Landskylden for 1704 deraf effter hans höiærværdighedz opset er betalt, kommer Harald paa 1705 til gode 2 ort 6 β, bliver da hans endelig Debet for 1705 2 Rd 3 ort 12 β, forhøjelßen deraf 2 ort 21 β for 1706, effter fuldmægtigens indgivene Reigning 4 Rd 12 β, er i alt 7 Rd 2 ort 22 β, NB. vid. infra Act. Jörgen Haagenßen for landskyld af Field for 1702: 1703 og 1704 - 29 Rdr 15 β, som hand for Retten vedstoed at være rigtig -

Widere blev ei indgivet eller paastaaet, hvorföre herudinden er saaleedis dömbt og afsagt, Saasom effterskrefne Dannemænd befindis til hs höiærværdighed Biscopen Docter Hans Munch skyldig effter den nu for Retten gjorde Liquidation, saasom Vejens opsiddere 3 Rd 12 β, Haarald Ören 7 Rd 2 ort 22 β, og Jörgen Haagenßen for dum boende paa Syndrefield 29 Rd^r 15 β, saa bör de og samme giæld og Landskylds restance til velbem^{te} Deris Landherre inden 15 dage med sampt een hver i Processens omkostning 1 Rd. at svare og betale under adfærd i deris midler effter Loven -

Saaleedis for Retten Passeret, bekræftis med Egen haand og Zignete. Actum Annis, diebus et loco ut supra -

besk. 1 Ark

TING 16. MARS 1707 PÅ MO I HOLE

(fol. 21b) C M: etc. giör vitterligt at A^o 1707 dend 16de Martij blev Retten til almindelig Sage-ting betient paa Moe tingstue i Hoele Præstegield paa Ringerige, overværende udj Welbr. hr. Amptmand Gluds Stæd hans fuldmægtig Mons. Uldrich Fridrich Wendelboe, Kongl: Maj^{ts} Foget højagtbar og Velfornemme Mand Seig^r Laurs Tönder Böygde Lænsmanden Tosten Johanßen Bye, samt effterskrefne Laugrettis mænd af dito Hoele gield nemblig: Johannes Gonnæs, Peder Fröoug, Hans Skougmarcken (fol. 22a) Hendrich Ulleren, Gunder Rud, Johannes Field, Christopher Gonnæs og Claus Hunstad -

For Retten presenterede sig Monsr Petter Pauli, som paa hans höiærværdighed Biscoppen doctor Hans Munckis vegne ~~fordrede~~ var befuldmægtiget at tale Sagen igien mod Embret Svarstad, Gulbrand nordre Field, Ole Nackerud, Ole og Johannes Gonnæs, Peder Biercke og Niels Biercke etc: i Rette, for resterende Landskyld til höibemelte deris höiærværdighed pligtige - hvilcken Sag först udj Retten er bleven giort anhängig til det almindelig Sageting den 16 Julij nestleden aar,

Som ingen af de indstefnte da mötte aflagde Stefnevidnene Tosten Bye og Ole ~~Effe~~ Evie æd at de lovligen ~~hadde indstefnt ovenskrefne Landbönder~~ til forberörte 16 Julij: ~~1706~~ vare cite-rede -

Hvoreffter Sagen til den 14 augustij blev optagen, og videre derfra med Laugdags foreleg til nest paafölgende 26 November, hvorfra den atter igien med deris höjærværdigheds consentz til denne tid ut supra meldt blef forflöt -

Og Producerede da forn^t Petter Pauli 2de Stefninger, hvor ved hans höiærværdighed havde indkaldet Embret Svarstad og Gulbrand Nordre Field for at faae dom over dem til gaardens afvigelße og deris festes forbrydelse saasom de ei ere god for at svare hannem den af deris brugende gaard gaaende Landskyld etc ~~og beförgtede sig selv at komme til at svare Kongl: Skatter for dem, i fald de længer skulle bruge gaardene, hvileke~~

Stefningene med deris paaskriffter indeholder fölgende:

Kongl. Mai^{ts} Foget over Ringerige og Hallingdalen
ædle og höiagtbare Sr Lauridz Tönder.

Efftersom Leilændingen Engebret Svarstad effter mange gjorde paamindelßer og advarseler bortsidder aar effter andet med Lanskyld og Rettighed, og gaarden paa huuße, æger og Eng ilde Svecker og forderver, saa det icke lader sig anßee Stædet ved hannem skal blive forbedret, men io meere og meere forværet, alt saa foraarsagis ieg imod min villie tjenstligst at begiere hr. foget paa Embedets vegne ville med Retten assistere og befale Læns mænd og 2de Mænd at udsige forbem^{te} Engebret Svarstad af Kongl. Mai^{ts} benificerede gaard Svarstad og hannem befale förstkommende fardag 1707 af gaarden at flötte og udvige, og derhos at svare resterende aaringers Landschyld og Rettighed samt aabodz fald og andet hannem af Retten og Dommen kand blive paalagt; forvendter saa til effterrettlighed mændenes forretning med Loumæs-ßig paaskriffit at mand dermed saa videre effter fornödenhed kand fremgaae. Forbliver

Bispeg: for Christiania den 3 decembr.
1706 -

ædle Höyagtbare hr: fogets
udj herren beredvillige tiener

H: Munch

(fol. 22b) Böigde Lensmanden Tosten Bye haver effter denne hans höiærværdighedz begiering med de 2de Dannemænd Jens Moe og Claus Hunstad at liuße lovl: indsigelße for Ingebret Svarstadz boepæl den brugende bispestoels gaard til fardag at rödig holde under videre paa-fölgende Rettens medför, alt effter lovens tilhold og foresigende, Steen d: 10 10br. 1706

L. Tönder

Anno 1706 den 11 decemb. haver ieg tillige med underskrefne mænd Lovlig læst denne afsigelße for Engebret Svarstadz boepæl Testerer

Tosten Johanßen

Jens Hanßen

L S

Claus Hunstad

K b: S H:

Kongl. Mai^{ts} Foget over Ringerige og Hallingdalen
Ædle og höiagtbare Sr Lauridz Tönder.

Efftersom Lejlændingen paa Nordre Field Gulbrand Olßen effter mange giordte paamindelßer og advarßeler, bortsidder aar effter andet med Landskyld og Rettighed, og gaarden paa huuße ager og Eng ilde Svecker og forderver, saa det icke lader sig anßee Stædet ved hannem skal blive forbedret, men io meere og meere forverret, alt saa foraarsagis ieg imod min villie tienstligst at begiere hr. foget paa Embedets vegne ville med Retten assistere og befale Læns-mænd og 2de Mænd at udsige forbem^{te} Gulbrand Olßen af Kongl. Maj^{ts} beneficerede gaard Nordre Field og hannem befale förstkommende fardag 1707 af gaarden at flötte og udvige, og derhos at svare resterende aaringers Landschyld og Rettighed, samt aabodz fald og andet, hannem af Retten og dommeren kand blive paalagt, forvendter saa til efterretlighed mænde-nes forretning med Loumæsßig paaskriff, at mand dermed saa videre effter fornödenhed kand fremgaae, forbliver

Bispeg: for Christiania
d. 3 dec: 1706.

ædle höiagtbare h^r Fogetz
udj herrens beredv. tiener

H. Munch D.

Böygdælensmanden Tosten Johanßen Bye forföjer sig med videre straxen til Gulbrand Olßen Field og effter denne begiering ankyndiger hannem loulig opsigelße, at hand med grdens Rödig giörelße holder sig loven, til neste fardag udj tilkommende aar 1707 effterretlig, saa fremt hand ei anderledis med Landherren kand blive foreenet. Steen d. 16 decembr. 1706

L. Tönder

Anno 1706 d. 22 Decembr. er denne afsigelße loulig læst for Gulbrand Olßen Nordre Field for hans Boepæl i hans hustrues paahör, til vidne er Peder Torchildßen og Hovor Knudßen til vitterlighed Testerer

Tosten Johanßen

Dereffter fremlagde Engebret Svarstad og Gulbrd. Nördrefield (fol. 23a) deris skrifftlige for-fattede tilsvær som fölger -

Retten og des betienter Gud bevare!

Det er dis verre alt for vist ieg fattige mand ei har hid til kundet af---- min pligt med Land-skylden og 3^{die} aars tage for de 3 fiering tunge hans höiærværdighed Biscoppen Doct. Hans Munch som beneficium fölger udj Svarstad ieg beboer, hvilcken gaard er af een med de ringe-ste her paa Ringerige og aldrig er vorden for min tid svaret Landskyld af over 40 aar for sam-

me ringhed skyld, er ieg dis vær imod min villie bleven skyldig den pretenderende Landskyldz Rest og dislige, som dog nu omstunder enten skulle været af et got hierte Clareret, hafde icke min lade og Creature denne afgangene höst bleven med Arrest af Kongl. Maj^{ts} Foget belagt, til min stoere skade, at mit brug paa udmærcken derover blev nedsneed og beliggende for hvilcke ieg var belofft hielp af Monsr Klæboe, saa meget denne Landskyldz Rest Kunde vorden betalt med, maa fordi ydmygelig bede om dilation til anstundende höst, da ieg nest gudz hielp velvillig skal Redde mig ued den halve deel, og Resten anden höst, refererende mig imidlertid allerydmygeligst til Loven 3 bogs 14 Capit: 13 Art. ieg min gaard maa fremdeelis besidde, og den skeede opsigelße derudinden ei være mig hinderlig, efftersom ieg aldrig har brugt eller agter bruge mod min fromme Landherre nogen modvillighed, mens heller för jo bedre været mig angenem at yde min pligt, een naadig dom herom vartis af dommerens

Svarstad den 16 Martij 1707 -

ydmgye tienere
Engebret Pederßen
Svarstad

Gud Störcke Retten!

Saasom hans höiærværdighed biscopen over Aggershuus Stiffts Docter Hans Munch haver ladet frasige mig de 2 skippd. tunge udj den gaard Field ieg besidder, hand er benificeret med formedelst ieg fattige Md. ei har været hid til god for i Rette tider at Clarere deßen afgaaende landskyld, og vil fordj forkaste mig fra min böxel Ret og gaardens besiddelße, da er mit korte og eenfoldige svar der til, gud skal være vidne derudinden hvor nödig ieg saae det Rettighederne ej været Clareret, mens den ringhed som gaarden medförer i sig selv er nesten saa slet, at ieg neppe har kundet tilveje bringe saa meget aarlig hid til som Kongl. Skatter Kunde blive aflagt med, og föde for hustrue og smaa börn, dog ei af gaardens indkomme ringeste skilling faaen til hielp, mens maat med mine hænders arbeide der uden fore tient deßen tilveie bringelße, som den heele almue vel kand vidne med mig, efftersom md har ingen hielp af skougen eller afgröden, hvilcke nochsom skal være vitterligt, Thi Bispestoelen aldrig formedelst ringheden har nödt Landskyld deraf i 30 aar, men forrige Sal: biscop selv maat Clarere skatten deraf nogle aar, indtil ieg fattige Mand, da den laa saa got som under Fætraae og öde paatog mig den at bruge for skatterne og deslige, som og skeet alt meden den gl: biscop b--- (fol. 23b) ---- bekient gaardens ringhed, da i hvorvel ieg langsommelig tid indtil nu ---t herfor har gaaet i Soldat tienisten, og icke for dis været mægtig förend denne --gangene sommer noget med Rödning til bedring, saa ieg da reiste ind i Bispegaarden og Clareret det som min Landskyldbog formelder, og icke som een modvillig Leilending siddet overhörig, mens misbetalingen er skeet af nöd, fattigdom og haarde misaaringer, refererer mig fordi eenfoldig til Lovens 3de bogs 14 Capit: 13 art. formeld som tillader mig gaarden fremdeelis at besidde, om Landskylden og 3^{die} tagen ei er saa betimelig betalt, da ieg faar være undergiven, ved tid at erlegge hvis kand restere med sin 4de penge forhøjelße effter Landskyldbogen mig allereede er paafördt, eller og lide Nam og Vurdering i mine ringe ejende midler hvor de findes, om icke dilation som ydmygst vendtis forundis henseende ieg aldrig brugt eller bruger nogen modvillighed, gud give æfnen vor aarlig fore Juul eller Kyndelsmiße at yde min pligt saa gierne som villien icke skal manqvere, vil fordi allertienstl. bede dommeren hand giver mig dom ieg gaarden maa fremdeelis bruge og besidde, saa frembt ieg med hustrue og mange smaa börn icke schal geraade udj störste armod. Herom een Retmæsßig dom forhaabis af

Dommerens ydmgye tiener

Field den 16 Martj 1707

Gulbrand Olßen Field

De indstefnte debitorer som for resterende Landskyld sögis, befindis effter hans höiærværdighedz indgivene reining af 30 Junij 1706; og egen tilskonelße her for Retten, skyldig som

fölger, nemblig Ole Nackerud 3 Rd 2 ort, ~~befindis rigtig~~, Gulbrand Nördre Field 83 Rd 2 ort 12 β, Ole og Johannes Gombnæs 20 Rd^r 3 ort 3 β, Peder Biercke som effter afreigning bliver skyldig 6 Rd^r 1 ort 2 s naar de 14 Rd^r som nu for Retten til Fuldmægtigen Monsr Peter Pauli er bleven betalt og effter Landskyldbogen til hans höiærværdighed selv bliver aftagen 6 Rd ~~1 ort 2 β~~ NB vid. infra BB. Niels Biercke, som nu til fuldmægtigen betalte 4 Rd: bliver skyldig 2 Rd 1 ort 2 β, Embret Svarstad 28 Rd 5 β, de 2de gl. Svarstad piger 4 Rd. 1 ort 21 β, hvilke siges at være huus-arme, Michel Svarstad Kræves for 7 aars landskyld, men som hand ei har brugt gaarden meere end i 6 aar, saa afgaaer det eene aars landskyld, og bliver da hans endelig debet 17 Rd^r 3 ort 21 β, Sal: Jacob Luths Enke af Fieldstad rester ei landskyld for fleere aaringer end for 1706, saasom hans höiærværdighed for den öfrige Krav er giort contant udleg ved skiffetz slutning i berörte Jacob Luths Sterfboe hvilken Landskyld belöber sig effter indgivene reigning til 9 Rd^r 3 ort 18 β,

(fol. 24a) Gulbrand Olßen Söndre Field kræves for fem aars Landskyld, men som Jörgen Haagenßen er tilforne ved dom tilfunden at svare Landskylden for 3 aar saa bliver dito Gulbrand Söndre Field alles skyldig for 1705 og 1706, hvilcken Landskyld hand til deris höiærværdighed har betalt, som hans Landskyld bog under ~~Doctor Munchis~~ Deris egen haand udvißer -

Widere blev ei indgivet eller paastaet, men fuldmægtigen var een u:opholdelig dom med omkostnings reparation begierende.

Herudinden er saaleedis dömbt og afsagt.

Ovenskrefne debitorer bör til Deris höiærværdighed Biscopen Doctor Hans Munch at svare og betale hvis de hannem udj resterende Landschyld som for anfördt skylddig, nemlig Ole Nackerud 3 Rdr. 2 ort, Gulbrand Nördre Field 83 Rd 2 ort 12 β, Ole og Johannes Gombnæs 20 Rd: 3 ort 3 β, Peder Biercke 6 Rd 1 ort 2 β, Niels Biercke 2 Rd 1 ort 2 β, Embret Svarstad 28 Rd 5 β, de 2de gl. Svarstad piger 4 Rd^r 1 ort 21 β, Michel Svarstad 17 Rd 3 ort 21 β, Sal: Jacob Luths Encke 9 Rd 3 ort 18 β, og derforuden i omkostning at erstatte hannem af hver Rixdaler 8 β dansche, som inden 15 dage bör clareris, under execution i de skyldiges midler effter loven,

Belangende Embret Svarstad og Gulbrand Nördre Field, da som fuldmægtigens u:opholdelig paastand er at de fra deris tilböxlede parter i deris brugende gaarde bör udvißes, effterdj de i rette tide ej har betalt den deraf gaaende landskyld og Rettighed, saa er derudinden saaleedis sluttet og forefunden, at saa frembt deris höiærværdighed af een særdeelis medlidenhed med diße fattige folch, som bruger höiskyldende, og lundelöbe og ringe importante gaarde, iche vil lade sig bevæge at pardonnerer deris fauter og de icke til anstundene 14 april enten stiller hanem til fredz eller og afbetaler det de i resterende Landskyld ere Pligtige, saa bör de at qvitere det lejermaal dennem j Svarstad og Field er forundt, og staaer det da Landherren frit for at fæste sin jord til hvem hand det behager.

Saaleedis for Retten Passeret, testeris med Egen haand og Zignete. Actum Annis, diebus et Loco ut Supra

besk. 4 ark

NB vid. Sup. A. A.

De udj forn^{te} Landskyldbog indfördte qviteringer er af fölgende formeld:

(fol. 24b)

1704 den 15 februarj haver Harald Tostenßen leveret 1 skippd. Rugmeel paa 4 aars resterende Landskyld, resterer og holdning for alle aar

Anne Aagaard Doct. Hans Munchs

1706 den 6 Mart: betalte Harald paa resterende Landskyld et skippd. Rugmeel til

Anne Aagaard Doct. Hans Munchs

Paa resterende for fremfarne aaringer er af vedkommende betalt 3 Rdr siger tre Rixdaler, er saa Landskylden med forrige bem^{te} 2 skippd. Rugmeel betalt for 1700 - 1701 - 1702 - og for 1703, penge 2 Rd til

Hans Munch d.

1707 25 febr. leverte Harald Ören paa resterende Landskyld 9 Lispd. Bygmeel 11 Lispd. Rugmeel til

Anne Aagaard doct. Hans Munchs

NB vid. Supra. B. B. De udj forskrefne Landskyld bog indfördte qviteringer indeholder fölgende.

Den 29 Octobris 1705, haver Peder Biercke leveret paa resterende 6 Rd. til

Hans Munch d.

Den 16 Martij betalte Peder vestre Biercke paa hans resterende Landskyld for 1703 1704. 1705 og 1706 som er 4 aar bedragende udj alt 26 Rd 1 ort 2 β - derpaa betalt 14 Rd. rester saa 17 Rd 1 ort 2 β, og Biscopens haand for 6 Rd^f Resten 6¼ Rd 2 β vendtis dom med omkostnings erstattelße, dette

d. 16 Martij 1707

Test. *P. Paulj*

TING 5. APRIL 1707 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 24b) C M etc: gör vitterl: at Anno 1707 dend 5 April blev Retten til Opsettelse ting be-
tient paa Tanberg Tingstue i Nördrehougs Præstegield paa Ringerige. Overværende Kongl:
Maj^{ts} Foged Höyagtbar og Welfornemme Mand Seig^f Laurs Tönder udj Böygde Lensmanden
Peder Rasmußens Stæd hans Sön Ole Pederßen, Sampt effterskrevne LaugRettismænd af dito
Nördrehougs Præstegield paa Ringerige Neml: Siver Tandberg, Ole Egge, Gulbrand Honerud,
Christopher Hielde, Ole Waagaard, Niels Hval Haagen Modalen og Johannis Sörum -

Hvor da velbem^{te} Kongl: Maj^{ts} Foged ved sin Fuldmegtig Mons^f Anders Christensen Fordrede
Sagen igien udj Rette mod Poul Hval og Harald Ouren angaaende den pretention hand hos
dennem for (fol. 25a) indesiddende Kongl: Maj^{ts} Skatter og contributioner haver at fordre.

Hvilken Sag först udj Retten afvigte Aar til det almindelig Sageting d: 24 Novemb: er giort
anhengig.

~~Til hvilken tid Kongl: Maj^{ts} Foged ved Skriffth: varsel haver indstevnet bem^{te} Poul Hval og
Harald Ouren for giöld s: de til hannem Skyldig Hvilket udj forbemelte Stevneseddel er
Specificeret og viidere Af dens indhold Kand fornemmis~~ Og da blev indgived effterschrefne
Stevneseddel som med sin paaskriff indeholder fölgende

Efftersom Poul Hval og Harald Ouren ej i mindelighed effter offte erindringer har villet ind-
finde sig med nogen betaling formue fordring som i saa lang tid har henstaaed som er hos
Poul Hval 23 rd^f 3 ort 2 s og Harald Ouren 25 Rd^f 3 ort 2 β effter deris Beviißers udviisning,
for uden viidere Pretentioner som i Retten skal forClaris, Saa arsages ieg ved dette Stevnemaal
at give Eder Poul Hval og Harald Ouren Lovlig Kald og Varbel at möde udj Rette til försthol-

dende Sageting paa Tandberg udj Nordrehougs Præstegield den 24 Novembr da ieg vil paa-
staae og forventer at Retten tilfinder mig min fordring med rente og forarsagede omkostning^r,
Lader ingen udeblivelße Skee under Lovens foresigende, Steen den 12te October Anno 1706 -

L. Tönder

Anno 1706 den 19 october er denne Stevning Lovlig Læst og forkyndt for Poul Hval og
Harald Ouren det vidner vi underskrevne Sandfærdig at være, Saa Sant hielpe os gud og
hans Hellige Ord -

Ole Peders.

Erich Jacobs: Eghd

Indstevnte Poul Hval og Harald Ouren Samp deris fuldmegtig Mons: Christian Thomesen
mötte tillige for Retten og s: Citanten Seig^r Tönder ej havde sine Documenter tilstæde be-
gierte hand til Næste ting opsettelse og blef da sagen med begge parters Consenz til opset-
telße (fol. 25b) tinget d. 17 Decemb: forflöt og optagen.

Hvor da contraparterne tillige med deris fuldmegtig effter foregaaende Opsettelse indfandt sig
for Retten -

~~Dernest~~ Og Producerede da fuldmegtigen Monsr ~~Thomessen~~ Thomæsen een fra Velbaarne
h^r Amptmands hannem gunstigst tilskr^{ne} Missive og befaling af 5te November sist afvig^t at hd
paa de indstevnte bönders vegne maae Procedere Sagen hvilchen er af denne indhold.

Monsr Christian Thomessen

De 2de Mænd Harald Ouren og Poul Hval har af mig været Begierende at I for dennem
maatte staae udj Rette udjnden den tvistighed som Kongl: Maj^{ts} foged Sr Tönder og dennem
er mellemværende, saa tiener dette til effterretning, at samme deris giorte ansögning skal her-
ved være tilladt og jndvilliget, Jeg forbliver

Ovestad d: 5te Novembr: 1706 ./.

Velvillige

P: Glud

Opkrifften

M Monsieur

Monsr Christian Thomæsson, a Storöen

L S

Dereffter fremlagde Kongl. Maj^{ts} Foged som Cit^t de hannem af indstevnte Bönder givne re-
verser med Forseigled papier belagt som indeholder efftersk^{ne}

Effter afreigning med Kongl: Maj^{ts} Foged Laurs Tönder bliver ieg hannem Skyldig til den
2 April 1703 Penge 25 Rd^r 3 ort 2 ß som ieg Belover inden 3de Maaneders forlöp Rigtig at
svare og betale, des til vitterlighed under min egen haand, Steen den 2 april 1703

25 rd^r 3 ort 2 ß

hvormed alting imellem os til
1702 aars udgang er aldeelis Clar

Harald Tostenßen Eghd

Effter Harald Ourens Begier, bekrefftis dette af os som overværendes vidne

Claus Holst

Laurs Hansen

Effter afreigning med Kongl: M: foged Sr Lars Tönder bliver ieg hannem Skyldig til den 2^{den} April 1703 Penge 23 Rd^r 3 ort 7 ß som ieg belover inden 3de (fol. 26a) Maaneders forløb Rigtig at svare og betale, des til vitterlighed under min egen haand. Steen dend 2 April 1703

Poul P: A: S: *Anderßen Hval*

23 rd^r 3 ort 7 ß

Effter Poul Hvals Begiering, bekrefftis dette af os som overværendes vidne

Claus Holst

Lauris Hanßen

Foransk^{ne} reversser vil Poul Hval og Harald Ouren gandske og aldeelis fragaae og siger at de ej veed hvor af den giæld reißer sig, som de Krævis for, tilmed siger de sig at vere eenfoldige folch, som ej havde nogen paa deris side oververende da liqvidationen scheede, erbiuder sig naar rigtig Leqvidation skeer, og de faar Special Reigning hvor udj alting bestaar, at betale hvis de bliver Skyldig, og paastoed Fuldmegtigen bem^{te} Christian Thomæssens at der ej over bönderne afsiges eller feldes nogen Dom förend saadant af citanten effterKommis.

Fuldmegtigen Producerede dernest de indstevntis Supplique til Welbaarne h^r Amptmand Glud som saaleedes udj alt, med Welbemte h^r Amptmands gunstigst derpaa teignede resolutioner Sampt Kongl: Maj^{ts} Fogedz ErClæring, er formeldende -

Hans Kongl: Maj^{ts} Höybetrode Assistance Raad saa og Amptmand over Eger, Buskerud Ringerige og Hallingdals Ampter,

Welædle og Velbiurdige Poul Glud,
Naadige Herre!

Dette skeer iche uden aarsage, ved det, at vi fattige folch, understaar os, saaleedes voris Höygunstige Öfrighed, at incommendere, ved denne vores allerunderd^{te} Supplication, hvor til er voldere, den store os paabyrdende tyngde er paalagt, meere end alle andre hs Kongl: Maj^{ts} fattige folch og Skattebönder paa Ringerige i Nördrehougs Præstegield, I Det at Kongl: M: Foged S^r L: Tönder os underteignede 2de fattige mænd saasom ieg Harald Torstenßen Ouren, og Poul Alfßen Hval, lader angribe (fol. 26b) ved Melitarische Execution, for effterstaaende hans Kongl: Maj^{ts} allernaad^{te} paalagde Skatter 2de förste Terminer da ieg Harald Ouren, da med resterede, og sig belöb til 23 Rd 1 ort 4 ß, saavels: ieg Poul Hval 13¼ Rd^r 16 1/3 ß, for hvilke Kongl: Skatters Pro resto vi fattige Folch, da samme Melitariske Execution paakom insinueret os hos Sr Jacob Luth, til at Komme os udj denne voris store Trang til behielpelighed for at udfrie den overhengende udgifter derpaa vilde falde, hvor til hans Leilighed da ej var alleeniste dog paa voris forbön, forföyed sig til hans May^{ts} Foged med Begiering at hand vilde forhielp os til det bæste, og os ej saaleedes ved Execution total see ruinered, Mens for alt, saa hd de Kongl: Skatter Kunde indhente, begierte derhos hand ikkun vilde hos os lade derfor i voris Boehave vurdere, for den viidere udgiffit at blive befried, saas: vi hannem voris Nöd og tarv forhen havde gived tilkiende os u:mueligt var pengene at Kunde nu udj saa Ill og hast til veie at skaffe, til hvilken billig vilkor, hand sig ej lod finde, alleeniste lod det forblive til Melitariske Execution, som foraarsaget saa ieg Harald Ouren maatte give udj Executions penge 8 Rd^r saavels: ieg Poul Hval 8 Rd^r, hvorfor er skeed udleg udj voris fattige Midler den 6te November sist afviget ved Lensmandens Sön og 2de Mænd til corporalen Siver Davidsen som det med sig afförte til Modum, I hvor vel samme udleg ved alle u:partiske, om var at tilreigne, des Værdj over 24 rd^r, og uden det saaleedes og Trebuleret saa vi ej alleeniste maatte holde dennem med fri Tractament, mens end og ruinered os saa vi ej beholt Klæder eller Gudsord i huußet af böger, der i og i alt saaleedes skammeligen er voris fattige Midler os frarögt, hvorved vi Stede er Kommen udj allerstörste armod, som vi alt Kunde undflyed, om ellers

hans Maj^{ts} Foged havde os med lige tækkelig og milde öyne anseed, som andre der i grand-laved beboende fattige bönder, der lige saa vel med Kongl. Skatter resterede som vj, Mens skeede alt af aarsage vi os ej vilde Suubmittere og lade indfinde, til med er og her foruden denne voris Store Skade föröged i det af for ungefær 3 uger siden (**fol. 27a**) voris Kornlader under forseigling og Luckelße er indspærret, der ved vi er forböden den Gudz Velsignelße gud os paa Jorden haver meddeelt til Liveds ophold for Qvinde og börn, der j vi iche Kand finde os, af hvad raison der til er, saaleedes os at indspærre fremfor alle der lige Skyldig Vilkor er undergiven, saa befindes det og ved samme Melitairske Execution os paalagt, er, som ej vedkommer de Kongl: Skatter, mig Harald Ouren 19 rd^f, og mig Poul Hval over 23 Rd^f, hvor af det sig er Reißende, er os fattige Enfoldige bönder gandske u:bekient, saasom vi aller ydmygeligst formeener, om vi noget til hs Maj^{ts} foged aparte Skyldig var, det da burde ved Lands Lov og Ret hos os at sögis, og iche det i blant de Kongl: Skatter til Execution, langt mindre det sig bemegtige at fra drage fra voris udgivende penge, til Kongl: Skatter, det skal og i Sandhed sig befinde at naar alting imellem fogden og os bereignes og efftersees ved i hende havende qviteringer, hand meere fra mig Harald Ouren haver paa de Kongl: Skatter, End Ret i sig selv er udkrævende, for uden 12 rd^f mig ej er meddelt beviis for, endog Reigninger des dato for-Clarer, Ja fra mig Poul Hval omtrent 11 Rd^f, og mueligt meere, af hvilke Store aarsager vi allerunderd^t indflyer til voris Höy gunstig h^f Amptmand, som den fattiges forsvar, vilde naadelig tage os i sin Protection og forhielpe os saaleedes til först at vi maae igien bekomme de fra os vurderet Creatur og andet imod de pengers erleggelße, saa velsom af den billighedz medför, ved nu Skattepengenes erleggelße som i hænde havis, anbefalle Fogden, med os udj gode Mænds overværelße at giöre een rigtig afreigning for alle Kongl: Skatter vi pligtig er at udgive aarlig, og derfor os i voris Skatteböger meddeele Vedbörlig qvitering, uVedkommende Dom særdelis herudj til fogden mentionered aparte giæld Saavelsom og os voris forseglod og tillugte Lader igien at obne, og os til egen Selvraadighed at komme med end og den u:sædvanlige Executions gebuhr selv at betale og tilstille, fratagende Creature og andet igien forskaffe, Tilseende i Naade voris fattige (**fol. 27b**) vilkor, som saaleedes med des forvoldenhed er aarsage til voris ruin og der ved endda ej Kand opreißes, herom vi allerunderdanigst afbeder, hans Velbaarenheds höy gunstige milde resolution -

Bragernæs d: 12 Novb^f
Anno 1704

Höyædle og Welbaarne h^f Amandz
Ringe og allerydmygste tienere

P: A: S:

Harald Tostensen Eghd

Dette Kiæremaal og andragende remiteris til fogden Mons^f Tönders ErClæring, som mig u:opholdelig igien maae tilstilles, hvor hos maae forfattis een Special Debet og Credit Reigning paa Skatterne af Hval og Ouren fra den tid Kongl: Maj^{ts} foged er Kommen udj betieningen, og til dette aars udgang, saa velsom ellers give mig udförlig underretning af hvad aarsage Supplicanterne med een under Officer og gemeene imod hans Kongl: May^{ts} allernaad^{te} udgangne Executions forordning Datered 9 Junij 1683 dens 9de Articuls allernaad^{te} foresigende er vorden belagt.

Ovestad den 12 Novemb: 1704

Poul Glud

Y d m y g s t E r k l æ r i n g

At de 2de bönder meere end andre har været belagt med Execution, derom Kand heele Fogderied desværre anderleedes bevidne, til hvilket ieg Höylig var aarsaget som det ej stöed i min Efne at forskiude Skatten for alle, som dog er skeed for disße 2de og fleere, da de Assignerte paatrengte og for Langsom betaling indkoste Klagemaal over mig da voris allernaadigste Konge selv var i Christiania, At S^f Jacob Luth Strax de med Execution blev belagt, skulle begiert ieg ville lade deris bohave vurdere, at de for Executions bekostning Kunde befries, og at

hd for alt ville see Skatterne Kunde indhentis, hvilket saaleedes er forefalden, Denne Begier skeede ej förend min hiemkomst fra Christiania in Sept: effter at Executionen var udstæd over alt in Julio, hvorpaa ieg tilböd, strax at ophæve Executionen dersom (fol. 28a) Sr Luth Skrifftl: ville forsichre mig Skatterne, saas: ieg havde ingen Plaisir udj at angribe deris boe og Midler, som i denne Slette penge tid for saare ringe værdj maatte bleven Taxered og bortsolt, og i fald saa havde Skeed, Kunde de hafft Aarsag at sige det var dem een Stor Skade og ej billig vilkor som de Skriver, Men paa bem^{te} mit tilbud bekom ieg hverken Mundtl: eller Skrifftl: svar endog ieg foreholdte Hendrich Luth det maatte skee inden 2 a 3 dage formedelst min forestaaende Reiße til Halⁿ, Da ieg nu Endelig maatte Reiße, efftertenge ieg dog deris conservation, endskiönt de ej derom gav mig et ord, overgiver saa Monsr Giert Holst dette med meere til viidere obagt paa mine veigne saaleedes at hand endnu skulle fornemme hos Sr Luth om hd ville udstæde sin haand for dem, og hvis ej strax paa nogle dage effter min reiße skeede, skulle dog Executionen ophævis og deris boe registeris, derpaa dog ingen forsichring, registrering, eller viidere fortræd fulgte, alligevel blev Executionen Strax dereffter ophæved, Men ingen penge enten paa det Nye eller gamle fremkom förend Nest afvigte 23 Decembr da alleene dette Aars Skatter blev erlagt, men intet paa det gamle som er 43 Rd^r, Hvad Executionen angaar, da skal aldrig gotgiöris ieg har beordret meere end en under officeer eller og 2de gemeene effter forordningen at indlegge sig hos een Mand, og hvad de 8 Rd^{ts} Executions gebuhr belanger, da findes derfor deris Beviis til Corporalen hvor af herudj fölger ligeliudende gienpart N° 1, Effter hvilken Beviis er giort udleg i deris boe, saasom Corporalen beklagte hand ej i mindelighed kunde erlange fornöyelse, hvilket udleg Lensmanden forClarer ej höyere Kunde Taxeris paa denne tid af Aared end skeed er, og hosfölgende gienpart N° 2 udviis. Havde de Ellers derom ladet sig formerke da udvurderingen skeede, Kunde det nermere bleven effterseet, foruden dette Kunde de vel formaaed sig penge til deßen (fol. 28b) Indlösning hos andre hvorved den Melte stroe ruin Kunde bleven hindret, Men Kand tenche de i dette som meere er effterladen om deris egen velfærd at conservere, og ej æstimerer om de derover beskadiger andre og paa det siste belønner velgierning med bagtale, Af den fattige Corporal faris billiger Klagemaal, som siger har tabt paa denne Execution meere end hand i Nogle aar kand oprette saasom ved hans gaard og brugs forsömmelse paa Modum med Omkostninger mange gange op og ud, hans Fortæring i een og anden maade her paa Stæden, som een hver vel og Kand tenche ej Nær Kd stoppis af den ringe Executions gebur hannem er tilfalden.

De Gudz ord og Klæder som ommeldes fornemmer ieg skal bestaae i een huus Postil og een gl: Kiol, som Corporalen selv imedens hd var paa Executionen, effter dette Væbens ordinarie maade har udpantet, som hand ej Kunde udbringe i Penge og derfor samme med meere nedsat paa Tandberg, hvorfra det u:veierlig fölger naar paafordris, havde de været saa begierlig effter gudz æed, som de herved lader sig forliude Kunde denne bog med det meere forlængst og straxt det blev udtaget, været indfried, Midler til dette og viidere Kunde dem ej eller Manqvered, dersom de havde spart nogen af de mange i Öl og Brendeviins ~~Kommerne~~ Kroerne ved Hönefosßen og andre Stæder i overdaadig og skammelig fylderie deponerte penge 8 og 10 Rd^r tillige, Hvilket har og forarsaget ieg ej uden forsichring Kunde Creditere dem Skatterne som andre deris grander der Lever Ædruelig og skichelig og stræber pengene sammen til den tid de belover, Men at de vil forClare det er skeed formedelst de ej ville Soumittere eller indfinde sig, som maae forstaaes, for de ej ville fornöye mig for bedagning paa Skatterne, da Kand de saa vel som ieg iche Negte det jo er tilbudet, (fol. 29a) Men skal aldrig med Sandhed Kunde sige eller beviiße Jeg noget har begieret eller des aarsage belagt dem med Execution, dog reserverer ieg mig vel den rente af mine forskudte penge i dette og forrige aar som ieg og andre i fornödne tilfælde maae give. Det de melder at være belagt med Execution for een Aparte og dennem u:viidende fordring, tilsammen 42 Rd foruden at de skulle være bereignet meere end de burde med viidere de ved deris onde forförrere har ladet sammenspinde, Saa er dette Lige saa sant som alt det andet, saasom de gl: Skatters restanzer med viidere for dennem

i andre tilfælde udlagt, er eengang for alle afregnet med dennem den 2^{den} April 1703 da alt voris mellemværende blev for dennem opreignet, og de for hvis der af restede gav mig deris beviis inden 3 Maaneders forløb at betale hvor af her hos følger Copia N° 3, Hvilket alt skeede i Mons^f Claus Holstes og Lars Hanbens overværelse som samme til Vitterlighed effter deris begier har underteigned, saa vel saae og hørte alting Sortviis for dennem blev opreignet og uden ringeste Anche eller modsigelse tilstaaed sampt beviiberne med egne hænder u:nöd, u:tvungen, og i ædruelig tilstand underskrevet,

At forbem^{te} beviislig omstendigheder Kand Welbaarne h^f Amptmand gunstigst fornemme, dette u:nödvedige Kiæremaal er af samme beskaffenhed som fleere dette Aar har löben med og af onde Mennsker og egen nöttig Supplique Skriver sammenspundet, saasom her findes 1^t deris egenhändig beviis for hvis de effter afreigning med corporalen er bleven skyldig i excecutions gebuhr 2 Taxerings Mændz Lovl: forretning for det udvurderede, 3 deris egenhändig og attesteret beviiber for hvis de mig paa de gamle Skatter er bleven Skyldig, som endnu er uClareret, enddog Forordningen siger Mand ej skal qvitere noget af det Nye förend det gl^{le} er betalt - 4de De i ingen maader skal Kunde gotgiöre ieg u:billig eller u:fornöden har ladet dem exeqvere. Og havde ieg endelig været sindet at see deris ruin, som beskrivis, Kunde ieg lengst tilforne ved mange tilfælde der tilfunden Leilighed, som dennem heel vel er bekient naar de vil blive ved Sandhed, Og om Mand ickun vil tale (fol. 29b) Om den siste, Neml. Executionen, da dersom de fra förste dato den in Julio udgik, til betalingen skeede, virkelig havde været belagt, som Kand bereignis af 160 dage - 40 rd^f hos hver, maatte de sagt dermed var hensigtet til deris total ruin, som endnu ingen Retskaffen Mand Kand sige, Jeg har sögt, I öfrige Lever

Steen d: 29 Decemb^r A^o 1704

Welbaarne h^f Amptmands
ydmyge tiener
Lars Tönder

Denne tvistighed vil udföris ved Lands Lov og Ret.

P: Glud

Citan^{ten} refererede sig til de i Retten indgivne afregnings-sedler og Der paa begierte Dom men foregav at hand iche mindes hvoraf Reigningerne Reißer sig.

Bönderne svarede her til og sagde at de aldrig har haft nogen handling med fogden i nogen Maade.

Effterdj de indstevnte bönder fragaar de af Kongl: M: foged i Retten indLeverede afreignings-sedler, Velb^f h^f Amptmd og ved sin udstæde höy gunstige resolution af 12 November 1704 paalegger Velbem^{te} Kongl: Maj^{ts} Foged at indgive Special Reigning paa Credit og Debet fra den tid hand er kommen til Betieningen paa sit Kraf og opbörsel hos os og af bem^{te} inciterede, Saa ville Kongl: M: foged til anstundende ordinarie Sageting behage saadant et Document at lade forfatte og i Retten indgive, sampt og at formaae de gode venner som reverserne har underskrevet at gestaae at de af Bönderne til afreigningens underskrivelse er Begiert, til hvilken tid Sagen er optagen -

Den 14 Martj 1707 blev Retten igien til almindelig Sageting betient paa bem^{te} Tandberg Tingstue ~~til hvilken tid Sagen er optagen~~ -

Og Mötte da paa de indstevnte bönders vegne deris fuldmegtig Mons^f Thomæssens som (fol. 30a) fordrede Kongl: Maj^{ts} Foged igien udj Rette saasom Sagen til denne tid er opptagen. Og erböd hand sig med Fogdens qviteringer at beviibe at Skatterne fra den tid Fogden kom i Betieningen

og til 1705 aars udgang er betalt, og som Bønderne fragaar ej at have hafft nogen handling med Fogden, vil hand formode de i Retten indgivne Reigninger ej at være af nogen gyldighed

Harald Ouren tilstoed, vel at have underskrevet reverssen, men forstoed sig iche paa om afreigningen var Ret eller iche, og som hand efftersaae sine qviteringer befant hand derudj at være Misreigning hvorføre hand vil formode at det som Misreignet er bör komme ham til afkortning -

Poul Hval sagde at hand iche veed hvad hand har underskrevet, for hand Kand hverken Læbe eller Skrive -

Derpaa ingav Fogdens Fuldmægtig Monsr Anders Christensen Claus Holst og Lars Hanßens Attester udj Retten om afreigningernes underskrivelse.

Begge er af indhold som effterlæbes

Saasom ieg af Kongl: Maj^{ts} Foged Sr Lauridz Tönder er Kaldet til at bevidne hans med Poul Hval imellemværende afreigning hvilken ieg tillige med Monsr Lauridz Hanßen haver underskrevet, da i hvor vel dette er iche mit forum, dog at Sr Lauridz Tönder iche ved min udeblivelse skulle hindris, kand ieg iche andet end möde for dette foro, og vil formeene at saas: ieg iche Rettere veed, end den tid, da ieg samme Reigning underskrev havde Sanum Sensum, alt saa vil jeg formode det Ret at have været og min haand gyldig at være

Claus Holst

Som der æskis af Retten, Jeg skulle vidne udj den Sag angaaende Poul Hval og Harald Ourens udgivne beviis for hvis de til Kongl: Maj^{ts} foged er (fol. 30b) Skyldig, da er denne min Sandfærdige tilstaelbe at Harald Ouren Selv læste og Poul Hval stoed hos, og underskrev deris revers, Hvor udj var indfört hvis een hver effter afreigning var Skyldig, Jeg oplæste dend og ligeleedes for dennem, hvorpaa fuldt effter deris begiering, ieg samme effter reversens indhold ville til vitterlighed underteigne med Monsr Holst, Dette saaleedes i Sandhed, Stadfæstis med min Æed, Saa sant hielp mig Gud ~~og hans Hellige ord~~ ved Jesum Christum.

Steen den 14 Martij Anno 1707

Lars Hanßen

Saasom Fogden Excuserer sig at hand iche Kand fremlegge nogen Special Reigning paa Credit og Debet saasom hd sine chartecher forlengst har casset, saa ville de indstevnte Harald Ouren og Poul Hval som har de dennem af fogden givne qviteringer i hænderne til beviis paa hvis paa Kraved er betalt, lade forfatte een Pertinent Reigning til af beviis imod Seig^r Tönders sögning hvilken de til opsettelbe tinget den 5te April vilde her i Retten Producere til hvilken tid Sagen er optagen -

Dereffter paastoed citantens Fuldmægtig Monsr A: C: effter forhen i Rette lagde Debitorers pure forskrivelse een Endelig Dom i Sagen, og imod Contraparternis usømmelige Forevendinger refererede sig til Lovens 5te bogs 13 Capit. 4 Art: Hvormed hand saa ville vente een billig Kost og tærings erstatning -

Contraparternis Fuldmægtig bem^{te} Sr Thomæssens begierte en Kiendelse om de i Retten indleverede afreignings sedler om effterstaaende Kongl: Skatter ere indrettede effter den maade og Form som hs Kongl: M^{ts} Skattebrev og Lov formelder, ~~og vil derpaa erparte een Kiendelse~~ förend hand indleverer den rigtighed hand paa böndernis vegne har om Skatternis af betaling.

(fol. 31a) Monsr Anders Chris^{sen} svarede at det interrogatorium Contraparternis Fuldmægtig ventilerer, sees at være meget absurd, i det hand iche understaar sig at Disputere sine Princi-

palers forskrivellær, mindre kand beskyldte besagde forskrivellær at være u:rigtige, Hvorfore som deris Öyemerke skal være der hen at ville Kaste een Contra Reining her ind udj Retten for at beskiere Citantens lovmesbige fordring, Alt saa refererede hand sig til forhen allegerede Lovens Clare ord hvorpaa hand ville vente een absolut og ej nogen interlocotoriel Kiendelße -

Dereffter fremviiste Sr Christian Thomæsen eendeel qvitering^f for Skatterne fra 1702 til 1705 aars udgang, hvilke hand Strax igien til sig annammede og Lovede deraf i Retten at indgive vidimerede Copier under hans haand om paaesches hvor af Mand har erfaret at Poul Hval fra afregningens dato ej har betalt meere end hvad hannem effter Skattebrevene tilkommer, mens udj de Fremlagde Skatteböger og Producerede qviteringer befindes Harald Ouren at have tilgode 12 rd, hvilke hannem afgaar i den Producerede afreigning og bliver da hans debet 13 Rd 3 ort 2 ß -

Viidere blev ej af parterne indgived eller paastaaed
Hvorfore herudjnden er Saaleedes dömbt og afsagt -

Effter Monsr Christian Thomæßens i Rettessettelße behövis iche nogen interlocotoriel Dom, effterdj de udj Retten Producerede afreignings sedler iche disputeris jo af hans Principaler med Lovfaste vidne at være underskrevne, og omendskiönt bem^{te} Sr Thomæßens paastand er at Mand bör efftersee alle de Reininger som er Passered imellem bem^{te} hs Principaler og Kongens foged fra fogdens ankomst til Betieningen og til Annum 1705, saa er det een Post som er u:paastevnt og der for os til paakiendelße (fol. 31b) U-vedkommende, skulle de incitere got folch for besagde Aaringer ved Misgierning noget være paafört meere end dennem tilkom at svare, da söger de sligt enten ved mindelig afhandling at faae afKortet eller og ved Rettens maade det at faae decidered. Den Copie af Laurs Hanßens qvitering udskreven, Hvoreffter indstevnte Bönder skulle have betalt 65 Rd^r 2 ort 15 ß Kand ej accepteris gyldig i Retten saasom den först er een Chartech, dernest ej af vedkommende Selv skreven, og som den med Skattebogen er bleven Conferered befindes begge qviteringerne in decembrj at være udgifne, hvorefore Mand Slutter at samme qvitering i Skattebogen er indfört, som da omtvistede gield imod Rigtige haandskriffter ej bör ansees, Alt saa er Poul Hval effter sin udstæde revers til Kongens foged pligtig at svare 23 Rd 3 ort 7 ß, og Harald Ouren 13 Rd^r 3 ort 2 ß, hvilche de inden Maanedes forløb med hver 1 Rixdrl i Processens omkostning bör svare og betale under adfærd effter Loven -

Saaleedes for Retten Passered Testeris med egen haand og Zignete Actum Annis, diebus et Loco ut supra

besk. 9 Arck til Contra parterne ligeleedis til Cit. paa 9 Arck

Indgangen som forrige. Men Lougrettismændene först.

For Retten Presenterede sig Mons: Anders Christens: og fordrede Elj Nielsdaatter i Rette, som hand til det almindelig Sageting sist afvigt /: havde ladet indstevne at prove om nogle ord hun skal have hört af Kierstj Olsdatter Stöfren etc:

Producerede en schriftlig forfattede Stefning - saa meldende -

Som ieg fornemmer at Elj Nielsdaatter, tienende paa Kittelsbye skal have hört sagt de samme Ord af Kierstj Olsdaatter Stöfren som Birgite Gulbrandzdaatter /: Thor Trulßens hustrue /: forhen for 2de Dannemænd proved og tilstaaed haver, giver det mig fornödene aarsage hermed Lovl: fiorten dages Kald og Varsel Wed (fol. 32a) Nerværende Stevnevidne at give Eder bem^{te} Elj Nielsdatter, at möde mig anstundende ordinarie Sageting, den 14 Martij förstkommende paa Tandberg tingstue i Nördrehougs Præstegield, for Kongl: Maj^{ts} Sorenskriver og Lougret udj Rette, der at prove hvad I haver hört af Kierstj Olsdaatter, da hun med forbud kom til Garhammer, at Thord Trulßen iche skulle gaae ud til Fröshoug, og hvad ord og Viidere tale

derom samme tid blev falden, saaleedes Eders Sandhed udj alt, uden undseelße, at frasige, som I Tröster med een god Samvittighed at giöre Æed paa, Og formedelst Birgite Gulbrandsdatter ved Samtale med Elj Nielsdatter skal have hört hende confirmere ord fra ord sin forhen aflagde provning, saa varslis og gedagte Birgite Gulbrandzdaatter til ovenbemelte tid og Stæd, at være det samme gestendig, i fald Ellen Nielsdatter maatte undsee sig for at frembringe Sandheden, Endelig Stevnis Kierstj Olsdatter, Ole Stövren, Peder Olßen, Engebret Höghoug, Torbiörn Syverslöcke og Ole Olßen Kios ovensk^{ne} at anhöre, hvor effter ieg et Provs brev af Retten vil være Begierende, Een hver möder uden udeblivelße

Fröshoug den 14 Februarij 1707

Anders Christenßen

Anno 1707 d: 25 feb: er denne Stevning forKynt for Elj Niels datter og Engebret Höghoug udj deris Egen paahör, Sampt for Ole Olßen Kios og Torbiörn Syverslöche udj deris hustruers paahör, -

Den 26 Feb: er denne Stevning Lovl: forkynt for alle de andre vedkommende Neml: Birgite Gulbrandz datter og Kierstj Olsdatter, Sampt Ole Stövren og Peder Ols., Saa Sant hielpe os gud og hans Hellige ord

Hans Christens:

Ole Levorßen

Som de Indstevnte ej tilstæde, men udebliver fra Retten alt saa foreleggis dem Laugdag til Næste 5te April til hvilken tid Sagen er optagen. Tandberg tingstue den 15 Martij 1707

Christian Muller

~~(fol. 32b) Da fra Sagen til denne tid som ovenmelt er optagen -~~

Og aflagde Nu Stevnevidnerne Hans Christenßen og Erich Sesrud deris Æed at Opsettelbens Varsel for alle i Stevningens indførte Persoener er dennem forelæst og anKyndiget den 26 Martij sist afviget -

Af de inciterede mötte ingen eller nogen paa deris vegne at svare til Sagen, undtagen Engebret Höghoug som ved Haagen Modalen lod liuße sin forfald at hand var Siug -

Citanten Monsr Anders Christenßen paastoed at som ingen af de indstevnte hverken dette eller forrige mig möder, mens modvillig udebliver de, da for saadan deris hærdelße og Rettens foragt bör pleje deris Böder effter Loven og formedelst anstundende Botolphj Laugting indfalder for den tid her bliver noget Sageting igien, begierte hand 2de vidnisbiurd fört, Med hvilke Elj Nielsdatter saavelsom Birgite Gulbrandzdaatter skal have talt paa deris hiemreiße i Hejren, da de seeniste ordinarie Sageting Kom her fra tingstuen -

~~Dereffter fremkom~~ Hans Christenßen tilstoed at Elj Nielsdatter og Birgite Gulbrandsdatter, da de Kom til Hejren fra siste ting, svarede ham, da hand spurte Elj om hun proved paa tinget Nej, Thi Ole Kios böd os gaae hiem igien, sagde hun, og soer os det til at hand skulle svare for ald den Skade vi Skulle Lide derfor -

Og som hand havde meere at prove om hendes ord blev hans eller hans qvinde Birgite Söfrensdaatters tilstand ej acceptered eller anseed, saas: deris provning ej befindes at være Elj Nielsdatter Stevnt til at höre paa.

Dereffter begierte citanten af Retten og unders dens Seigl beskreven, hvad herudjnden er forlöben -

(fol. 33a) Saal: for Retten Passered, Testeris med egen hd og Zignete Actum Anno, diebus et Loco ut supra -

besk: 1 Ark

TING 15. MARS 1707 PÅ TANBERG I NORDERHOV

Indgangen som fol: 20: b: men den 15 Martij.

Hvor da Kongl: Maj^{ts} foged Seig: Laurs Tönder til samme tid havde ladet indstevne en deel bönder af Sognedals Annex at vidne udj en sag anlangende Peder Rösbyes qvinde Birgite Olsdaatters dödelige afgang og frasige hvad dennem derom er vitterligt, og det udj hendes Mand bem^{te} Peder Rösbyes overværelse.

Blev saa for Retten fremstilled et prov navnl: Ingeborig Mogensdaatter tienende paa Rösbye, som tilstoed at samme afften da denne hendelße skeede som var den 21 februarij sist afviget da folkene skulle gaae til Sengs og Legge sig til at hvile gich Peders Rösbyes qvinde, som hun altid effter sædvane pleiede at giöre, ud og Kom iche ind igien, om Morgenen dereffter gich hun omkring i gaarden og vilde söge effter hende efftersom hun fornam at hun da iche var igien kommen, som hun da Gich op paa et lofft og Leedte effter hende blev proved seendes at bem^{te} qvinde Birgite Olsdaatter, som hun sögte effter, stoed Kroged paa gulved, men observe-rede iche at hun havde hengt sig, löb saa strax ned til hendes mand Peder Rösbye og sagde at hun var bange at hans qvinde havde forgiort sig, dereffter gich hun med manden og 2de hans börn op i bem^{te} Lofft igien og vilde see hvorleedes det med hende var beskaffet, da saae hun at hun havde hengt sig i hendes eget belte, og var död, og tilstoed hun ellers at det var tilig om Morgenen som de fant hende död, og at hun om afftenen, för hun gich ud, var overflödig drucken af brendeviin.

Niels Rösbyes og Ellev Pukerudz tilstand var denne at de har seed hende henge i sit belte paa omrörte Lofft og at hun staa Kroged ned paa gulved, Vedgich ellers at hun var meget geneget og tilgedan til at (fol. 33b) Fylde sig og besynderlig med Brendeviin.

Dereffter var Kongl: Maj^{ts} Foged Dom effter Sagens forefindende beskaffenhed begierende

Og er da derudjnden saaleedes Kiendt og afsagt

Efterdj det Befindes, at Birgite Olsdaatter har ved et hengen ombragt sig selv, alt saa bör hendes Hovedlod til hans Kongl: May^{ts} at være forbrudt, naar ald vitterlig giöld först er udtagen, og bör hendes Legeme ej udj Kierkegaarden at Jordes eller begravis -

Saaleedes for Retten Passered Testeris med egen haand og Zignete Actum A^o die et Loco ut supra

besk. 1 Ark

TING 6. APRIL 1707 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 39b) Indgangen som for fol. 24 Men den 6te April -

For Retten fremstillede sig den Dannemand Siver Tandberg og fordrede Sagen igien i Rette mod een deel af Almuen her i Böygden hvilcken hand udj Retten har giort anhängig den 22 November 1706.

Hvor hand da hafde indstefnt een deel bönder her i Sognet for resterende skydzskafferpenge de til hannem pligtige -

Hvorfor med Cit. Consents Sagen til den nest paafölgende 17 Decembr blev forflöt og optagen.

Og som ingen af de indstefnte mötte tilstæde for Retten, aflagde stefnevidnerne Hans Jenßen og Ole Raae Eed, at de Loulig til afvigte Sageting hafde indstefnt de udj den dennem meddeelte liste inddragene Personer -

Hvoreffter Sagen igien med Laugdags foreleg til denne tid ut Supra meldt blev optagen -

Og fremlagde da bemelte Siver Tandberg een Designation paa hvis de indstefnte hannem for resterende skydzskaffer lön er skyldige, som saaleedes er forfattet -

Designation paa efftersk^{ne} som endnu resterer med min tillagde skydzskafferlön for afvigte aaringer 99: 1700: 1701: 1702 1703 og 1704 nemblig

Loe Peder	- 2 ort 16 s	Öfre Vager Ole Jens. og Lars	- 2 - 16
Poul Klecken	- 2 - 16	Rachestad Sören	- 2 - 16
Klecken Thores Enke	- 2 - 16	Nærstad Embret	- 2 - 16
Loe Anders Olßen	- 1 - 8	Alme Gulbrand	- 16
Aslachsrud Lisbet	- 1 - 8	Aslachsrud Anund og Steener	- 1 - 8
Trögstad Christen	- 2 - 16	Amundrud Enken	- 1 - 8
Gagnum Mogens	- 1 - 8	Skoug Torger	- 16
Vager Gulbrd og Knud	- 2 - 16	Flechesouv Hans	- 16
Wager Ole Trondßen	- 2 - 16	Alme Encken	- 16
Lie Rolv	- 1 - 8	Myre Tosten	- 16
Vager Knud Erichßen	- 1 - 8	Stixrud Ole	- 16

Og som ieg fattige Md. ei kd erlange det i mindelighed af vedkommende, endog ieg derfor noch som har gjort fuldkommen tieniste, saasom mig ickun for hver af de förste 4te aar var tillagt af 6 fulde gaarde a 1 Sld^r 4 Rd^r og for hver af de 2de siste aar 9 gaarder 6 Rd: og det for tvende (fol. 40a) stoere Sogner og een vitlöfftig district, ved nat og dag at omlöbe og tilsige skydz, saa er ieg allerydmygeligst bönfaldende Kongl: Ma: foget som min gunstig öfrighed og forsvar, der mig har paalagt dette skydzskaffer ombud og vilde see mig beforderlig til den paa tinget belovede og tillagde ringe lön, at samme paa försthöldende ting ved een tiener maatte paafordres og indtages, som dereffter kunde komme mig til gode i de resterende Skatter, og som det falder mig fattige mand som boer her i een altfor vei altfor besværligt at drages med dette ombud, særlig s: een stoer deel af Almuen er meget overhörig naar de bliver tilsagt og bör skydze, saa ieg mange gange har maat tage mine egne hæster 2 a 3 tillige, som mig ei er betalt, tilmed har ieg derforuden den anden biurde imod ringe frihed som tilsat Postbunde at före de brever op og ud som gaaer til Kongens tieniste, saa er ieg ydmygeligst begierende at ieg maatte slippe fri for bem^{te} skydzskaffer ombud hereffter, og de s: med rette tilkommer, maatte tilsiges samme at opvarte eller een anden i sin stæd forskaffe, forvendter her udj gunstig hielp og befordring og gudz almægtige beskiermelße befahlet og ----- Gunstige hosbondz lydige og ydmyge tiener

Tandberg d: 21 Janv. 1705 -

S. P. S.
Syver Tandberg

Som bem^{te} Siver Tandberg effter lovens allernaadigste foresigende og af höi nödvendighed har ---et beskicket til skydzskaffer i bem^{te} aaringer paa dette stæd imod den ommelte ringe Lön som saaleedis inden tinge er afgjort; Da som denne restands ei paa seeniste ting til min tiener er bleven betalt, Saa haver Lensmanden Peder Rasmußen Raae endnu hos vedkommende at fornemme om de samme i mindelighed vil betale, hvis icke da faaer det komme til Rettens Kiendelße, saa som hand har gjort fuldkommen tieniste noch for den tillagde ringe Lön, og hand og derfra entlediget, hvorimod een anden vil tilsigis som effter rette böygde omgangen bör være skydzskaffer. Steen den 16 Martij A^o 1705.

L. Tönder

Alle ovenm^{te} er tilsagt at betale skydz skaffer lön til nestkommende ting.

Ole Pederßen

Anno 1706 den 3. 4. 5 og 6 November er alle indbem^{te} loulig stefnt for deris boepæl, det bevidner vi underskrefne

Ole Pederßen og Hans Jenßen

(fol. 40b) Der effter var Citanten dom med omkostnings erstatning begierende.

Herudinden er saaleedis dömbt og afsagt.

De udj formentionerede Designation indfördte Dannemænd bör til Citanten Siver Tandberg at svare hvis de hannem i skydzskaffer lön pligtige, hvorom hand hos dem i mindelighed bör giöre ansögning, og hvis de icke inden maanedz forlöp effter denne doms forkyndelße Giör hannem Clar, da bör gielden hos dennem ved nam at udsögis, og bör een hver som stefnt er at betale i Processens omkostning fire Skilling danske.

Saaleedis for Retten Passeret, bevidnes med egen haand og Zignete, Actum Annis diebus et Loco ut supra -

besk. 2 arck.

TING 15. MARS 1707 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 40b) Indgangen som fol. 20. men den 15 Martij -

For Retten fremkom Embret Gulbrandßen Örpe og fordrede Clemmed Uchen i Rette, som hand til denne tid ved Skrifftl. varßel hafde ladet indstefne for een imellem dem Passered Contract om Ucken, hvilcken Clemmet ei skal ~~have effterkommet~~ ville gestændige ham - Stefningen er af denne indhold.

Hilßen med gud!

Saas: ieg underskrefne Embret Gulbrandsen Örpe til sistafvigte Sageting paa Tandberg tingstue hafde indstefnt den Dannemd Clemmet Hielmerud formedelst hand tilholder sig at bruge den pladz Uchen, hvor til ieg formeente mig at være nermere berettiget end hand, saasom ieg er föd af Broder Greenen og hans Qvinde af Sösteren, og effterdi Sagen den tid blev opsat, har vi begivet os paa hiemvejen, og som ieg og mit fölge kom til Borgerud, kom Clemmet effter hiemmen i fra, som hand da hafde været nogen stund inde, sagde hd til mig at det var lige saa got at forligis som at trette, da blev vi udj vidners nærværelße saaleedis foreenede og haandragte at Clemmet skulle betale til nye aars dag sist afvigte 48 Rd: for min Odels Ret til Uchen, og hvis det icke skeede, saa skulle ieg give hannem 82 Rd. for bem^{te} Uchen, og saa træde til Pladßen og den til odel og ejendom bruge og besidde etc. Som I Clemmet Uchen da ej har effterkommet Eders löffte med pengernis erleggelße til (fol. 41a) forsagde tid, alt saa nödis ieg med diße til vidne at stefne Eder til Eders vernetingstue Tandberg til neste ordinarie Sageting som effter Loven holdes den 7de Martij förstkommende, der at være dommerens Kiendelße undergIVEN om I icke u:veigerlig bör at holde den imellem os saa venligen giorde aftale og sluttede Contract, da ieg vil formode at vorde tilkiendt mod forberörte pengers erleggelße at træde til Ucken etc, Til samme tid og stæd varsles Poul Olde, Torgier Borgerud, og Helge Enderud at vidne Eders sandhed om denne handel, lader samptlig ingen udeblivelße skee under Lovens foresigende, datum Hvegager d: 16 februarij 1707.

Embret Gulbrandßen

Anno 1707 den 19 februarij blev denne stefning Lovlig lyst for Clemmet Hielmerud i hans egen paahör, til vidne med mig Torger Borgerud

Povel Knudßen Eghd

Fremstillede saa 2de vidne nemlig Poul Olde og Torgier Borgerud, som med opragte fingre vandt ved æed at afvigte 27 November blev Clemmed Uchen med Citanten paa Borgerud saaledis foreenede at Clemmed skulle give Embret 48 Rixd. for hans Ret og tilstand til Uchen, og dem til Juul eller i lengste til nye aarsdagen dereffter at betale, og hvis det ei skeede skulle Embret Gulbrandßen give Clemed 82 Rd^r for hans tilstand og Embret saa at vige til Ugen -

Contraparten Clemmed Ucken som tilstæde for Retten tilspurte provene först til hvad ende de vare komne til Borgerud? 2^{det} hvad de der bleve tracterede med? 3^{die} Om icke Clemmet Ucken den tid dette skulle være Passered paa Borgerud var drocken og beskenket, I det öfrige gjorde hand een erindring til Retten at Poul Olde haver Torbiörn Rudz daatter til ægte, og Torger Borgerud i ligefald Erich Hvegagers, saa de som et slegt og Svogerskab icke effter hans formeening bör antagis for noget vidne i denne Sag -

Hvortil Provene svarede: at de var paa deris hjemvei fra tinget, og at de drach een gang eller toe med hin anden got maaltidz drike, og at de icke Kunde forstaae at Clemmet den tid (fol. 41b) -----

Dereffter fremlagde Clemmed Ucken sin qvinde Anne Poulsdaatters skrifftilig Protestation med den för nembte Contract som Liuder saaledis

Gud Störcke Retten!

Mig er berettet at kort effter opsettelse tinget for nest afvigte Juni skal Engebret Knudßen og Erich Hvegager med fleere samensanckede slegt og Svogerskab sögt udj drockenskabs maade paa Borgerud at betaabbe min Mand Clemmed Hanßen at giöre een foreening med besagde Engebret Knudßen saaledis, at dito min Md. enten skulle give eller tage penge for Ucken, hvis beskaffenhed mig icke er bekiendt anderleedes end effter et löst Spargement i Böygden, henßeende min Md Clemmed Hanßen icke veed noget at kundgiöre mig om samme foreening, alleene siger hand var drocken og beskienket, og fordj siger hannem alt saadant u:vitterligt. Hvorfore imod Engebret Knudßens Stefnamaal insinueris Retten denne min fornödene protest, det ieg paastaaer min Mand Clemmed Hanßen /: i fald hd. i druckenskab u:besindig kunde have talt noget :/ icke imod Lovens 5te bogs 3 Capitels 31 Art. haver magt mit Odelsgodz, som ieg med fremlagde forige Sorenskriver Sal. Jörgen Hanßen Nachskougs Dom dat. 16 Novembr. 1691 beviißer Ucken at være, at Afhænde eller bort forlige, henseende min Mand inted godz derimod er ejende, mindre ved mig nogen hielp paafördt, saa ieg med Krafft af Loven, og ellers min stoere fornödenhed, i det ieg sidder med 7 smaa börn og uden den pladz Uchen har slet ingen anden leilighed, paastaaer saadan Engebret Knudßens et consortes u:billige samt Lovstridige handel og omgang med min Mand offtsagde Clemmed Hanßen, bör være af ingen Krafft, effterdj den beviislig er uden min villie eller ringeste tilladelße. Og formedelst min leilighed iche selv er at komme paa tinget, begieris dette lest og udj Protocolen indfördt, hvormed ieg forbliver

Hielmerud den 12 Martij 1707

Rettens ydmygste tienerinde
Anne Poulsdaatter

Widere andviiste bemelte Clemmed Ucken een underRets Dom af dato 18 aug: 1691 hvormed hand vil beviise at Ucken er hans qvindes odel, og forklarede hans hustrue -----

(resten av protokollen mangler)

Aktsprotokoll 6 - vedlegg

Jens Tygesen Lund, Sorenskriwer ower Ringerige og Hallingdalen, Sambt Gulbrand Vltued, Ole Gaugnum, Gulbrand Olsen Wager, Mogens Gaugnum, Knud Olsen Wager, og Ole Trondsen Wager Laugrettismend udj Nördrehougs prestegield paa Ringerige, Giöre witterligt at Anno Christj 1707 den 6 Junij Ware wj till Rettens betienelße paa Østby i Nördrehougs Sougn Angaaende en tuistighed Imellem de welfornehme Mend Nemblig viceSorenschri fueren S^f Christian Müller og Mons^f Gunder Söfrenßen Waanhafftig paa Østbye paa den Eene og den dannemand Gutorm Gundersen Haugnor paa den anden Side Angaaende 6 tylte 11 stocker Huus tömmer som de Siger at Gutorm schall hafue Hugged i deris fellids schoug og derforø Stefnt han: till Moe tingstue till den 26 Novembr: 1706

Huor da Mons^f Christian Müller og Gunder Söfrenßen same stefning i Rette Præsentered som saaleedis Liudende

N- 1 (: ogsaa same Stefning at indføre med deß opschriffter :)

Paa den indstefnte Gutorm Haugnords Weigne

(: ogsaa effter Protocolen til enden af deß pag: :)

Der effter hafuer Sig nu i dag den 6 Junj paa aasteden Østbye for oß i Rette forestilled Citanterne Mons^f Christian Müller og Gunder Söfrenßen og end nu Widere indgaf en anden Warbel-Seddell af effterfølgende indhold

N- 2 (: ogsaa samme at Indføre med deß opschriffter :)

Paa Vederpartens Gutorm Haugnords Weigne mötte welagt Anders Christensen Fröshoug og indgaf en Contra stefning Saaledis Lydende

N- 3 (: ogsaa samme at Indføre med deß opschriffter :)

Der effter fremstilled Sig de af Sagsögerne

(: ogsaa effter Protocolen till og med den Sidste pag: af fol: 113 :)

Anno 1707 Den 28 Julij effter for^{ne} opsettelße udj samme Sagh Ware Wij igien til Rettens betienelße paa Tandberrig tingstue udj Nördrehougs prestegield,

Fremstilled Sig for Retten Mons^f Gunder Söfrenßen som Sagen igien i Rette fordred og Widere Indgaff Sit og Mons^f Christian Müllers schrifftlige indleg af effterfølgende Indhold

N- 4 (: ogsaa samme indleg at Indføre :)

Paa wederpartens Gutorm Haugnords Weigne mötte hans fuldmegtig Anders Christensen og först indgaf Anders Simensens till Gutorm Haugnor udsteedde böxßel Seddell Saaledis Lydende

N- 5 (: ogsaa samme at Indføre :)

Noch fremlagde hand Mons^f Söfren Hansen Lemmeches till Gutorm Haugnor udstedde schiöde af effter fölgende Indhold

N- 6 (: ogsaa samme at Indføre med deß opschrifft :)

Noch indgaf hand en begiering af Gutorm Haugnor till fogden S^f Laurs Tönder om det paa-stefnte tömmers friladelße af arresten med der paa fuldte Suahr dat: 12 oct: 1706 Item der paa-teignede tömeretz Taxering af Ole Pederßen Torgier Flescherud og Thruls Leerberg, Som wered Sex tylter 11 stocker tylden Taxered for 2 ort; Item fremlagde en Arrest Seddell af fogdens tienner Laurs Hanßen effter Gutorm Haugnords begiering udsted paa den aufling af

Agger og Eng som hand med sin Suoger Gunder Söfrensen omtuister, datered den 18 Julij og forkyndt den 23 dito 1707.

Og for det Sidste indgaf hand Gutorm Haugnords schrifftlige indleg af effterfølgende indhold
(: ogsaa samme at indføre :)

Gunder Söfrensen Lod derimod indføre (: ogsaa fort effter Protocolen fra den Lille Krom-
streng /: - :/ in Marge: till enden :)